

Incipit liber q Rosella casuz ap
pellatur. editus per venerandum reli
giosum fratre Baptistam trouatnalā
ordinis minoruz obseruantie professo
rem integerrimum.

Rosella hec casuz duduz
Baptistiniana nūcupata
non p libros aut rubricas
sz p materias distincta. id
roselle nomē nunc sortita est. non q in
nouū euaserit opus sz qz q̄pluriū qui
p̄me deerāt editiōi s̄bilissimoz casuz.
vti fertū q̄bdaz obtinuit coaceruatio
nē. Sicut. n. frequentius aucte p̄bitati
nominis succedit mutatio q̄ i vtrāqz
militiā sectaribz obseruari cōpimus. sic
tu libelle me^o cui vt cōptioz vberiozqz
esses: senecte mee in numeros adhibū
labores nouuz nomen habe.

Abbas Tres or
dines mi
nores. s. t̄surā: hostia
rlatū z lectoratū i suo
monasterio tātū p̄fer
re p̄t. dūmodo sit sa
cerdos z manus imposita sit ei sc̄dm
mozē p̄ficiendoz extra de eta. z qua.
c. cū p̄tingat. z. lxx. di. qm̄. nisi habeat
p̄uilegium q̄ oēs ordines possit cō
ferre. hoc idē p̄t abbas siue electus
in abbatē. si ep̄s dēfferat eum benedi
cere. extra de sup. ne. prel. c. i. z p̄fert
abbas clericatum seu clericalem ordi
nē qm̄ facit tonsurā cum corona. d. c.
cū p̄tingat. iuncta gl. Abbas aut̄ exorci
statuz z acolitatū p̄ferre nō p̄t. d. c.
qm̄. iuncta glo. Nō est tñ licitū abbati
bus alijs q̄z monasterioz suoz p̄uersis
z q̄ ad illa p̄uolauerint. s. vt ubi p̄uer
tātur z fiant monachi. z in quos eccle
siasticā z q̄si ep̄alem iurisdictionem ob
tinent p̄tinā clericale p̄ferre tonsuraz
nisi eis cōpetat ex pleno apostolice se
dis indulto extra de p̄uul. abbates.
li. vi. iuncta gl. que sup̄ s̄bo. q̄si ep̄alē
dicit q̄ vere ep̄alem habere non p̄t
vt posse crismare z alia que sunt ep̄a
lis ordinis. Si igit̄ abbas in pochia
vl̄ alio loco hz iurisdictionē in spiritua

libus. quaz alias de iure bz habere ep̄s
ēt puros laicos nec pueros. nec cōuer
tedos poterit clericare. alias non hec
glo. Alijs aut̄ vel in alio loco conferre
nō sz ar. lxx. di. c. i. Si tñ cōferat cara
cterē p̄fert. sz nō executionē. Sicut enī
ep̄s laicū nō sue iurisdictionis ordinare
nō p̄t absqz licentia sui ep̄iscopi. vt de
tempo. ordi. c. vlti. li. vi. sic nec iste ab
bas talem poterit ordinare. vt no. glo.
in. d. c. abbates.

Sed nunqd̄ inuitatus ab alio pote
rit abbas ordinare monachos alteri
monasterij. Rn. direc. li. i. ti. xxij. dicit
fm̄ Lau. z Jo. lxx. di. qm̄. q̄ sic quod
intelligit. Nosti. si monasteriū. alibz ad
quod inuitatur sit exēptū. Et dato q̄
non sit inuitatus caracterē imprimi s̄
ordinat. ar. ix. q. y. lugdunēsis. licet nō
executionem conferat. fm̄ archi. in. d.
c. quoniam.

Abbas z quilibet p̄uentualis p̄lat^o
regere bz monachos fugitiuos: z ad
claustrum reducere. salua ordinis di
sciplina. extra de regu. ne. religiosi. alio
qm̄ si redire volētes recipere noluerit
z monachus sic remanēs in seculo ac
glierit aliqua z postea moritur extra
monasterium nō receptus: nihil de bo
nis ei^o petere p̄t abbas: qz impie mo
nacho suo alimenta negauit ar. extra
de lang. expo. c. vno. vbi s̄ hoc in glo.
z hoc vez si totus cōuentus vel maior
pars deligt: alias delictū persone non
debet redundare in dānum ecclesie. p̄
regulaz delictū. de reg. in. li. vi. Et dicit
tur fugitiuus fm̄ Jo. and. z panoz. in
d. c. ne religiosi. qui moratur extra mo
nasteria z celat se suo abbati. Et eo ip
so q̄ religiosus recedit a monasterio.
z nō est sub obedientia prelati est apo
stata. vt notat. Inno. in. c. si. de renun.
Eiectus aut̄ dicitur q̄ a sup̄iore suo su
it eiectus culpa sua forte exigente.

Utz abbas possit dare iniām mo
nacho trāseūdi ad latiorē religionem.
R. panoz. in. c. nō ē de reg. colligendo
dicta doc. dicit q̄ aut religiosus vult
trāsire ad arctiorē religionē. z tñc suffi

*Abbas dicitur p̄ferre ep̄sc̄p̄i non maḡ dicit
nō p̄t t̄ abbatē. licet bñ in ep̄m
dicitur sacerdos.
dicitur t̄ amoz scriptoz.
dicitur et̄ elms ab religioz. Et p̄ p̄m
p̄ferre vni mōstio h̄.
Abbas s̄c̄ h̄ s̄c̄tudo.*

5775

est Iniam sui plati regreteretas si non obtineat. vt extra de regu. c. licet. Aut vult transire religionē parem: et si sine causa: tunc puta qd nō possit etiam cū licentia episcopi. Si ex causa: tūc de licentia abbatis poterit trāsire secundum glo. in. d. c. non est. Aut vult trāsire ad latiorē et si sine causa solus papa dispensat cū sit h iura. vt de pces. p. c. p. posuit vide d h gl. singularē. i. c. cū singula. de pben. li. vj. Sed panor. putat qd quo ad deū nō sufficeret Inia pape: cā cesate ar. ei^o qd notat gl. i. c. nō est. extra de voto. que dicit qd nō est securus quo ad deū cū quo papa dispensat nisi sibi cā dispensandi. Et nota hanc regulam qz singularis. facit ad multas: Si hō subest causa Inn. tenet episcopū posse dispensare. que opi. placet panor. licet gl. in. d. c. nō ē de. reg. et gl. in d. c. cū singula. videatur tenere qd sufficit licentia abbatis.

4 **C** An in trāslatione monachi ad p̄ez religionē: vel latiorē vltra consensum abbatis. v̄l plati regatur etiā p̄sens capli: v̄l p̄uentus. Rn. gl. i. d. c. cum singula. videt̄ dicere qd sic. Et rō p̄t eē: qz si i alienatione rei ecclesiastice tēporalis regitur p̄sens capli: vel cōuentus: multo forti^o i alienatione p̄sonar.

5 **C** Abbas libertati et exēptioni renunciare nō potest sine Inia pape. extra de arbi. cū tēpore vbi de hoc in glo.

6 **C** Abbas sine p̄sensu capli: nec caplz sine p̄sensu abbatis p̄uenire p̄t aliquē in iudicio: nec ab aliq̄ p̄ueniri qz vn^o sine alio res seu p̄sonas sibi subiectas alienare nō p̄t. xij. q. ij. sine exceptio ne. et ex de dona. pastoralis hec mōal.

7 **C** Abbas vnus nō p̄t p̄sidere in diuersis mōasterijs. extra de reli. do. c. fi.

8 **C** Abbas in collatione alicui^o p̄oratus nō p̄t aliq̄ nouū on^o iponere. extra vt ecclesiastica bene vt nostrū vt in cle. qz regulares. de sup. ne. p̄.

9 **C** An aut̄ abbas possit benedicere calices: copozalia: et alia paramēta. v̄t infra Benedictio. h. v. et. vi.

10 **C** Utz abbas possit dare Iniaz mōa-

cho aliqua retinere Rn. panor. i. c. monachi. de statu. mo. p̄ illuz tex. dicit qd nullus religiosus cuiuscūqz ordinis potest habere peculū. et caput peculium hic p̄ patrimonio seu p̄prietate. Et intellige de religiosis stricte sumptis qd p̄fitent̄ tria s̄balia regule. s. obediētiam paupertatē: et castitatē vt i. c. cū ad monasterium de sta. mo. nā illi dicūt p̄prietate et stricte religiosi: ex licentia tñ plati religiosi p̄nt h̄ret administratione peculij: qd̄ intellige p̄ vilitate monasterij: vel p̄ alendo seip̄os. vt in. c. insinuāte q̄ cle. v̄l vo. sec^o aut̄ si vellēt h̄re vt dispenserent ad libitū. qz tunc abbas hoc nō posset ip̄s p̄cedere: q̄nimo nec papa p̄ nota. per eundez panor. in. d. c. cū ad monasterium.

C Quid aut̄ de eo qd igredit̄ monasteriū religiosor: et ex pacto reseruat sibi aliq̄ bona: an valeat talis reseruatō et viciet̄ igressus: v̄l ecōuerso valeat igressus et viciet̄ reseruatō: Rn. Bar. in autentica ingressi. C. de sa. lan. ec. dicit p̄supponēdo. qd verba que apponūtur in aliquo p̄tractu debēt intelligi s̄z nāz p̄ctus. vt. l. si vno. ff. loca. ad p̄positum dicit qd monachus nō p̄t h̄re p̄prietate vere p̄t tñ h̄re qd ad administrationē de p̄missiōe abbatis. vt in. d. c. monachi. sicut serm^o p̄t h̄re p̄uentib^o oculis dñi Unde qñ ista reseruatō sit simplr reseruatō mibi talibus bonis. o3̄ intelligi quo ad administrationē. et qd abbas patiat̄ eū habere sicut dñs suū. et ita obseruat p̄suetudo. Sed si exp̄sse s̄ba resonarent. qd dñtū remaneat apud eū. tunc aut̄ ponit̄ p̄ modū cōditionis ad ipsaz oblationē. verbū gr̄a. De dico me. et mea: si mibi talis rei dñtū remaneat. et ista p̄ditio viciet̄ ingressum. ita loquitur gl. i. d. c. monachi. Sed si nō apponit̄ p̄ modū p̄ditōis. s̄z p̄ modum cuiusdam modi vel de pacti tunc viciatur modus seu pactum. et ita intelligatur glo. in. d. auten. ingressi per leges quas. all.

C Quid si relinquat̄ mōacho sub cōditione hac: vt nihil gr̄at̄ monasterio.

Bar. in anten. excipit. C. de bo. q. li. bl. cit q illud videtur continere impossibile et repugnanz. naz monachus non potest aliquid si habet sed totum est monasterium. ut in. d. au. ingressi vni dicere q sint monachi et non grati monasterio e qda dicitio q habet vicia. sctum et legatum vt. l. vbi repugnanz. ff. de reg. iu. putat tñ illa sba sic debere intelligi relinquo monacho sub hac conditione ne grati monasterio hoc est q monasterium. illius patiat habere eo modo q potest. contu. tibus oculis abbatis: illum habere administratione relicti. et si vt nihil acgrat monasterio. s. respectu utilitatis non aut respectu iur. Et. panoz. in. d. c. monachi. dic q vt salua sit auetas bar. intelligeret hoc dictum qñ religiosus haberet administratione illius relicti in cau licito: puta vt dispeset in pios vsus q est licitus et ipsi religioso vel vt conuertat ad vsus vestimetroz vel libroz Indirecte tñ his casibus vltimis aliq utilitas acgritur monasterio. q: releuatur ab illis oneribus non aut debet intelligi vt ad libitum illa bona religiosus ad ministret tanqua ppria.

Sed qd si expse dicat q nihil iuris querat monasterio. Rñt. Bar. i. d. au. excipit q debet intelligi eo modo. s. afferente utilitate sibi et vt patiat monachum illud ius exequi.

¶ Quid si abbas non vult sentire: vt iste habeat administratione. Panoz. in. d. c. monachi. credit q relictu non valeat ex defectu conditionis. et sic remanebit penes grauatum. vt. l. vt vni ca. C. de cadu. tol.

¶ Quid de maleficio omissio p monachum vel abbatem: Rñt. In. et Nostri. dñt q monasterium non tenet. qz de licitu psona et. nisi iquatus ad monasterium puenisset: et in ei utilitate vsus fuisset de sctibus monachi et multis alijs vob infra c. Monachus. An aut reservatio vsufructus faciat proprietarium vide infra Impedimentum. iij. d. penultimo.

Abbatissa statim post confirmationez potest referre ecclesias et beneficia et instituere clericos in ecclesijs ad suum monasterium

monasterium pertinentibus: sicut faciunt alij confirmati extra de elec. nosti. et de his que fi. a pla. ea noscit et extra de ma. et ob. dilecta glo. vbi pa. ex dicta glo. elicit duo. Pruno q abbatissa est capax collationis. beneficio: u. Potest ergo habere ius conferendi et instituendi Ista enim sunt iurisdictionis spiritualis. et non ordinis. Si ergo abbatissa potest habere sub se. Clericos seculares q Intellige de iure speciali. vt puta si habet capellas ex privilegio: vel prescriptio: pleno iure subiectas: na tunc clerici illarum capellarum subijciuntur et de pleno iure s3 gl. in. c. abbatiss. de pui. li. vi. in spiritualibus et temporalibus. Et qd dictum est. s. q abbatissa potest instituere clericos et. aliq limitat hoc verum de institutione que dat possessionem et titulum. non autem de institutione auctorizabili: p quam dat potestatem exercendi curam animarum: ligandi atq3 soluendi: s3 quod no. panoz. est q ea que dependet a potestate clauium non cadit in muliere et al. habente iurisdictione spiritualem. vñ abbatissa non potest absoluere mortales a peccatis eaz. vt i. d. c. noua. d. pe. et re. nec ex cōdicare. vt i. d. c. dilecta. Ex quo no. q non hñs ordinem non potest ex cōdicare: s3 sit persona religiosa. Ex quo inferitur q si esset aliquod collegium religiosorum non habentium ordinem superior non posset qui non habet ordinem ex cōmunicare subiectos. Idem dicit glo. in suspensioe ab officio et in potestate interdicens. Et hanc opinionem secuntur communiter doc. in. d. c. dilecta. dicentes q licet abbatissa suspendere possit ab officio et beneficio subtrahere prebendas et lato modo interdicare et suspendere ab ordine. vt puta. precipiendo subiectis nr celebrent donec satisfecerint tamen stricte et proprie interdicare vel suspendere non potest ab ordine. ea scilicet suspensione et interdictione que inducit irregularitatem contrarium facientibus hoc probatur ex eo q excommunicatio et suspensio: et interdictum continentur appellatione censure.

¶ In. c. querent. de ver. si. Cui ergo in
terdictur vnum ratione incapacitatis
videntur interdicta reliqua. cum om-
nia dependeat ab ordine. Nec panor.
in. d. c. dilecta. Adde etiam predictis
vnu singulare. qd no. Rodo. put reci-
tat aster. li. vi. ti. xxvi. q. abbatissa po-
test precipere psbyteris de sua congre-
gatione qd excōicent vel absoluat mo-
niales delinquētes. z illi tenentur obe-
dire. si tamen hoc habeat ex concessio-
ne generali vel speciali episcopi vt pa-
pe si sint exempti: aut si hēant hoc ex
antiqua z approbata consuetudine. Nec
Rodo. Addit et archi. flo. q. abbatissa
per eius officiales excōicet. qd per seip-
sam facere non potest. non est auctori-
tas ipsius sed pape.

¶ Utrum abbatissa possit moniales
proprias benedicere: cōfessiones audi-
re: aut publice predicare: Rn. nullū ho-
rum exercere potest extra de pe. z re. no-
ua potest tamen subditas suas exorta-
ri z in formare. Itē nō pōt aquā bene-
dicere. Itē nō pōt moniales velare. xx.
q. ij. statumimus. Itē euāgeliz publice
legere non potest in missa. secus in ma-
tutinis. vide tamen tex. cū glo. xvi. q. i.
c. adijcimus que dicit mulieres z lai-
cos viros posse pdicare de licentia sa-
cerdotis. de hoc infra. Femina. §. ij.

Absolutio p̄rio cōmuni-ter de abso-
lutione ab excōicatio sciendū qd ab
oi excōicatione siue maiori siue mino-
ri lata a iure regulariter ep̄s pōt suos
subditos absolvere. z exēpti plati sibi
conditor canonis sibi reseruasset abso-
lutionē vt extra de sen. exō. nuper. Idē
potest capitulū seu ille ad quez episco-
pali iurisditio pertinet sede vacāte. ex-
tra de ma. z ob. c. vnico. lib. vi. Potest
etiā proprius sacerdos absolvere a mi-
nori. vt dicitur infra. Confessor primo. §.
tij. itellige nisi proprius sacerdos presit
ecclesie collegiate vt abbas archipsby-
ter z huiusmodi. tales v̄d possunt cōi-
care. z sūt inferiores: qbus hoc prebet
consuetudo. z sicut p̄nt maiore excōi-

catione excōicare: ita ab illa absolvere
Et snia vero iudicis nō pōt absolui qd
nisi a ferente ipsam vel successore eius
vbi ille esset mortu⁹: vel ammotus. xi.
q. ij. si ep̄s vt a sup̄iore ei⁹ si tñ hz oēs
iurisdictionē. z plenā potestātē sup ip̄s
excōicatū sicut z ipse qui tulit. Sicut si
sacerdos pochtialis ex cōsuetudine loci
excōicat pochtianū suū quāuis nō de-
ceat episcopum absolvere illū sacerdo-
te iregistro: nō pōt: z si absoluit absolu-
tus est. vt. c. cū ab ecclesiaz. de offi. or.
Et sic si absoluit puincialis ordiis mē-
dicatū: que ligant p̄rio cōuentualis:
Secus et si absolueret archiepiscopus
quem excōicauit suffragane⁹ ei⁹ nō. n.
hoc pōt nisi in casu: vt si fuerit appel-
latū ad eū: vel si excōicator negligēter
vel maliciose dixerat absolutionē z in
alijs casibus i qbus archiep̄s p̄t iudi-
care de subditis suor suffraganeor. qd
hēs infra. Archiepiscopus. §. i.

¶ An solus p̄prio sacerdos possit ab-
soluere a minore excōicatione. an p̄o
glibet sacerdos. Rn. Ri. i. iij. di. xvij.
ar. ix. dicit qd ab excōicatione q̄ infligi-
tur ab hoīe non pōt absolvere: nisi ex-
cōmunicās: vel eius superior: nisi i casu
necessitatis. ab illa vero q̄ est a iure nō
pōt qd absolui nisi a p̄prio sacerdote.
Et rō est fm enz. qz licet xps p̄tātes ab-
soluendi ptulerit apl̄s z alijs discipul̄
p seip̄s i mediate. tñ p̄tātem iurisdit-
ionis ptulit eis accipiēdā mediate petro
que vicariū suū i ecclesia militāti ptitu-
it. Et idē nullus sacerdos hz aliquā iuris-
ditionē sup alquē in foro interiori: seu
exteriori. nisi sit sibi cōmissa a successo-
re petri mediate: vel imediate. Multi
aut sūt sacerdotes qbus nulla penitus
iurisditio est cōmissa. ergo tales nec a
venietibus: nec a minori excōicatione
absolvere possunt. Et p hac op̄. vide-
tur facere quod dicitur extra de sen. ex-
cō. nuper. §. in secundo. vbi dicitur de
illo qui cōtraxit minorem excōmunica-
tionem a iure: qd a suo episcopo vel a
proprio sacerdote poterit absolui. vide-
tur. n. qd dicens a p̄prio sacerdote: ne

gare Intēdat q̄ nō ab alio. hec Rī. idē
 dir. li. iij. ti. iij. dicēs q̄ imo nec archi
 episcopus: nisi dū visitat puincia pōt
 tales subditos suoz suffraganeoz re
 stituere sacramētis absoluēdo a vincu
 lo excōicationis h̄c ex p̄icipatiōe. q̄
 plene colligit ex. d. c. nup. Nā ibi fuit q̄
 fitū. an tales possent absolui a simpli
 ci sacer dote v̄l ep̄o v̄l archiepo. Et di
 cit q̄ absolui p̄nt a suo ep̄o: v̄l a p̄prio
 sacerdote. v̄n ex tali solutiōe visus est
 tacite archiepm̄ excludere. ar. de deci.
 ad audiētā. E a h̄rio sensu. extra d̄ cē.
 p̄petuo. li. vi. ergo minus v̄l d̄ alijs q̄
 possint ex quo archieps non pōt. nisi
 q̄n̄ visitat &c. Nec ob. q̄ p̄ditor cano
 nis cā absolutiōez nō reuenerit. ergo
 alijs p̄cessisse v̄l. Bico q̄ facultas p̄ces
 sa alijs relaxādi: refer̄ ad suū ep̄m vel
 propriū sacerdotē. vt ibi aparet: vel ad
 eū cui alter eoz duxerit cōmittendum.

2 **A**bsoluere potest q̄ & ligare: seu ex
 cōicare pōt. xxi. di. inferior. Fallit hec
 regula in. vij. casibus. P̄rio i delegato
 pape q̄ inobediētes sue snie excōicare
 potest. sed post annū a snia definitiua
 absoluere nō pōt. extra d̄ offi. dele. que
 rēt. iuncta glo. Secūdo q̄n̄ iudex esset
 excōicatus maiori excōicatione q̄ tūc
 nec excōicare nec absoluere pōt. xiiij.
 q. i. audiūimus.

3 **S**ed p̄ declaratiōe predictoz q̄rif
 notabili. q. & quotidiana. An excōica
 tus maiori excōicatiōe possit absolue
 re: vel ligare & an p̄ eū gesta valeāt. R.
 Rī. in. iij. di. xvij. ar. vij. q. i. no. distin
 guit q̄ aut est excōicatus publice aut
 occulte. Si publice tūc gesta p̄ eū non
 valēt. Si occulte tūc valēt eius gesta
 p̄teru publici officij: quāuis eius excōi
 catio postea fuerit detecta. h̄ac ēt opi
 t̄ Inno. quā seq̄t panoz. in. c. p̄tatis
 de dolo & cōtu. dicēs q̄ quedā gerunt
 rōe publici officij & illa valēt si excōi
 catus erat toleratus ita q̄ cōi opione
 habebatur p̄ nō excōicato. l. barbarius
 ff. d̄ offi. p̄to. iij. q. vij. §. vez. Et ex hoc
 dicto infert panoz. in. d. c. veritatis. q̄
 alienatio rei ecclesiastice facta p̄ excōi

catum toleratum valet. Itē q̄ instrū
 menta cōfecta ab excōicato qui cōmu
 ni opinione habebat pro absoluto va
 lēt. Si autē cōmuni opione nō habe
 bat pro absoluto: tūc talia gesta nō te
 nent. vt patet in. d. c. veritatis. vbi non
 valet alienatio rei ecclesiastice facta a
 prelato excōmunicato & non tolerato.
 Excōicatus entz suspēsus est ab admi
 nistratiōe rez ecclesie & a quolibet
 publico officio. Idē dico de actibus
 publicis: seu civilibus. seu cōibus. Nō
 entz tenet auctoritas interposita per tu
 torē notorie excōicatū. q̄ tutela est ac
 tus publicus idēz si tanq̄ arbiter lau
 dum protulit q̄ est actus civilis. Idē
 si erat excōicatus quādo suscepit pro
 curatori officium. Est enim actus cōis
 vt in. c. post cessiōez. de proba. Excōi
 catus enim ab omnibus predictis. re
 pellitur. vt in. c. pia. de excep. li. vi. vbi
 habetur q̄ excōmunicat⁹ est priuatus
 omnibus actibus legitimis. intellige
 vt dictum est in notorie excōmunica
 to non tolerato.

4 **Q**uedā vero sunt que geruntur nō
 ratione publici officij: sed priuati. vt q̄
 emit: v̄didit: deposuit: locauit: & aliter
 nomine proprio cōtraxit. Inno. i. d. c.
 veritatis. cōcludit omnia talia valere
 Et idē dic de similibus. pro hoc etiam
 dic excōicatū procuratorem cōstituere
 posse ad negocia. & propter predicta
 panoz. ibi dicit q̄ iura que distingu
 unt inf̄ excōmunicatum publice & oc
 culte procedunt in his que geruntur
 ratione publici officij. & hoc ratiōe pu
 blice vtilitatis. Sed in his que gerun
 tur ratione officij priuati cessat illa di
 stinctio: ita notat Inno. in. c. cum dile
 ctus de consue. Et concludit panoz. in
 d. c. veritatis. q̄ gesta ab excōicato to
 lerato regularit̄ tenēt fauore iuris pu
 blici & publice vtilitatis: q̄ dignitas
 videtur exercere que excōicata nō est
 & non persona per. d. l. barbarius &
 hoc cōmuniter tenetur per doc. immo
 fortius dicit panoz. in. c. ad probandū
 de re iud. de mēte Inno. in. c. i. de scis.

ep̄s dispensare fm̄ no. p̄ eum in. c. at̄ n̄
 clerici. §. de adulterijs eē de iudi. Si
 vero degradatio fuit actualis aut alle-
 gatur cātia vt qz p̄ falsos testes facta
 z tūc p̄t ep̄s restituere z ita pp̄rie log-
 tor tex. in. c. ep̄s. xi. q. iij. aut nō allatur
 talis cā v̄l sihis s̄z petit restitutio ex so-
 la gr̄a z tūc nō poterit ep̄s dispensare
 qz iste degradatus actuali est exutus
 oī p̄uilegio clericali z relictus iudicio
 iudicis secularis vt i. c. degradatio de
 penis li. vi. q̄ sit sit d̄sis inter suspēsi-
 onē depōnem z degradationē stricte su-
 mēdo vocabula vide. j. Suspendus. §.
 iij. Septio fallit si excōicator nō fuerit
 sacerdos qz q̄ntis possit excōicare z ēt
 absoluerē a sn̄ia iudiciali tñ d̄z dicere
 absoluto: vt ostēdat se sacerdoti: q̄ rōe
 claus̄ ip̄m absoluat q̄ntā ad solēnem
 recōcillationē ecclie. Si. n. minoris ex-
 cōicationis absolutio regit sacerdotē
 d. c. nup. multo magis regitur in ma-
 iori. Et p̄ hoc facit q̄s notat panoz. in
 d. c. nup. q̄ excōicatio minor nō relaxat
 sine recōcillatione solēni: s̄z nō exigat
 iuramētuz. Pro maiori tñ euidētia
 notādū q̄ duplex est absolutio. vna a
 peccatis. z ista solis sacerdotibus est
 p̄cessa. Alia est absolutio ab excōicatio-
 ne. Et hec ad huc est duplex. vna perti-
 nens a for̄ iudicialē. z hec p̄t cōmitti
 clericis q̄ nō sunt p̄sbyteri fm̄ Rod. z
 asten. ēt fm̄ Du. possēt a papa delega-
 ri laicis. ac ēt excōicator. qz est potius
 iurisdicōis q̄ ordis. Alia est p̄tinens
 ad for̄ p̄niale: z q̄ntā ad solēnem recō-
 cillationē ecclie q̄ sit cū ps̄: z orōne z
 introductione in ecclia vt extra de sen-
 excō. a nobis. el. ij. Et hoc p̄tinet ad or-
 dinē sacerdotale. z tō nō d̄z nec p̄t cō-
 mitti nisi p̄sbytero. nisi forte a papa.
 Idē te panoz. in. c. si. de excels. pre. di. q̄
 tpe iterdicti nō est irregularis aliuz ex-
 cōicās vel absolues dūmodo nō absol-
 uat tanq̄ sacerdos. z cū solēnitare: vt
 in. d. c. a nobis.

¶ Absolutio excōicatorū in certis casi-
 bus ad solū papā p̄tinet. Primus est
 de eo q̄ verberat clericum. xvij. q. iij.

si quis suadente. hic tñ casus h̄z multas
 exceptiones. quas vide infra Absol-
 lutio. n. per totum. Secundus est de eo
 q̄ incendit: vel frangit ecclesiam vel locū
 religiosum: aut cūmīterū q̄ ante q̄s de-
 nūcietur. p̄t absoluti a suo ep̄o: postea
 vero nō nisi a papa. Et idē est de quo
 concōg alio incēdario. si forte excōicē
 z publicetur. extra d̄ sen. ex. tua. z. c. cō-
 questi. Et panoz. ibi concludēdo men-
 tem glo. dicit q̄ aut q̄s incendit eccliam
 aut locū religiosum. z tunc est excōica-
 tus ip̄so facto. z ante publicationē h̄s
 ius excōicationis poterit absolui ab
 ep̄o loci. sed post publicationē nō nisi
 a papa. Aut incendit aliū locū: z tunc
 nō est excōicatus ip̄so facto: sed excōi-
 candus: z post publicationē absolutio
 reservatur pape. z hec publicatio p̄t
 fieri fm̄ archiep̄m flo. a quocūq̄ iudē
 ce. itellige ecclesiastico. puta ordinario
 vel alio de eius mādato. vel prochiāli
 p̄sbytero: v̄l de eius mandato. Et fm̄.
 p̄p̄. itelligitur de denūciatione sine in-
 generalē: sine in spālī fiat Post. tñ d̄-
 cit q̄ ep̄s p̄t absoluerē incēdarium a
 sn̄ia sua etiā post denūciationē. non tñ
 a sn̄ia canonis. Idē Rod. sed Bos. z
 Ber. z multi alij in. d. c. tua. tenent q̄
 a solo Papa possit absolui: z hoc in-
 nuīt. d. c. tua. loquēs indistincte de in-
 cendarijs.

¶ Quis autē dicat effractor. Bie fm̄. iō
 p̄p̄. z archi. s. q̄ effractor ecclesie iudi-
 candus est q̄ dolo malo: aut per iniuri-
 am violenter pietem fodit aut suffodit
 aut vitream fenestrā frāgit: aut feratu-
 ram: aut hostia: aut cardines: aut ve-
 ctes dum tenent hostia firmata: aut ip̄-
 sum tectum ecclesie. qui autem aliter
 faceret enormia in ecclesia: vt fran-
 gendo crucem: vel diripiendo corpus
 xp̄i: vel huiusmodi. vel diripiendo bo-
 na ecclesiarum fm̄ Bos. Post. z Jo.
 de ligna. tales non sunt excōmunicati
 ip̄so facto.

¶ An autem legatus possit absoluerē
 istos incendarios post publicationē
 Rū. pan. in. d. c. tua. fm̄ cōiter. docto.

concludit q non. et licet legati possint
absolvere ab iniectioe manuū violēta
in clericum nō tamē sequitur q pos-
sint absolvere ab ista. maxime quia in
istis exorbitatibus non proceditur ab
vno casu ad aliū: etiā nō fit extensio p
maioritatē ratiōis: vt in regula in ar-
gumentis. de re. iu. li. vi.

12 **Q**uis autē dicatur locus religiosus
Rñ. de hoc est tex. clarus in. c. ad hoc
de reli. do. Ubi habetur q locus aucto-
ritate epi etiā ad vsū hospitalitatis
deputatus est religiosus. et ad mūda-
nos vsus redire nō potest. Si ergo hu-
iusmodi hospitalia dicuntur religiosa
si sunt auctoritate episcopi edificata.
multo fortius ecclesie et capelle aucto-
ritate episcopi vñ pape ad diuinū cul-
tum deputate dicentur religiose. Et ibi
panoz. a contrario sensu dicit q hospita-
le nō efficitur religiosum nisi fuerit edi-
ficatū vel deputatum ad hospitalitatē
auctoritate pontificis. Ex quo inferitur
fm eū q priuata persona nō potest fa-
cere locū priuatum esse religiosū et sic
hospitale edificatū sine auctoritate pō-
tificis pōt redire ad humāos vsus qd
intelligit eo viuēte q hospitale edificauit
nā licitū est cuiusqz hz Inno. in domo
sua erigere hospitale ar. in. c. vnicuiqz
de pte. di. i. secus vbi decessit is q ho-
spitale ordinauit per auc. de ec. u. d. si
qs edificationē addit tñ panoz. i. c. in-
ter dilectos de dona. q si lōgo tpe ibi
fuerūt celebrata diuina publice et q
oēs admittebātur indifferēter et eleua-
ta cāpana signū esset q locus esset pu-
blicus. Et predicta faciūt ad multa et
primo an basilica seu ecclesia nondum
psecrata gaudeat pūlegio imunitatis
lz diuina ministeria ibi nō fuerint cele-
brata glo. in. c. eccle. de imu. ec. dicit q
nō et mouet p tex. i. prin. ibi in qua di-
uina misteria celebrātur. a contrario sen-
su. Idē lz abbas. lz host. lz hñum. Suf-
ficit. n. scdm eū q locus sit dedicatus
deo auctoritate pontificis primū lapi-
dē iponēris cū postea nō possit ad hu-
manos vsus redire. vt in. d. c. ad hec.

et ad tex. in eo q dicit celebratur. expo-
nit. i. celebrari pnt ho. tñ fatetur. q cle-
mens q fuit egregius iurista sentiebat
cum opinione gl. Bñs tñ car. sentiebat
cū opinione Do. q cū ista materia sit fa-
uorabilis nō est restringēda. sed relaxā-
da. Alij vero doc. vt recitat Panoz. in
d. c. ecclesia. trāseunt simpliciter. pro opi-
nionē Do. facit multū tex. nō. n. se fun-
dat sup celebratione lz de ea fiat men-
tio in narratione. sed super deputatiōe
q est deputata diuino obsequio. q rō
vendicat sibi locū licet nondū fuerit ce-
lebratū. Et hanc partē tenet Pan. ad-
ducens vltra predicta. l. oia pūlegia
C. de episco. et cle. vbi probatur q oia
pūlegia pcessa ecclesijs extēduntur
ad hospitalia multo ergo fortius ad ec-
clesiā nondū cōsecratam: de proximo
psecratam. Sed panoz. finaliter pclu-
dit q hodie standū esset cōsuetudini.
vt notat inno. in. c. inter. de imu. eccle.
Nec panoz. cessante tñ cōsuetudine vi-
detur q sequenda sit opinio hosti. que
videtur cōmuniōr.

13 **Q**uid autē si ecclesia sit interdicta
an gaudeat imunitate. Hof. et Uin. di-
cunt q sic. Idē host. Idē panoz.

14 **U**trūqz incendiarij vñ effracto-
res do morum sitarūz infra ambitūz pūlegia
tum ecclesiarūz. de quo habes. xvij. q.
iij. sicut antiquus. sint ipso iure excō-
cati. R. archi. f. dicit super hoc consul-
uisse cū quibusdam iuristis. et habuisse
q tales nō sunt excōcati. licet violato-
res sint imunitatis ecclesiasticę. et vt sa-
cilegi puniendi et hoc per. c. quia nō
nulli. de imu. ec. li. vi. et per. c. conque-
sti. de sen. ex. aliqui tñ tenent q tales
sunt excōcati. sed primum verius. De
materia huiusmodi incendiariorū vi-
de aliquos puleros casus. infra Incen-
diarius.

15 **T**ertius est qñ papa aliquē noiatiz
excōcat que solus papa absoluit extra
de sen. ex. significauit Circa tñ hęc ex-
cōcationē sunt multe opiniones nā ali-
qui intelligūt quādo papa excōcat ali-
quos et participantes euz eis. Alij qñ

participa-
les pūlegia
sunt opone
Et si pūlegia
sunt opone
Abus excōci-
qz tunc rat
nō pio resp
inter. Pū
Seco q se
spone. Q
Quinto
nā cū hec
cōcatione
pnt iacet
bos in ter
rigore in-
iudicis et
Solutio
de diuini
intra ecc
spone n
nona let
tus can
16 C. 2. m
officio
bos mudo
et Bos pūlegia
lz in mūltis
bi. Et in hoc op
nij bene aduert
17 C. Quare de
les. Et p intelligi
nis iacta est tri
santes vites et re
circa fallantes hie
fallentes b. cri. l. a.
fallent excōcati sū
e dicit officio et b
ti e degradati ad
ventes vero e hmi
no. in. d. c. abilitar
beni pūlegia
sunt ipso facto excōci
near ipso cōsue etia
ipso facto q non pū-
lex. qz dūlinguat
e in pms est fida n
no vi in regula in per

participat in crimine pro quod dicuntur tales
 les participantes eadem sententia involuti. Sed
 iste opiniones sunt per papam ibi papam deseruere
 Et ideo ponit aliam opinionem quam videtur contra
 sequitur hostiensis et glossa. scilicet quod loquitur de participante
 tibus excommunicatione et crimine sed ad hoc ut
 quod incurrat hanc excommunicationem ex hoc participatio
 participatio reguntur quibus que enumerantur
 in textu. Primum quod isti participantes sint clerici
 Secundo quod scienter participent. Tertio quod
 sponte. Quarto quod excommunicatione a papa.
 Quinto quod in diuinis officiis participent
 nam cum hec decretalis pertinet noniam ex
 communicationis spiritum debet intelligi proprie
 putat iacet interuenientibus omnibus de quibus
 in textu. Et Hostiensis et Glossa dicit quod hinc
 rigore inducit magnitudo vocis siue
 iudicis et excelentia eorum in quibus committitur
 scilicet diuinorum officiorum. Et hoc intelligendum
 de diuinis officiis omnibus. scilicet tam de his que
 intra ecclesiam dicitur quam extra. Et quod dicitur
 sponte non intelligas excludi viam additionalem
 sed absolutam tantum quod me
 tus causa sacris.

16 Quid igitur si quis participat in diuinis
 officiis excommunicatione a canonibus papali-
 bus nunquam eadem sententiam incurrat. Et hoc
 et Glossa putat quod non quia minus agit cum
 l. cum ministro legis. l. celsus. ff. de ar-
 bi. Et in hac excommunicatione confessores et
 alij bene aduertant quod cotidiana.

17 Quartus de eo qui falsat litteras papa-
 les. Et per intelligentiam huius excommuni-
 cationis facienda est triplex distinctio. scilicet inter fal-
 santes veteres et retinentes huiusmodi litteras
 circa falsantes hic prout habet in c. ad
 falsarios de cri. fal. quod per se vel per alios
 falsant excommunicati sunt cum suis fauoribus
 et clericis officiis et beneficiis sunt priuati
 et degradati traduntur iudicibus secularibus
 videntes vero et huiusmodi litteras falsas per pa-
 palem in d. c. ad falsarios si sunt clerici de-
 bent priuari beneficiis si vero sunt laici
 sunt ipso facto excommunicati quibus Hostiensis te-
 neat ipsos clericos etiam esse excommunicatos
 ipso facto quod non per papalem. cum dicitur
 textu apte distinguat inter clericos et laicos
 et in penis est fida ratio interpretati-
 o ut in regula in penis nec debet pu-

5
 plici pena propter. circa tertios. scilicet circa huius-
 tes et non resignantes nec lacerantes pan-
 vbi. s. dicit quod si eis non vident nullam ex-
 communicationem incurrunt nisi sit lata per iu-
 dicem cum termino. xx. diebus prout ut pro-
 prie causam in c. dura in fi. eo. ti. c. aut ad
 falsarios loquitur quoniam quod scienter vnde litte-
 ras falsas quod tunc est ipso facto excommuni-
 catus limita ut prius nec tunc expectatur
 lapsus. xx. diebus.

18 An autem ista excommunicatio sit papalis igitur
 archiepiscopi. s. dicit quod contra dicitur quod falsantes
 litteras papales per se vel per alium sunt excommuni-
 catione excommunicatione papali per d. c. dura in
 finem ut dicit panormitanus. illud. c. dura. non lo-
 quitur de falsante nec veterem sed de huiusmodi. quod
 quod sit ista excommunicatio hodie est papalis
 quo ad falsantes per processum curie quo
 modo ad veteres ex quod textu. in d. c. ad falsa-
 rios sibi non reservat absolutionem erit
 episcopalis quo modo ad huiusmodi et c. si secuta est
 sententia per iudicem cum termino. xx. diebus et c. non
 poterunt absolui nisi in articulo mor-
 tis et sic loquitur. d. c. dura. in fi.

19 Sunt alij casus papales propter predictos
 etos: In. vi. habentur duo primus est de in-
 secutoribus cardinalium ut in c. felix de
 pe. vbi habet quod si sancte romane ecclesie car-
 dinalis hostiliter fuerit insecutus vel per-
 cussus aut ceperit vel socius fuerit facti-
 entis aut fieri mandauerit vel factum ra-
 tum habuerit aut consilium dederit vel fauore
 re aut postea receptauerit vel defensa-
 uerit scienter etiam sicut reus crime lese ma-
 ie perpetuo sit infamis diffidatus nihilominus
 et banitus sit intestabilis vnde nec
 testi liberam habeat factionem nec ad aliquem
 bona ex testamento vel ab intestato voce-
 tur et hi omnes sunt excommunicati nec ab aliquo
 quam a Romano pontifice possunt absolutionis
 beneficium obtinere nisi duntaxat in mor-
 tis articulo. Item eodem modo excommunicantur
 insecutores vel percussoris et clericorum
 aut religiosorum familie pape vel cardina-
 lium. Item excommunicantur principes senatus
 consules patres rectores siue alij
 eorum officiales qui infra mensem a
 sententia huiusmodi delicto non penitent
 predictos reos per tenore. d. c. in

isti tñ vltimi poterit absolui à suis dz
dinaris Luitas fo queuts alta pter
urbē que talia facientibus in his pñt
um vel auxiliū dederit aut fauore vel
infra mēsem saltē taliter delinquentes
put tanti facinoris enormitas exegerit
z facultas ei affuerit nō duxerit punien
dos pontificali z supra sit eo ipso di
gnitate priuata z nihilominus rema
neat iterdicta No. in regulā generalē
q̄ ex solo mādato nūq̄ q̄ incurrit ex
cōcōcationē nisi in duobus casib⁹. Pri
mus h̄ in. c. p̄ humani de homi. li. vi.
vbi h̄ q̄ mādans interfici xpianos p̄
assassinōs est excōcatus z diffidatus
ē si nō sequatur effectus. Scds est in
sixtina z cōter h̄ in p̄cessibus curie
vbi h̄ q̄ p̄spiratores in p̄sonā aut sta
tum romani ponti. sunt excōcicati lz res
nō habuerit effectū qd̄ p̄ illud s̄obus
p̄spiratores z s̄im deriuatores p̄spira
tio venit ab hoc s̄obo p̄spiro as. qd̄ q̄
tum ad p̄positū nostrū ptinet idēz est
qd̄ p̄iuro z in hoc aduertāt p̄fessores
q̄ nō solum isti cōspiratores sunt excō
cati qñ p̄spirant v̄l cōiurant p̄tra p̄so
nam Ro. ponti. sed etiā si p̄spirāt z de
liberāt contra statūz Ro. p̄oti. z pauci
in hoc aduertūt. Nam ex sola ista p̄spi
ratione deliberata etiā si nullus sequat̄
effect⁹ papali sunt excōcicati excōcātōe
z hodiernis t̄pibus multi dñi z arm̄
geri illaqueātur dicta excōcātione ex
sola deliberata p̄spiratione p̄tra dictū
statū ro. ec. etiā dato q̄ statim reuoca
uerint z anteq̄ aliqs sequatur effectus
No. etiā q̄ oēs infecutores cardinaliū
ec. puniūtur etiā in hoc q̄ eoz bona
sunt p̄fiscata ip̄o iure z p̄petuo ifames
lz Archi. ibi dicit q̄ q̄tum ad infami
am z bonoz cōfiscationē effectualem
z penā corp̄orale infligendaz necessa
ria est saltē snia generalis vt. s. p̄nun
cietur eū criminōsus esse criē lese maie
statis. Alias q̄nis dominiū bonozum
suoz ip̄o iure vel ip̄o facto etiā prius
amittat a die cōmissi criminis non tñ
ei auferunt nec fiet executio ablatiōis
bonoz vel alterius pene nisi post sniaz

saltem generalem. hec archi. idēz die
in crimine lese maiestatis diuine. s. in
crimine heresio pp̄ q̄ bona hereticoz
sunt ip̄o iure p̄fiscata vt in. c. cum s̄im
de here. li. vi. iuncta glo. in executio v̄l
bonozum occupatio nō p̄t fieri p̄ do
minos tēporales nisi snia sup̄ eodē cri
mine per iudicem ecclesiasticū fuerit p̄
mulgata vt in. d. c. cū s̄im z si hoc in
crimine lese maiestatis diuine multo
magis dicta snia generalis requireretur
in crimine lese maiestatis humane z
in alijs inferioribus delictis. Sūt enīz
cōter in ciuitatibus Italie decreta p̄n
cipū q̄ cōmittētis homicidiū publice
vel occulte bona sint ip̄o iure p̄fiscata
de quo sepius fui interrogatus an talis
cū bona p̄ficia possit retinere bona sua
presertim qñ homicidiū est occultum
Et per p̄dicta p̄ q̄ sic donec sequatur
snia saltē generalis. Idēz t̄z dir. li. iij. ti.
ix. vbi q̄rit a quo t̄pe ista bona dānato
rum pp̄ heresio v̄l h̄mōi ptineāt ad
fiscuz z dicit q̄ a die cōmissi criminis
C. de here. li. iij. ff. de dona. donatōes. §.
p̄fecte extra de here. c. statutū. §. i. li. vi.
Et idē siue alienatio facta p̄ hereticum
ante dānationē nō t̄z nec emancipatio
filioz qz eo ip̄o q̄ hereticus est filij de
finūt esse in ptāie patris lz tunc nō ap
parerat eū esse hereticū extra de here.
gcunq̄. §. si. li. vi. z ex quo p̄secuta est
p̄dānatio effectus huius dānatiōis tra
hitur ad diē cōmissi cris z alienatio ē
ei interdīta. C. ad. l. inl. maie. ḡs̄. §.
emācpatio. Et si hereticus alienauit
fiscuz vel inq̄sitores nō tenent restituere
p̄ciuz emptori qz effectus dānatiōis
retro trahit z c. z sicut facta dānatiōe
nō p̄t bona alienare sic nō p̄t añ dā
nationē a die cōmissi cris. ar. C. de do.
inter vi. z vxo. l. donationes. Et predi
cta vera. nisi p̄ciuz vel aliqd̄ loco p̄ci
inueniat in bonis heretici ar. ff. so. ma.
l. si cum dotē. §. vltimo z. l. se. Et intel
ligas q̄ nō solum reuocabit rē nō resti
tuto precio emptori q̄ emit ab heretico
verum etiā nec ei q̄ emit quantūcum
q̄ p̄ p̄les manus transierit qz nō habu

Et sus vendendi hec Jo. mo. Archi. z Jo. an. in. c. cum sim de here. li. vi. Idē dicitur. Excep. in casum. c. ij. de prescrip. li. vi. ubi habetur qd si post mortē hereticorum qd vixerent catholici putant bona ipoz a catholicis eoz filijs vl nepotibus aut exneis qbuscuqz spatio. xl. annoz fuerint bona fide possessa nō esse amplius sup huiusmodi bonis molestā. Jos ē a romana ecclia in hoc casu qd illi quoz bona fuerunt nunc detegantur heretici extitisse. Et no. predicta qz valde singularia faciunt ad multa z ad statuta que dicunt si qd tale qd fecerit incidat in tales penam ipso facto cōstitutiones ordinis in qbus plies dicitur qd si plati vel fratres faciunt hoc vl hoc sint privati ipso facto suis officijs z hōdi. Expedi n. qd declaratur p iudicē anteqz fiat executio de criē le. ma. dic vt infra restitutio. ij. §. ix. Et predicta faciunt qd si tabellio p sniam legis est priuatus tabellionatu z nō sit declaratū per sniaz hominis semp valebunt ipsius infra donec declaratur ita no. gl. in. §. pe. in autentico de tabel.

20 Quid ergo nocet priuari dñio bonoz postqz ante sniam saltē generalē nō auferūtur sibi. R. archi. in. d. c. felicis dicit qd pp fructus medij temporis qd fisco debēt restitui z ita notatur per gl. in auc. de incest. nup. §. i.

21 Quero quid de dote vxoris heretici nunqd debeat p̄fiscari. R. directoria ubi supra qd nō nisi scienter p̄traxerit cum tali extra de here. decreuit libro vi. quia tunc contrahere nō dicitur. xxvij. q. i. caue z. c. non oportet lz teneat matrimonium vnde cum talis vxor fecerit contractū scienter qui nō sumpsit incium ab origine equitatis dignum est vt puniatur qz incium ipsius contractus est inspiciendum de elec. dudum el primo per hoc. n. videtur heretico fauere sed quando ignoranter contraxit non fuit in culpa ideo puniri non debet de cle. ex. apostolice secundus Jo. mo. z archi.

Querit Joan. an. in. c. qd de usu. 22 libro. vi. de notabili. questione quid si quis damnatur z postea in testamēto vel codicillo aliqua reliquit pro anima sua ad plias causas z postea die tertia capitatur an predicta legata debeantur hanc. q. disputant to. de motemer. z pro affirmatiua parte allegant fauores z privilegia talium legatorum que patent de testa. cum esico z. c. relatum. z allegant multa iura ciuilla sed pro parte negatiua arguitur qz lata snia pueniunt bona ad agnatos z fiscum. C. de bo. dā. auc. bona. ergo dispositio de illis facta est ab illo qd nō potuit z sic p non dato habetur.

Secundus est de illis qui occasio sine sententia excommunicationis late suspensionis vel interdicti dant licentiam grauandi illos zc. vt in. c. quicunqz. de sen. ex. Pro declaratione huius excommunicationis sciē. qd hec excommunicatio habet sex casus. Primus est quicunqz p eo qd in reges principes barones nobiles baluinos vel quoslibet ministros eorum aut quoscunqz alios excomunicatos suspensionis siue interdicti sententia fuerit pro mulgata licentiam alicui dederint occidendi capiendi seu alias in personis aut bonis suis vel suorum grauandi eos qui tales sententias protulerunt z hic est primus. Sequitur seu quoz sunt excommunicatione plate z hic est secundus. Sequitur vel eadem sententias obseruantes z est tertius. Sequitur seu taliter excomunicatis cōmunicare nolentes nisi licentiam ipsam re integra reuocauerint vel si ad bonoz captione occasione ipsius licētie sit processum nisi bona ipsa fuerint infra viij. dierum spacium restituta aut satisfactio pro ipsis impensa eo ipso sententiam excommunicationis incurrat z est quartus. Sequitur eadem quoz sententia sunt inmodati omnes qui ausi fuerint predicta licentia data vti z est quintus. Sequitur vel aliquid premisorum ad que cōmittenda dari iniam phibimus alias cōmittere suo motu

est sextus. Sequitur qui aut in eadem
 inia pmanerit duoz mēsum spacio
 extūc ab ea nō possunt nisi p sedē apli
 cam absolutiōis bñficiū obtinere
 hec ibi Bl. in. f. q. cūqz dicit etiā ep̄s
 Nec ob. de sen. ex. qz piculosum ti. vi.
 qz nō loq̄tur in sentētis excōicationis
 gl. in f. suoz dicit .f. p̄ sanguineoz vl
 familiaritū z sic no. casum in quo pecu
 tiēs z mandans pcuti laicum est excōi
 catus gl. in f. grauādū dicit puta ne q̄s
 emat ab eis vel eis vēdat vl̄ his filia
 gl. in. f. re itēgra dicit q̄ hoc hz locus
 iniuria p̄sona li. i. anteq̄ ad occidēdū
 vel capiedū vl̄ alias grauādū easdē
 p̄sonas in aliquo fuerit p̄cessum vnde
 v̄ q̄ si re itēgra fiat reuocatio talis li
 centie vl̄ mādāt qd̄ fortius est locū nō
 hz dicta p̄stitutio. Si aut ad aliquem
 actū sit p̄cessus per eum cui licētia est
 p̄cessa statim licentiā dantes sunt liga
 ti hoc totū intellige in iniuria p̄sonali
 z iō nō obitat q̄. j. d̄r ibi nisi bona ip
 sa zc. qz grauioz est offēsa p̄sonē q̄z re
 rus de qua offēsa loq̄tur ita p̄mo. quo
 casu ip̄so facto statim ligat̄ litera aut
 sequēs loq̄t in offēsiōe rez ad quaz
 restitutionē terminus. viij. diez p̄figit̄
 z sic no. ex predictis q̄ nō solū sunt ex
 cōicati dātes inia s̄z ēt ea vtentes imo
 plus si motu proprio hoc facerēt p̄ter
 oēm iniaz vel mādātū nisi re integra.

24 ¶ Itē q̄cūqz corpus alicuius defun
 cti incidēret vl̄ decoqueret p̄ ossibus
 trāsferendis hoc h̄t in quadā extraua
 gāti Bonifacij. viij. q̄ incipit detestāde
 z hoc itelligē si talis moriatur vbi vi
 get cultus diuinus al̄o secus si morere
 tur in terris infidelitū vt p̄z in. d. extra
 magāti nec ēt d̄z extēdi ad alios casus
 vt p̄z ibi z iō si q̄s nō cā trāsferēdi ad
 alias p̄tes sed ex odio vl̄ vindicta q̄s
 exēteraret decoq̄ret z h̄mōt ac etiā co
 mederet de carnibus defuncti vt faciūt
 aliqui partiales nō esset excōicatus qz
 ista p̄stitutio est penal̄is z iō nō exten
 dēda vltra terminos p̄prios.

25 ¶ In cle. sunt. v. primus est si inḡs
 res hereticoz odio gr̄a vl̄ amore vl̄ lu

cro s̄ iusticiam z p̄sciam omiserint s̄
 quēptiam p̄cedere vl̄ ipsas heresim ali
 cui iponerēt aut iponerent q̄ ipediat
 offm̄ suū de hereticis multozū.

¶ Quero qd̄ si inḡs omittūt t̄i 26
 more vel p̄p̄ euitādum scādalum. R̄n.
 glo. q̄ nō est locus huic pene.

¶ Quero qz h̄c d̄r q̄ non p̄nt absol 27
 ut p̄terq̄ a romano p̄tifice qd̄ itelligi
 tur noie romāi p̄tificis soluit Zap. q̄
 itelligit̄ de p̄sona: nō de dignitate de
 hoc p̄ arch. in. c. si gr̄atiose de rescrip.
 li. vi. poterūt ergo absoluti a papa viuē
 te eo. vel ab alio cui cōmiserit z nō a
 collegio cardinaliū sede vacāte v̄ elec.
 vbi. q̄. i. idēz quoz lib. vi. z cle. ne ro
 mani eo. ti. l̄z secus in alio collegio de
 ma. z obe. c. vno li. vi. hec zaba.

¶ Quero qd̄ si hereticus sit onio oc 28
 cultus an sit excōicatus. R̄. pe. de palu.
 in. iij. dicit q̄ pro solo actu interiori
 quo t̄i solo homo est perfectus hereti
 cus incurrit excōicationem. Sed si in
 aliquo actu exteriori manifestat deli
 ctum suū q̄tūcūqz occultū tūc incur
 rit. Idem videtur tenere Host. S̄z gl.
 singularis cōmuniter approbata in. d.
 cle. multoz in. f. eo ip̄so incurrant di
 cit h̄c patet aperte q̄ p̄stitutio ecclesie
 militāris ligat̄ crimen oio occultū ad
 penā suspēisionis z excōicationis. z in
 ducit ad hoc multa iura z subdit ex
 his vl̄ indubitātū q̄ archi. p̄ dubio z
 disputatiōi relinq̄uebat an hereticus
 oio occultus sit excōicatus Jo. t̄z q̄
 sic. xxiij. q̄. i. in sūma. hoc placet etiā
 Bosre. z Ray. in summa. Et exinde in
 ducit multa iura que vidētur facere cō
 trarium. di. xxxij. erubescant impij tā
 dem glo. p̄cludit sic de plāo fateamur
 q̄ p̄stitūo militāris ecclesie ligat̄ oio
 occulta nō t̄i noiatiū de illis indicat
 tribunal ecclesie imo ipsa ecclesia inq̄
 tū p̄ hoiez iudicat hoiez noiatis z inq̄
 tum est colatio fidelitū ligatos sic oc
 cultos h̄z pro solutis de sen. ex. a nobis
 el. ij. z sic loquitur s̄ria hanc opi etiaz
 t̄z panoz. z ar. f. vl̄ adherere huic opi.
 dimissa opinione Pe.

¶ Ad
 p̄p̄tū
 nō facit
 t̄i s̄ria
 d̄ta nō in
 ita loquitur
 v̄s cogitat
 q̄ solū d̄c
 dat in sign
 erit ligat
 ecclesia p̄
 ligat ea
 opere ad
 hoc ino d̄
 de sen. ex.
 e. pe. de p
 aliā op̄o
 strictio p̄
 lo iure p̄
 loquitur
 modo s̄
 lat. q̄ n̄
 q̄no ne
 d̄t̄ oio
 t̄m̄t̄i con
 p̄ ad id q̄
 q̄ q̄ loquēd
 hereticis d̄r
 excōicat̄ quo
 d̄t̄i facti p̄ n̄
 menti p̄t̄m̄.
 excōicatus nō t̄i
 q̄ nō indicat de
 c. licet nobis de f̄
 ex. hoc ibi. Et no
 t̄i excōicatus. Exc
 oio occultū z t̄i n̄
 si ecclesias. s̄ria
 talē hoiez occultū
 illo indicat. Et sic
 cōcedat cū q̄ d̄
 Imol. ibi d̄c̄ q̄
 nes v̄t̄e gl̄e non v̄
 quo ad d̄t̄i t̄i est li
 d̄t̄e militāris cū gl̄
 hec inel. idēz zaba.
 ¶ Quero in eo q̄
 d̄t̄ibus inquitur

29 Additio. Quidam tñ circa hoc distinguunt qd si aliqd precipit ecclia in ope faciendū extra vel nō faciendū cū tali intentiōe vel aīo z tūc hfaciēs ligat ēt quo ad ecclia h ecclia nō indicet ex quo est occultū. Et ita loquūtur hz eos iura p gl. all. Seco vbi cogitandi cordis nihil addit opis qz solū deū hz vltorē si vero aliqd ondat in signo. i. s. hōbis factis z hōmōi sic erit ligat qstioni qz occultus. Et tunc ecclia hoc mō ligat oīo occulta z tñ si ligat ea q solū p sūt i corde sine aliq opere adūcto facto vel omissō. Et pro hoc suo dēd aliat Host. in. c. mulieres de sen. ex. z gl. i. c. cū qz de sen. ex. li. vi. z pe. de pal. Sz his nō obstatib. dico aliā opionē eē tenēdā z dico q dēd dī stinctio p quā nitūt p cordare doc. nullo iure pbat scdo dico q. d. glo. z doc. loquūtur de occulto taz pīo qz secūdo modo Qd p3 p illō s. oīno qd denotat q nullo mō nec aliq iudicio nec signo nec nutu pōt apparere aliter non esset oīo occultū nec est necesse q cogitacioni cordis aliqd addat in ope vel ne. ad id qd allegat de ho. z glo. i. d. c. cū qz loquēdo de eo q ratā habuit verberationē clerici soluz in corde q nō ē excōicat quo ad eccliam. Bico q hoc dictū facit p nra opione dicit. n. gl. de mente hostien. q talis quo ad deū est excōicatus nō tñ q ad eccliaz militatē q nō indicat de occultis aliat ad hoc c. sicut nobis de sy. z. c. a nobis de sen. ex. hec ibi. Et no. illa sba quo ad deū est excōicatus. Ecce quō hic ē crimen oīo occultū z tñ nō hz solū deū vltorē sz ēt eccliaz. fateor tñ q ecclia militās talē hoīez occultū hz p soluto nec de illo indicat. Et sic dictū No. z gl. optie cōcordat cū glo. i. d. cle. i. z doc. z ideo Imol. ibi dicit q qēgd dicat h opinio nez dicte glo. non valet hō cōcludit q quo ad deū tal est ligatus z ēt respectu ecclie militātis cū glo. cōcor. pan. z ste. hec imol. idēz zab.

30 C Quero in eo q dicit textus. de impedietibus inquisitionē qd si aliqz offē-

dat aliquaz de familia Inquisitoris vel epi qui ibi erat ad capiēduz hereticuz Sol. Athē. q si offendit nō aīo impediēdi officii vel iuuādi hereticuz sz pp inimicitias qz hz cū eo vel ob aliā cāz nō pōt dici qz impediāt offiū poterit tñ p enz pcedi. tāqz p turbatorē officij hz ea q notat Inn. i. c. i. de offi. deleg. hec zaba. no. tñ qz epi z supiores plati nō sūt excōicati si obtētū cōmodi omittāt pcedē h hereticū aut grā zc. sz sūt suspēsi p triētiū Inqisitores aut inferioris dignitatis sūt excōicati

31 C Scdo est de religiosis q absqz lnia spali ppy sacerdoti solēnzarent mri moia aut mistrarent sacra eucharistie vel extreme vnctiōis de puile. religiosi

32 C Prio qro qd dicat solēnzare mri monia. h. zaba. hz zēzi. q i s. solēnzare pprehēditur oīs solēntas q obseruatur iuxta ritū regiōis de spō. c. i. sine fiat benedictio solēnis siue dicatur spālis missa pro hēntibus.

33 C Scdo qro an hec cle. hēat locū i re religioso pfecto ecclie prochiali quo ad nō suos pochiaos gl. remittit se ad no. de vci. cle. i. vbi dic q sic qd ēt t3 pau.

34 C Tertio qro an hēat locū hec cle in quibuscūqz religiosis zab. hz Lan. soluit q sic dūmō sit religionis approbata idēz lap. alias nō qz cū ista pstitutio sit penalis est stricte intelligēda.

35 C Quarto qro qd in nouitio religio so Lap. t3 q sit excōicatus arg. de sen. excō. religioso li. vi. naz tpe noniciatus gaudet pūilegio canonī si qz suadēte zc. z sic d3 sentire ontis.

36 C Quinto qro qd si religiosus mri strat eucharistia religioso alterius religiōis aut sine lnia zc. an sit excōicatus dico q nō. qz. tex. facit mētionēz de laicis z clericis. Appellatiōe autē clerico rū in mā odiosa z stricta vt in casu nostro nō veniūt religiosi vt no. panoz. i. Rica de vi. z ho. cle. vbi fortū dicit in stricta significatiōe seu materia odiosa appellatiōe clericoruz nō comprehendit epos vt in. c. qz piculosuz. de sen. ex. li. vi. Et idem dicit in alijs clericis exnti

ob hoc videtur magnū scandalum semel
suscitari in quadam puincia.

43 ¶ **D**odecimo quero an sufficiat licē
tia dioecesis: & gl. q. sic qz ep̄s est pa
rochialis ordinarius omnium subiecto
rum sue dioecesis. de dona. aplice & ep̄s
est p̄sbyter. xv. di. olim: & hoc teneas
imo Pau. videtur velle simplr: qz ep̄s
& archip̄sbyter civitatis hanc licē
tiaz dare possunt: & dicit nō ab surdū
esse. qz cura eiusdē pochie cōpetit plu
ribus insolidum. p̄ hoc quo notat ho
sti. de pe. & re. omnis vbi dicit qz papa
ep̄s & eius vicarius sūt immediati sacer
dos. Et p̄ predicta dicit qz sicut sufficit
in ia ep̄l. ita h̄z Ste. & eius vicarij sp̄s
his vel delegati seu penitentiarij: qd̄ no.
hec aut̄ militant maxime cū adsit p̄sue
tudo generalis p̄ vniuersū orbē vt pe
tatur dicta licentia tam ab ep̄o: q̄ ab
eius vicario quā papa scit & tollerat vt
etiā volūt tenentes opi. 3̄iam.

44 ¶ **T**ertio decimo quero quid si po
chianus dicat do tibi in ia: vt a q̄cūq;
religioso accipias & c. an regatur spe
cialis specificatio qz possis recipere a ta
li fratre minore vel predicatore. Item
quid si parochian⁹ dicat religioso. do
tibi licentia: vt des eucharistia: & extre
maz vnciones meis subditis. an reg
ratur sp̄alis specificatio pochanorū q
bus hec sūt p̄benda. & gl. q. nō ex q
de sacro sit specificatio & hoc teneas.

45 ¶ **Q**uarto decimo quero qd̄ si p̄ re
ligiosos admittret sacram eucharistie
in mortis articulo an sit locus huius pe
net Pau. dicit qz sic. Idē Lap. Cōtra
rium t̄z dicit. li. i. q. si absoluere pōt in
tali necessitate illo verbo qz p̄ peniten
tiam morientibus non negamus vta
ticū ēt qd̄ vere penitentibus exhibetur
intelligi volumus: vt nec ip̄m deceden
tibus denegetur. extra de peni. & remi.
qz in te. Et est ratio qz facit hoc ex iur
ris p̄missione. xxvi. p̄sbyteri & b̄n vti
liter gerit officium alterius. ar. ix. q. ij. lug
dunensis & hoc credit ar. verū: quibus q
quidam dicat qz t̄m de p̄p̄ijs pochia
nis intelligitur: qz alienos absoluere nō

8
p̄sit vt extra de peni. & re ois. sed dicit qz
necessitas nō habet legem extra de re.
iu. q. nō est Inno. & Host. hoc tenent
in. d. c. ois. Nec ob. vt credo cle. i. de p̄
ni. que prohibet religiosis ne mistrent
eucharistie sacm vel absoluant a snia
excōicatis: nisi in casibus expressis a
iure: qz hoc ius concedit vt. s̄. dictū est
non t̄m liceret vt credo extrema vncio
nem eis dare in tali necessitate: qz hoc
nullo iure exprimitur. sed de absolutio
ne. & cōtione t̄m hoc dicit. & est notabile
dictum sulctum auctoritatibus tanto
rum & famosorum doc. alta tamē opi.
est tutior & ideo practicanda.

¶ **Q**uinto decimo quero quid si re
ligiosus ignorans penas de qua hic. &
als hō sancte vite ministravit euchar
istiam sine in ia p̄sbyteri pochialis: an
incidat in hāc penā. Car. dicit se cōsul
uisset qz nō p̄ hanc l̄ram in verbo p̄s
p̄serit. qd̄ notat volū & temeritatē mi
nistratis. Itē h̄z ignorantia iuris regu
lariter non excuset. t̄m q̄n ex p̄babilib⁹
p̄lecturis p̄pendit qz q̄s ignorauerit ex
cusat s̄m no. de p̄sti. c. ij. in. vi. Item si
cut miles armate militie excusatur ab
ignorantia iuris. C. de iu. & fac. igno. l.
i. ita & hunc possum⁹ excusare: p̄cipue
in foro p̄niali. in quo credesi. est asserē
ti se ignorasse sed in foro iudiciali idē
etiā puto q̄n ex p̄babilibus cōiecturis
liquet qz nō fecit p̄sumptuose. imo ali
qua p̄babili rōe ductus. qz t̄m forte ali
qui dicerēt in hoc dicentes: qz eo ip̄
so est p̄sūptio q̄ ip̄m qz fecit q̄ hāc cle.
tutius est vt petatur absolutio.

¶ **S**exto decimo gro an suspicientes 47
q̄ hanc cle. sac̄z eucharistie sint excōi
cati tanq̄ participantes in crīe: dicit qz
nō nā illō de participatiōe locū h̄z q̄n
p̄cipat p̄ actū dānatū nō i ip̄o actu.
¶ **D**ecimo septio gro in eo qd̄ dicit qz 48
ordinarij debēt istos excōicatos publi
care postq̄ eis constiterit de excōicatio
ne: qualiter de hoc constabit. Soluit
Land. qz vocatis p̄tib⁹ & declaratione
sup hoc sc̄a: habita sūmaria iformatio
ne ar. de ap. p̄sultit & s̄m ho. snia & c.

facto sunt de necessitate.

49 **C** No. vlti. ex dictis gl. q. si prochia-
nus pnter se dixisse religioso q. hebat
Iniaz prochtalis pbyteri: no erit pce-
dedu q. rliosu ad pena de q. hic q. no
dr misitralle sacrz i pteptu pochialis
sacerdotis cu hec cle. solu respiciat co-
tempu vt dictu est supra. q. xv.

50 **C** Itē excōicati sunt religiosi q. excōi-
catos a canōe absoluūt in casibus nō
pcessis. Et scōz sab. ibi in f. a canone
dicit. i. a quocūq. canōe a papa pmul-
gato z tō religiosus scienter absolu-
ret ab excōicatione lata p. extrauagātes
pape icurreret dictā excōicatōez. Item
scōm zen. absoluētes excōicatos p sta-
tuta legatorū sunt excōicati qd nō cre-
do vey ex quo enis ista pstitutio ē pēa-
lis nō dz extēdi zc. Itē excōicati sunt
religiosi si absoluēt a sentētis p sta-
tuta puincialia: seu sinodalta pmulga-
tis et gl. in f. in ijs dicit puto q. oēm
sniam includit excōicatiōis: suspēsiōis
vel interdicti cui⁹ necessaria fuerit ab-
solutio. Et hoc ē t3 Pa. i. d. cle. q. addit
q. appellatōe snie scā mētiōe d. absolu-
tione vēt snia excōicatiōis: suspēsiōis
z interdicti ē in dispositione penali lz
ergo noie snie simplr plate intelliga-
tur de diffinitua. sec⁹ in est cū sit men-
tio de absolutiōe vt hic. Et itellige qū
necessaria est absolutio itē dicit glo. q.
hec excōicatio nō obtinet si religiosus
absolueret a snia iudicis etiā si eēt la-
ta papa. Idē si religiosus absoluēt a
pctō: ppter qd qd icurrat excōicationē
diūmodo non absoluat ab excōmuni-
catione vel sententia zc.

51 **C** Utz absoluēs ab excōicatiōe mino-
ri qcta ex picipatiōe cū excōicato ma-
iori excōicatione incurrat hāc excōica-
tionē. R. Lan. put recitat sab. itelligit
de excōicatione maiori nō minori per
c. si quē. de sen. excō. idem lap. lz qdaz
teneat ē de minori hac rōne qz lex pe-
nalis phibēs absolutiōez ab excōicatio-
ne includit etiā absolutiōne mino-
is excōicatiōis p hoc glo. in cle. palle. re-
ligiosi sup. f. a canone. itē alia rōne qz

vbicūq. fit mēto excōicatiōis z mā in
qua pfertur est pportionabilis ēt mi-
nor excōicatiōis: itelligitur de vtracq. vt
no. gl. pe. sup. v. excōicatiōis in. c. p. fidē
tes de here. li. vi. Tene p. mā opionē. qz
cōis est z argumēta facta nō pcludūt
per. d. c. si quē itē excōicat⁹ est religio-
sus si absoluēt a culpa z pena copu-
latiue: ergo si absoluēt a culpa: vel a
pena: z fm glo. i. f. quēcūq. eēt excōi-
catus ēt si absoluēt rliosu vl sociū nī
hil enim excipit qui dicit quemcūq.
de ma. z ob solite.

C Tertiusē de isecutorib⁹ epoz p. cu 52
tiēs epz capiēs bāniēs vel mādās vel
ratificās: soci⁹ p. siliari f. autor: z defen-
sator sūt excōicati vt i. cle. i. de pe. ciui-
tas aut q. pmissa. vel eoz aliqd i epz su-
um pmissit. iterdicto donec satisfice-
rit subiaceat ptās f. o: p. siliarij baluini
scabini aduocati p. siles z rectores offi-
ciales ipsius quocūq. noie cēseāt. i. pre-
missis culpabiles exntes sūt excōicatio-
nis snie. a. q. vt p. mittit nī valeāt absolu-
tōis obtinē bñficiū sint ibiecti hec ibi

Additio. Querit an ex solo mā 53
dato qd incurrat i istā
excōicationē si null⁹ seqtur effect⁹. R.
q. ex solo mādato nūq. q. icurrat excōi-
cates nisi i duobus casib⁹ p. mus ha-
betur i. c. p. humani. de homi. li. vi. vbi
habetur q. mādās interfici xpianos p
assassinus est excōicat⁹ z diffidatus ēt
si nō seqtur effectus. Secundus ē i fixi-
na z cōiter hētur i p. cessib⁹ curie vbi
hētur q. p. spiratores in psonā aut sta-
tū romani pon. sūt excōicati lz res nō
habuerit effectus. qd p3 p illud f. bum
p. spiratores naz fm deriuatores p. spi-
ratio venit ab hoc f. bo cōspiro as qd
q. tū ad ppositū nostrū ptinet idem ē
qd p. iuro. Et i hoc aduertāt p. fessores
qz isti p. spiratores sūt excōicati qū cō-
spirant vel p. iurant q. psonaz ro. pon.
Et pauci i hoc aduertāt. nā ex sola ista
p. spiratione deliberata: etiā si nullus se-
quatur effectus sūt excōicati excōicatio-
ne papali. Et hodiernis tēporib⁹ mul-
ti domini z armigeri tilla queantur di

eta excōicatioe ex solola deliberata cō
spiratione ꝛ dictū statum ro. eccl. etiā
dato qꝛ statiz reuocauerit ꝛ anteqꝛ ali
qs sequatur effectus. **Finis**

54 **Q**uid si qs ꝑcutiat electū in ep̄m
nondū ꝑsecratū qꝛ pōtifex. i. ep̄s ꝑꝑrie
nō est. an icurrat has penas glo. dicit
qꝛ nō illū tñ qꝛ renūciauit loco: non or
dint: videtur includere.

55 **Q**uis autē dicatur soci⁹: ꝑsiliari⁹: fa
uore dās defensor: dic ꝑꝛ glo. hic stri
cte sumi sociū ꝑ agēte. qꝛ aliqd coopat
ad actū ꝑcussiois: captionis. vel bāni ꝛ
lz in delinquēdo sint qñqꝛ plures socij
quoz nullus est ꝑncipalior. tales: oēs
iccludūtur sub agētib⁹ de qb⁹ ꝑmissit
qñqꝛ tñ vn⁹ est ꝑncipalis alter coope
rans ꝛ sic sumitur hic socius qb⁹ ꝑꝛ qꝛ
de faciente ꝑmiserat.

56 **C**irca ꝑsiliariū dic qꝛ hic accipitur
fraudulētū ꝑsiliū n̄ nudū qꝛ nihil adij
cit ad peccandū ꝑsiliū aut ꝑstatur: sua
dēdo: rogādo ipellendo istruendo vti
litate inde securā ostendēdo vt not.
Inn. i. c. ad audientia de homi. De nu
do vero consilio hic nō ꝑuidetur. **C**ir
ca fauores dātes sciēdū qꝛ est fauor sim
plex qꝛ nihil adijcit ad peccādū ꝛ de ta
li nō vñ hic itelligēdū. qꝛ lfa hic dicit.
In his. i. ꝑcussioe captione: ꝛ bāno ꝑꝛ
qꝛ fauens huic delinquenti post delictū
ꝑter defensores de qꝛ segtur nō incurrit
hanc penā lz in materia hereticoz ꝛ
tius recipiātur fauores. **C**irca qrtū sci
licet defensore gl. dicit puto qꝛ et defē
sores post malū puniri itendit est ergo
qdā defensor vel auctorizator delicti ꝛ
talis grauius punitur qꝛ agēs. xi. q. iij.
qui ꝑsentit. **E**st ali⁹ defensor qꝛ post de
lictū defendit puta ipediēdo ne delin
quēs ad manus iudicis veniat puniē
dus. xxvij. q. i. si custos vñ ipediēdo ne
fiat executio. **E**t hūc etiā itendit iclu
dere ꝛ probatur in. c. felicitis de pe. in.
vi. **N**on tñ puto qꝛ is qꝛ talem defende
ret nē ledatu a priuato nedū tertio sed
illo offenso: vel ei⁹ ꝑ sanguineis vidēca
re volentib⁹ includere i hac pena cuz
illa sit iniuria: ad quā etiā ꝑꝑulsandaz

socio qꝛ tñ de sen. exco. delicto lib. vi.
Quid at de illo qꝛ defendit i iudicio **57**
patrocinādo. **P**au. hoc ꝑsegur ꝑ dī
stinctionez qꝛ. i. aut ꝑcurator vñ aduo
catus tales defendit iuste qꝛ. i. putat eū
non culpabilez. ꝛ sic ligatur aliqua pe
na etiam si postea appareat euz culpa
bilez. rō qꝛ in talibus iusta defensio re
seruatur de excep. cū inter. **E**t ꝑtra cō
scientiā ꝛ iusticiā defendit ꝛ sic ligatur
hac pena de here. si aduersus ꝛ tales
defensores appellantur.

Quero. qꝛ hic dī. si est ciuitas. sub **58**
iaceat interdico: donec satisfecerit. nū
quid facta satisfacione est absolutum
iterdictū sine alta relaxatiōe. **R.** Jo. de
lig fm Land. qꝛ nō imo necessaria est
superioris sentētia que relaxet. xxvi. q.
vi. ꝑsbyter secus si vsqꝛ ad certum tē
pus: vel modum fuit factū interdico
qꝛ tunc lapso tempore: vel modo cessā
te cessat interdico de spon. c. non est
ratio diuersitatis est qꝛ ꝑmo casu ꝑōt
dubitari an plene sit satisfactum sed in
alys. secus de hoc extra de eta. ꝛ quali.
cum bone.

Quero qñ dicat ciuitas delinque **59**
rei ep̄m vt subiaceat interdico. **R.** pa
noz. concludendo dicta Bar. in. l. aut
facta. ff. de pe. ꝛ aliorū doc. dicit qꝛ cō
munis ꝛ vera ꝑclusio est: vt tūc attri
buatur vniuersitati qñ fuit prius deli
beratum in ipsa vniuersitate ꝑulsata
cāpana ꝛ alijs regitīs ad ꝑgregatio
nez vniuersitatis. vñ si oēs hoies ciui
tatis certū delictum ꝑmitterent: ꝛ in
surgerēt nō dicerēt factū per vniuersi
tate lz ꝑ singulos de vniuersitate. etiā
qb⁹ plus est si facerēt ꝑulsari cāpanā ꝛ
leuarēt vexillū vniuersitatis nā potius
sunt incitatores singuloruz. oꝛ ergo qꝛ
prius fiat deliberatio i vniuersitate ꝛ c.
hec panoz. in. c. dilectus el. ij. de sy. **E**t
de hac materia vide eūsbī diffusse.

Quero qꝛ dī in. d. cle. i. qꝛ isti inha **60**
bilitātur ad bñficia obtinenda. qd de
obētis glo. soluit qꝛ illa nō ꝑdunt.

Quero an isti possint bñficia que **61**
hñt cū alijs ꝑmutare: glo. soluit qꝛ nō

Idem Pan. & zen. q2 dicuntur beneficia nouiter acquirere.

62 **Q**uero an saltē possint ista beneficia iam acquisita augere. dicimur Be. in. c. cū ex eo de excess. prela. li. vi. q. sic q2 phibitus acquirere nouū ius i re. nō dī venire s̄ phibitionez. lz augumentet pristinū ius ante q̄sitū. vt est casus in. c. si. y. Rnsō. de p̄ces. p̄ben. li. vi. sic ē in p̄posito. augumētāt. n. isti p̄mū ius & sic d3 indicari illud additamentū nature prioris iuris Et p̄ pdicta p3 quid dicendū de augēbus gabellas an dicantur nona pedagia facere de quo in fra excōicatio xliij. §. v.

63 **Q**uartus est de clericis seu religiosis inducentib⁹ ad vouēdū vel iurādū vel fide interposita: seu alias pmittendū de eligendo apud eos sepulturā v̄ vt tā electā v̄lteri⁹ non imutent. & talia facientes incurrūt excōicacionē ipso facto: a qua ab alio q̄s a sede aplicā preterq̄ in mortis articulo nullatenus sūt absoluenadi extra de pe. cupiētes in cle. & no. q. hec p̄stitutio habetur de sepul. c. i. li. vi. vbi etiā dī q. h̄y q. sic elegerit nec apud sic electas ecclesias v̄latenus sepelliātur. nec alibi. sed sepelliātur oīo apud illas ecclesias apud q̄s sepelliēdā de iure fuissent. si alio sepultura nō electa forsitan decessissent. si verondez religiosi v̄l clerici p̄dictos in suis ecclesijs vel cimiterijs p̄sumpserit repellere ad restitutionez tā sepultozū cozpoz si petatur: q̄s etiā oīum q̄ occasiōe sepulture illoz puenirūt q̄s libet ad eosdē in fra. decēdū itegralit̄ faciēdā ipsos obligatos esse censem⁹ quā nisi fecerint ecclesie ipse apud sepulti fuerint necnon & cimiteria eardēdem ex tunc eo ipso sint & tamdiū maneāt ecclesiastico suppositē interdite. donec ab eis factā fuerit restitutio plenaria oīuz p̄dictoz. hec ibi No. in q. ex hoc nō tollit qn aliquis proprio motu possit vouere vel iurare in aliquo loco eligere sepulturā & quod si fecerit debeat obseruari dūmodo non inducat ad h̄ p̄dictos. & mōis p̄dicti].

64 **Q**uid si clericus vel religiosus cō

filio vel suasiōe inducat aliquē ad eligendū sepulturā in ecclia sua: nō tñ ad voueri. & c. an talis inducens incidat in canonem. R. q. non.

Quid si q̄s inducat ad voueri. & c. 65 de eligendo nō apud eccliam suam. s. inducētis. R. Pe. de anc. fm Jo. an. q. non ligatur hac cōstitutiōe.

Quid autē si clericus v̄l religiosus 66 iduxit aliquē ad vouēdū & c. tñ nō est secutus effectus: R. zab. in. d. cle. i. dicit q. ex sola inductiōe nō est excōicatus nisi inductio habuerit effectus vt q2 inductus fecit illud ad qd̄ fuit iduct⁹ p̄ba. n. debēt itelligi cū effectu: maxime hoc cāu quo agit de sp̄iali pena.

Quero quare ex delicto vnus for 67 te m̄nūmi de ecclia p̄pter iuramentuz vel p̄missionē quā sibi fecit fieri. tota ecclia dānū patiat. vt sit iterdicta cū cimiterio. R. Pe. de anchā. q. reliqui de ecclia hāc penā interditi icurrūt ex sequētī eoz delicto nō restituendo male accepta que ex facto alicuius de collegio hoc iducētis p̄ceperūt quasi totuz collegiū dicat delinq̄re si retinent rem inuasaz ab vno de collegio.

Quero dicit i. d. c. i. q. si q̄s fecerit 68 sibi pmitti de eligēdo apud illū sepulturā: q. tali p̄missiōe nō obstāte d3 illi sepelliari ap̄ illā eccliaz ap̄ quā de iure sepelliari debuisset. Quid ergo si ip̄a est illa cui⁹ cleric⁹ sic deligt faciēdo sibi iurare & c. R. Jo. an. q. ista qd̄ ē idubitata: q2 ista p̄stitutio emanauit i fauore ecclie cui sepultura dētur. & i ip̄o penā rector: q̄ri nō d3 de reg. iu. qd̄ obgrāz. li. vi. Itē lz peccet auferēdo libertatē eligēdi sepulturā. tñ certat de debito retinēdo. nō ē ergo h̄nda illa rō s̄ tali q̄ h̄etur de illo q. certat de lucro captādo. l. si. C. de codi. Idēz Pe. de an. **Q**uid si illa ecclia apud quam de 69 bebat sepelliari de iure erat interdita cū eius cimiterio: R. archi. illū sepelliendū in ecclia cathedrali. que etiā si esset interdita suabit ordo. c. vbi cū. q. xij. q. ij. vbi dicit q. vbi cūq̄ sepelliāt. No. in p̄ declaratiōe. d. c. p̄mi q. 9

Morte sepelliunt tenentur ad restitutionem corporum. et hoc si petant. Ad restitutionem autem aliorum: que occasione sepulture perciperunt infra .x. dies tenentur et si non petantur. ut dicitur gl. in .x. decedendum. et ratio est secundum Petrum de anno. quod semper quod male accipit est in mora sicut fur.

70 **Q**uero ista que debebat restitui huic ecclesie in qua debebat sepelli: si interdicta non fuisset: postquam non sibi sed in cathedra: vel alibi sepellit. utrum debeatur ista huic ecclesie ad quam fuerat transmissa: eadem est quod de canonica portione debita ecclesie pochialis. an ea pdat si deprehenditur interdicta tpe sepulture: possit dici in primo casu quod postquam cathedralis ecclesia: vel alia subrogatur loco interdicte. debet intelligi subrogata cum omnibus qualitatibus. et cum honore et onere. onus. n. committatur emolumentum tali casu. l. alium §. scia de adi. le. Item possit dici. quod si sine eius delicto est ecclesia interdicta si est puada commodis consuetis. ar. l. ab administratione. C. de lega. Idem si non potuit sepelli apud ecclesias apud quas elegit sepultura pro casibus contingere in persona mortui puta quod decessit in capanis nec repit: vel est banitus. pp. n. ista ecclesia non est puada legat sibi factis gratia sepulture. ut no. in. c. in nra de sepul. Si quis autem post electam sepultura et legatum ecclesie factum mutasset animus eligendo sepultura alibi. ut legatum ademptum et translatum ad illam in qua voluit ultimo sepelli. ar. d. §. scia. hoc Petrus de anno. de hoc vide. §. Sepultura. iij. primo numero.

71 **Q**uintus est de his qui cogunt celebrari in loco interdicto et. ut in cle. gravis de sen. ex. Et hec excoicatio habet quatuor casus: Primus est de re temporalibus et si sint episcopi: vel ecclesiarum prelati qui cogunt quolibet aliquos in loco interdicto celebrare divina: vel qui per prebendos ad officia eadem audienda. aliquos excoicationis presertim vel interdicti ligatos sine evocare. et est secundus. Seu qui ne excoicationi publice: aut interdicti de ecclesiis deum in ipsis missas agantur solentia a celebrantibus moniti exant phibe

re. et est tertius. Necnon excoicatos publice: et interdictos qui in ipsis ecclesiis nominati a celebrantibus ut exant moniti remanere presumpserint. et est quartus. oes istae excoicationis excoicatione pa.

Additio. Ex hac cle. habes unum singulare quod facit ad multa ibi. n. dicitur quod si hec excoicatio emanaverit ad istantiam prelatorum. tunc si ipsi pretraherent et ipsi sibi sine excoicationis ligantur. Ex quo habet decessione casus qui his diebus accidit. Nam quidam procurator ad requisitionem domini sui: cui domino quidam res furto subtrahere fuerant secte fulminari sententiam excoicationis per episcopum ut quicquid predictas res subtraxisset eas infra certum terminum restitueret alioquin et. accidit quod istemet procurator abstulerat quidam ex illis. Adodo dicitur autem ipsemet incidat in dictam sententiam cum ipse procuraverit dictam sententiam fulminari: et tamen sciebat dictas res subtraxisse et si nec se excepisset et. Et dicit potest indubie quod est excoicatus. secus si se excepisset Nec obstat si dicatur quod non erat sue intentionis quod episcopus eum excoicaret. Quia dico quod excoicatio vel absolutio non sumunt vires ab intentione illius qui facit fulminari excoicationem. sed sumunt vires ab intentione excoicatis. Et quod facies fulminari excoicationem nihil exceptit. id est excoicatis generaliter oes intendit ligare quod de intentione procuratoris sibi non constat. Secus si de intentione eius constaret: ut quod iste procurator se vel uxorem: vel filios: vel alios excepisset. Nam tunc iudex solum illos ligaret quos procurator intendeat ligari: et excipiet quos procurator excepisset. sed iudex generaliter loqueretur in sententia. Idem dicit potest de casu quotidiano. Nam sepe prefamilias et mariti faciunt fulminari sententias excoicationis sine illos qui subtraxerunt aliquid de bonis eorum. Et sepe contingit quod eorum uxores et filii predicta rapuerunt et tamen si sciret predictos talia subtraxisse. nullo modo faceret fulminari predictas sententias tamen nihil exceperunt et idem tam uxores quam filii erunt excoicati ratione predicta. **Finis.**

80 **¶** Quid autē dicēdū de deferentibus merces nō phibitas. Bic fm Pa. in d.c. q. oli q. tpe guerre exstis iter xpia nos z infideles nō solū iminet excōicatio deferētib⁹ merces phibitas vt dictū ē s; ēt in gbuscūq; mercibus z hñtib⁹ cū eis q. mertiū: z spendētib⁹ pñtia seu auxilia: vel subsidia. n̄ solū realiter: sed cum ingenio. Et licet hostiē. dicat hoc periculosus z qd egeret Declaratione. tñ Inn. z Hof. z multi alij tenēt simpliciter q. exite guerra durat phibitio generalr. s; guerra cessante n̄ daret canō late snie nisi in mercib⁹ phibitis. qd ē valde notādū. z facit q. si turcus vl hñdōi cessarēt a guerra fortius si pacē cū xpianis facerēt sicut fecit turcus cū venetis z rege neapolitano secure possent deferri merces nō prohibite ad terras illius. Idem dic de alysbñis fidelibus: q. nullā guerrā habent cum xpianis.

81 **¶** Quid autē si qd deferat merces nō phibitas tpe guerre ad terras infidelium an talis incurrat excōicatioēz papalem vel epales: dic q. tal pōt esse excōicatio tripliciter. s; p ius cōe: aut per extrauagantes: aut p pcessus curie. p̄mo mō tales sunt excōicati epali excōicatione etiam deferendo merces phibitas. vt p3 p. d. c. ita. c. significauit. c. qd oliz. z. c. ad liberādā. Scdo casu. s; p extrauagates tā phibita q̄ nō phibita i alexādrīa vel ad terras soldano subiectas seu ad terras egipti tpe guerre sūt excōicati excōicatione papali. Tertio casu s; p pcessus curie. dic deferentes nō phibita quocūq; tpe nullā excōicationēz incurrit. q. solū loq̄ d phibit]. vt p3 in pcessu pau. vbi sic d f. Itē excōicamus oēs illos q. equos: ferrū: arma: lignamina. z alia phibita deferūt sarracenis. z alysbñis inimicis.

82 **¶** Quero qd si ferrū z hñdōi sint delata nō intentiōe vt impugnentur xpiani. R. an. de butri. in. d. c. ita. q. sufficit q. portent. s; nō hac intentiōe vt impugnentur xpiani. sed sufficit q. impugnari pñt. Idem Jo. an. Idēz panoz.

¶ dicens expōe ergo ibi tex. ad impugnādū xpianos. i. ex gbus pñt impugnari xpiani.

¶ Quero qd de hīs exercent gubernationem in pirraticis nauib⁹ sarracenis: nō s; xpianos: s; s; alios infideles R. an. de bu. in. d. c. ad liberādā fm alt quos. q. sūt excōicati. q. docent. eos in pirratica arte qua poterūt postea xpianos impugnare. licet hoc non placeat Innocen.

¶ Quid autē ptineat appellatiōe pro phibitor: R. si bñ p̄siderēt p̄dicta tria. s; iura cōmunia: extrauagates z pcessus curie: faciētia mētōez de hñdōi phibitus tñ. iij. inueniūtur expresse. phibita. i. ferrū. arma: equi z lignamina.

¶ Quid autē ptineat appellatiōe armor: Uide no. in. l. y. c. q. res expo. n̄ de vbi enumerat lorice: scuta: arcus: sagite: spate: Glady. Itē tela Itē pcludit tex. ibi. qd nihil p̄ctus ferrū facti: vl infecti trāsmitti dōz ad infideles. Itē gl. in d. c. ita dicit q. appellatiōe armor ve niūt susses z lapides. puta si deferrent lapides machinis imponendos.

¶ Quero an appellatiōe armor ve niat gladius ad incidendū panem. R. Panoz. in. c. clerici d vi. z ho. cle. dicit q. nō vt patet p tex. illū: vbi dicit q. clerici arma portantes debent excommunicari z sic peccant mortaliter. z tamē eis non est prohibitiū deferre cultellos ad incidendum panem.

¶ An autē appellatiōe phibitor vent ant stappa canapis pix filla: z clauī minuti q. vulgariter dicūtur brochete R. olim p. quādā extrauagatē. Greg. noni dicebat q. p̄dicta nō cōtinebant appellatiōe phibitor. et iō pcludebat q. si p̄dicta defererēt ad impugnādū xpianos vel in dispēdiū terre sancte: erāt excōicati p. d. c. ita vel. c. ad liberādā. als nō. z s; dicta extrauagans sit reuocata p phemū sexti tamē forte hodie etiā idē dicendū esset. nec non in gbusdam casibus qui sequūtur.

¶ Utrū sint excōicati q. portant arma gladios: vel lanceas vel cultellas

¶ Defuncto vlt amoto epo q excolica uerat z vacate sede caplm sine ille ad que epalis iurisdicctio pmet pot absol nere a snia iuris siue iudicis sicut eps poterat vt in.c.vnico de ma. z obe. in vi. Eodem mo z successor absoluere pot a snia quas pdecessor tulit. ar. xi. q. iij. si eps. Et ptate capli sede vacate quas habeat vide Pa. in. c. cu olim de ma. z ob. vbi ponit infrascriptas qones.

¶ Prio vtz caplm succedat in ptate alienadi: gl. ibi t3 q no hoc limitat pa. cu vellet aliena boa epatus sz si eclesia inferior ex lra ca vellet alienare credit q caplm possit iterponere auctoritate q: caplm pprie hoc casu no alienat sz interponit auctoritate ecclie alienati hoc. n. iurisdictionis est z sepe necessarium z sentit fed. p silio. xxx.

¶ Secdo qrit an caplm succedat in ptate visitadi tota dioecsis z ingredi crmia de hoc habes bona glo. in cle. i. de here. Jo. and. pcludit q ptas gualr visitadi no trahit in caplm z sic pcedat opt. Jo. mo. Sed ptas spaliter ingren di z aliquos diffamatos trahit z sic pcedit opio Archi. fundamētuz huius distinctionis est q: caplm est admini strator necessarius no voluntarius vñ succedit in his q necessario no voluta rre sunt expedieda. sed visitatio gualis est voluntaria spalis ho necessaria. Et multi antig doc. amplexati sunt istam theoricā sed panoz. indistincte t3 q et visitare possit gualiter qz visitatio fit ex necessitate iuris vt p3 i. c. sopite d ce.

¶ Tertio dubitat nūqd caplm pos sit visitare monasteria montaliū exem pta q visitat eps auctoritate aplica vt in cle. ij. d sta. reg. Lap. abb. p siluit q no. Et ita refert rhidisse sibi Jo. an. mo uetur qz caplm no succedit in his que cōpetūt epo iure spali vnde no succe dit in ptate cognoscēdi de feu. vt nota tur in. c. vez de fo. cōpe. z idē sentit fe de. p silio. xxx. Multi tñ pñis tenuerūt dicētes q si eps h3 absoluere. vt delega tus q ptas trahit ad capitulū p. c. vni cū de ma. z ob. li. vi. qd logtur indisti

ete pa tñ plus placet opt. pma.

¶ Quarto dubitat nūqd caplm pos sit sede vacate facere statuta distringē tia totā dioecsim: panoz. fm fede: p silio. xvi. dicit q sic depēdet. n. hoc a iurisdictione vt in. c. fi. d p silio. li. vi. in qua qdem iuridici. caplm succedit. Et ista statuta durāt et in tēpus futuri epi qz de natura statuti est vt sit ppetuū licet extingatur ptas statuētis vt in. c. fin. de offi. lega. Epus tñ poterit illa statu ta reuocare qz no potest caplm statue re in p iudiciuz futuri epi sicut nec pre cessor in p iudiciū successoris qz par in parē no h3 i peritū de elec. in otuit.

¶ Quinto dubitat nūqd possit sede vacante capitulū dispēsare in casibus in qbus pmittit epō: panoz. fm fede. consilio. xl. concludit q sic nā dispensa tio dependet a iurisdictione.

¶ Sexto dubitatur qd si eps h3 col iof lationem cū alio vel aliq debent requi rere cōsilium epi in aliquo actu nungd capitulum succedit Pa. cōcludit q no p. c. vnicū ne se. va. li. vi.

¶ Septio nūqd caplz succedat i in iurisdictione quā h3 eps ex p suetudie pu ta eps h3 interesse alicui electiōi ex cō suetudine No. in. c. scriptū de elec. sen tit q nō sed collectarius tenet tñm qz eadē rō dz esse in additamēto que in principali qd satis placet pan. ex quo illa iurisdictione cōpetit epō vt epō Sed idem Pa. in. c. illa de elec. tenet opinionem Hostien. dicēs q hoc cōi ter tenetur a doc.

¶ Octauo nūqd succedat in p riuile gijs indultis dignitati epali: vt in. c. fi. cū pcor. ibi positus in gl. de p riuile. li. vi. z pcludit q no qd h3 Jo. an. p indu bitato nā p riuilegiū no dz excedere p so nā p riuilegiati vt in. c. sane de p riuile.

¶ Nono nūqd caplm possit dare in indulgentias: de quibus in. c. cum ex eo. de pe. z re. Si tenetur q sint iurisditio nis quod est cōmuniuz tunc dubitari pot qz videtur actus voluntarius z no necessarius. Possit tñ teneri fm Pa. qz possit. quia cum iura dicant q ca

capitulum succedit in iurisdictione et non distinguant inter contentiosam et voluntariam debet intelligi in utraque.

109 **C** Decimo nūquid capitulum succedat in potestate doctorandi ubi episcopus hec potestas contempnit nec aliquid in privilegio canetur in capitulo. Et in hoc patet. Concludit quod aut episcopus habet hanc potestatem ex privilegio specialiter et tunc non transit in capitulum per superius dicta. aut habet a iure communi secundum opinionem quam sentit hostiensis. ut non. glo. in cle. ij. de magi. et tunc capitulum succedit.

110 **C** Si archiepiscopus absolvat excommunicatos ab episcopo in casu non processu non videtur absolutio quod est a non suo iudice. extra de offi. or. pastoralis. Sed si per appellationem causa deferatur ad eum poterit absolute ita tamen quod non nisi vocatis partibus et cognitio de appellatione extra de appell. romana li. vi.

111 **C** Episcopus externus in aliena dioecesi absolute non potest in his que regunt causam cognitionem quod neque sedere per tribunal potest. ix. q. ij. episcopus. Secus si non regant causam cognitionem quod hec pertinet ad voluntarias iurisdictionem. Episcopi autem expulsi possunt exercere iurisdictionem in aliena dioecesi petita tamen licentia ab episcopo dioecesis et si non obtenta. ita quod subditi non expulsi: vel eorum fautores: seu conciliarii ultra duas dietas a fine sue dioecesis non trahantur ut in cle. quibus de fo. compe. et sic possunt absolute.

112 **C** Querit glo. in. c. nonit de of. le. de notabili: q. q. facit multum ad predictam videtur legatus vel alius ordinarius externus extra territorium suum possit excommunicare absolute et causas delegare et filia: panos: ibi dicit quod mens glo. est ut existens extra territorium suum non possit excommunicare: nec absolute nec alia que exigunt causam cognitionem explicare. Sed perferre beneficia et causas delegare et reliqua que sunt iurisdictionis voluntarie exercere potest. Et ista est bona doctrina. et prima per probatur per l. si. ff. de off. pre. vr. Secunda vero in l. ij. ff. de off. pco. Inno. respectu absolutiois dat hanc limitationem. scilicet quod si externus extra territorium deprehendit se errasse in excommunicando pote

rit absolute quod ista absolutio fiet sine causam cognitionem. Alia limitationem respectu excommunicationis ponit ho. bi. q. i. notorius potest excommunicare subditum extra territorium quod notoria non exigunt causam cognitionem ut in. c. evidetia de accu. et sunt illa que expelluntur sine causam cognitionem et non per tribunali submittantur alia autem si vellet contentiose. Procedere non teneret processus est si non exciperet quod iurisdictionem inheret territorio etiam si haberet presentium illius iudicis non valet nisi partes presentiant quod partes in iure non possunt trahi extra territorium ut non. gl. in. c. litigantes de off. or. in vi. Fallit tamen in casu. d. cle. quibus.

C Episcopus potest absolute a sententia lata per suum archidiaconum: plebanum: vel alium sub eo iurisdictionem habentem sed non debet sine consuetudine illius et congrua satisfactio de of. or. cum ab ecclesia et c. ad recommendanda. Si tamen absoluit valde et est ratio quod episcopus est iudex ordinarius tam laicorum quam clericorum sui episcopatus ar. in aut. de defen. cl. in pn.

C Qui de uno episcopatu domiciliatus transit fert ad alium potest per se episcopus absolute ab excommunicatione iuris quam incurerat in dioecesi prioris et a peccato ibi commissio et hoc siue tale ius sit in eodem: sine sinodale vel hinc et hoc nisi pape reservet casus et idem t. r. in. li. di. xvij. ar. ix.

C Ut a sententia excommunicationis lata per statum archiepiscopi. seu episcopi possit per prius episcopus excommunicati absolute. extra de pa. in. c. exire quibus. de insti. dicit quod sic satisfactio sine tamen premissa. unde non est necesse ire pro absolute ad illam que statutum edidit et hoc probat expressis per textum ibi sic inducendum nam solus archiepiscopus ibi excommunicationem protulerat et tamen papa mandavit omnibus suffraganeis ut illam relaxent nisi satisfactio premissa. ergo possunt absolute: sed ipsi non excommunicaverunt sed eorum superior. Et hoc tenet Jo. an. et Archi. nam non debet esse maioris potentie canon inferioris quam pape. sed a sententia canonis pape: potest quilibet episcopus proprium absolute sibi subditum si papa sibi non reservavit absolute ergo fortius idem dicendum in sententia canonis

inferioris. Idem tenet Pastormi. ff. de
grauē de preben. vbi extēdit dētū ca-
sum nō solum ad epōs suffraganeos.
sed etiam ad alios epōs vt possint ab-
soluere subditos suos q̄ in aliena dioce-
si incurrerunt sniam excōicationis per
statutum archiepi vel legati z h̄mōl.
Et dat exēplum. Pone statutum epi se-
nensis fulminat excōicationem p̄tra in-
trantes monasteria monialiuꝝ q̄dam
forensis incidit in illaz excōicationem
nunq̄d poterit absolui a suo epō: Et cō-
cludit q̄ sic. p̄ supra all. Sed a snia ho-
minis nō potest q̄s absolui nisi ab ex-
cōicatorē. vel eius successore in officio
vel superiore fm̄ Ri. in. iij. Et hoc ni-
si in articulo mortis: vel si sit iusto im-
pedimento detentus ne possit in breui
accedere ad excōicatorē tūc. n. fm̄ ar-
chi. flo. pōt absolui cum intūctione vt
se presentet q̄ citius cōmode poterit ei
qui d̄z absoluere impedimēto sublato.

116 **C** Quando ep̄s cōmittit alicui abso-
lutionem. de oī excōicatione non pp̄
hoc potest ille absoluere excōicatus ab
eo cuius absolutionem non cōmississet
in sp̄ali: forte q̄ excōicatus erat pp̄ dā-
num illatum epō vel h̄mōl. extra de re-
gu. lu. in generali li. vi. hoc intellige q̄
tum est de virtute verbor̄ z in foro cō-
tentioso. naz si in foro p̄scie aliud p̄sta-
ret de intētiōe p̄ferentis auctoritatem
q̄ ille intēderit oīa etiaz si nō expressit
set aliqd̄ in generali p̄cessionē intelli-
gerentur sp̄alia hec archi. f.

117 **C** Quid si papa mādāt alicui q̄ al-
quem excōicet nunquid postea poterit
eum absoluere. Bistingue. si cōmittit
et cause cognitionem potest absoluere
ar. xxi. di. inferior. Si vero papa tam
distinguerat negocium z mādēt excōica-
ri nō potest absoluere. quia nō ei iuris-
dictio sed purum ministeriuꝝ delega-
tur. de offi. dele. c. fi.

118 **C** Papa si salutat aliquē excōicatus
vel participat ei: siue scienter siue igno-
rāter nō propter hoc ille est absolutus
vt in cle. si summus de sen. ex. hoc ta-
mē intellige in dubio quia si p̄staret q̄

papa ex tali salutatione vellet eum ha-
bere pro absoluto pro certo esset abso-
lutus eo quia papa nō subijcitur iuri
positiuo. cum sit. s. ius vt in. c. proposu-
it de cōce. pre. z per p̄sequēs nec etiam
subijcitur forme iuris cōis. Secus de
episcopo qui ex sola intētiōe nō po-
test hoc facere. q̄ subijcitur forme iu-
ris cōis vt no. Panoz. in. c. cum deside-
res. de sen. ex. Secus in absolutione a
suspensione vel interdicto. vt notat sin-
gulariter pano. in. c. fi. de ma. p̄trac. cō-
tra. iter. ecclesie vbi dicit q̄ cum in ab-
solutiōe ab excōmunicatiōe requiratur
certa forma. nō obstāte satisfactiōe re-
quiritur absolutio. Secus dicit Jo. an.
in absolutione a suspēsiōe vel relaxa-
tione interdicti. Si enim ista ferantur
ad tēpus non requiritur post tempus
absolutio. Ratio diuersitatis est q̄ in
istis casibus vltimis nō regitur certa
forma in absolutione vñ satis est q̄ cō-
stet de mente iudicis.

C Quid autē dicēdūz in papa si ex-
cōicauit ad tēpus puta donec satisfice-
ris nūquid requiratur absolutio post
satisfactionem dubiū facit. q̄ papa nō
subijcitur forme sed sola volūtate pōt
absoluere a sentētia excōicatiōis vt in
d. cle. si summus dñs ant. credit q̄ in du-
bio regratur absolutio q̄ alio nō ap-
parente nō videtur papa velle vt po-
testate absoluta. sed ordinaria. Et ita
debet impēdi absolutio fm̄ iuris ordi-
nem. Et de potestate pape vide gl. in
cle. vnica. de imu. ec. super. ver. ifectis
vbi singulariter dicit q̄ papa circa ea
que sunt de iure positiuo h̄z potestates
illa reuocādi ex tūc z hec gl. nō iuentē
alibi fm̄ zab. z cū gl. p̄cordat pati. di-
cens ex hoc q̄ illegitimus potest legi-
timari per papā sic q̄ habeatur pro le-
gitimo ex tūc. i. retrotrahatur etiā q̄ ad
honores seculares. Et notat gl. notabi-
lis in. c. nō d̄z de p̄san. z affi. z glo. in
d. ver. ifectis q̄ tāta est auctoritas pa-
pe q̄ potest tollere cōstitutiōne ratio-
ne effectus p̄teriti adeo q̄ si aliquis
fuit ratione alicuius cōstitutiōis ex-

communicatus et papa diceret quod tollit
dictam constitutionem et vult quod habeatur
pro non facta. quod talis excoicatus non
indiget absolute. Si tamen papa simpliciter
renocaret constitutiones seu statuta non
ceteretur renocatus effectus iam
causatus per statuta nec vix approbatus
actus gestus contra antiquum statuta. Et
tunc excoicatus ex antiqua lege indiget
absolute etiam post legem renocatas
nisi in renocacione dicatur quod antiqua
lex debeat haberi pro infecta tunc non omnis
effectus antique legis est sublatus. Ita
vix excoicatus non indiget absolute:
quod potest facere papa ex plenitudine potestatis.
Secus de prelatibus inferioribus eo
quod assumuntur in parte sollicitudinis. Et
hoc facit quod si quis excoicatus esset per
constitutionem episcopi dato quod dicitur episcopus
tolleret dictam constitutionem et diceret quod
vult eas haberi pro non facta. ille tamen
excoicatus non est absolutus. Et ex predicto
potes est cere multas theoreticas que faciunt
ad multa.

120 ¶ Ut patet autem papa concicando cum
excoicatio incidat in excoicacionem. gl. in c. nulli
de sen. ex. concludit quod non est manifestum
quia hoc vinculum excoicacionis contra
habetur a iure positivo. quo papa non ligatur
vix in c. propositus de pces. pre. pa. tamen
in c. cum desideres de sen. ex. addit nota
biliter ad illam glo. quod papa peccat concicando
cum excoicato quoniam non subest causa concicandi
nam tunc papa non solum facit contra
ius positivum sed et contra divinum vix habetur
in euangelio quod non vult se corrigere
excoicetur et pro hoc debet haberi tanquam
ethenicus et publicanus unde papa cum
sit subiectus legi divine. xv. q. i. sunt quidam
peccati non habendo eum tanquam
publicanum et infidelem.

121 ¶ Si per papam fuit confirmata aliqua
excoicacionis sententia quam inferior tulit nunquam
inferior potest absolute dicimus per pa. in c.
ex frequentibus de insti. quod aut ista sententia
confirmata per papam est sententia hominis aut
statuti. Si hominis distingue quod si confirmata
est ex certa scientia nullus inferior potest
sine mandato pape absolute nisi esset
certum quod per falsam suggestionem fuerit con-

firmatio impetrata extra de pfirm. vii. c. 7.
Si pro simpliciter confirmat et sine esse
cognitione tunc inferior potest. Secundo
vero casu quando fuit lata per statuta
tunc confirmatio non tollit potestatem alijs
inferioribus absolute quod statuta inferioris
confirmata per papam non debet esse
maioris roboris quam statuta pape. Sed
a sententia lata per statuta pape possunt episcopi
absolute per. c. nuper de senten. exco.
ergo fortius a sententia lata per statuta confirmatum
per papam quod nota.

¶ Quero quoniam sententia dicatur confirmata
ex certa scientia et c. dicimus per in c. ex
frequentibus de insti. et in c. quod diversitas
de pces. pre. et de pfirm. vii. p. totum quod
duplex est confirmatio. scilicet ex certa scientia
et in forma communi tunc autem dicitur ex
certa scientia quando in confirmatione inscribitur
totus tenor rei confirmate: vel
quoniam papa utitur istis verbis ex certa scientia
vel similibus vel quando papa confirmat
aliquid quod vidit vix de pfirm. vii.
venerabilis vix tenet Innocentius in c. i. de transac.
Tunc autem dicitur confirmare in forma
communi quando simpliciter confirmat
aliter non instructus de negotio et c.
tunc enim verba debent intelligi proprie.
scilicet conditionaliter quia papa presumitur
ignorare que in facto consistunt vix
in c. i. de consti. li. vi.

¶ Quid autem operatur confirmatio ex certa
scientia dicimus per glo. in d. c. quod tria
operatur. primo quod talis res fit maioris
auctoritatis. Secundo quod si illa res
fuit minus valida fuit valida. tertio quod
per auctoritatem confirmatis nullus inferior
potest de illa cognoscere. quando autem confirmatio
est facta in forma communi pax
vel nihil operatur imo ex hoc non tollitur
cognitio iudicis inferioris nec talis
confirmatio creat aliquid sui nominis
vix in iuribus prealle. Ad quid ergo impetratur
talis confirmatio. Dicimus ad hoc
quia solet magis timeri quod spualiter
phibetur quam quod generaliter et ex predictis
soluitur notabilis questio de privilegij
ordinis minorum nam fe. re. a Bonifacio
papa. viij. processa fuerunt quedam privilegia

gia q̄ dicti ordi s̄ res extimebant aso-
lutōe q̄te canonice portiois debite
ecclesiopochiali rōe sepulchri q̄ p̄tlegia
p̄ cle. dūdū de sepul. fuerūt renocata s̄
poit. d. cle. eadē p̄tlegia ab Eugenio
papa prius examiata z approbata fue-
rūt ex certa scia q̄rit mō an dicta con-
firmatio. d. pape faciat valere dicta p̄-
tlegia p̄cessa p̄ papā Bonifaciū. Bic
q̄ imo valet dicta p̄firmatio Eugenij
p̄ quo. c. i. d. trāfac. z. c. quotiēs d̄ pac.
q̄ volūt q̄ q̄i papa p̄firmat aliqd̄ ex
certa scia vt i casu n̄fo talis p̄firmatō
validat nullū vel inualidū imo tal̄ cō-
firmatio habet v̄tm̄ inouationis.

124 **C** Absolutō ex cā falsa nō valz s̄m
Jnn. z ho. qz sic iudex si intēdit absol-
uere vt puta si absolued̄ dicat se satisfe-
cisse vel iniuriā sibi remissā fuisse: vel
aliquid tale q̄ n̄ sit vep̄ alias absolu-
tio siue iusta siue iniusta tenet quo ad
ad ecclesiam militantez ar. extra de re-
gu. in. omnis res not. tamen p̄ declara-
tione predictoz panoz. i. c. ex pte de of-
fi. ordi. vbi dicit q̄ excōicatio z absolu-
tio sumūt vires ex intēde excōicatoris
ad. hec gl. i. c. ij. de testi. cog. Et id̄ vbi
excōicator intēbebat omniū excōica-
re tenet excōicatō lz sit iniusta idē in
absolutōe qz si absolvens intēdebat
oio absoluere etiā si expressa eēt falsa
z iniusta tenebit absolutio vt in. c. ve-
nerabilibus. §. vbi de sen. ex. li. vi.

125 **C** Absoluti debet excōicatus qui se
offert ad iusticiam non obstante ap-
pellatione partis aduersę: debet tamē
recipi an̄ absolutionez sufficiens cau-
tio ab eo q̄ iuri parebit de appella. q̄
frōte. q̄ si excommunicatus impetret
absolutionem sciente aduersario z n̄
contradicēte nec aliquid petente ipse
aduersarius non potest postmodū cō-
queri qz remississe v̄ de re iudi. q̄uis

126 **C** Etiam inuitus potest quis absol-
ui ab excommunicatione sicut z inui-
tus excommunicari immo manente
contumacia pōt quis discrete remitte-
re excommunicationem iuste latam si
videat salutē eius expedire secundum

Tho. i. liij. di. xviij. Sed Ri. i. liij. di.
ea. p̄cedit hoc de snia hominis s̄z de
snia iuris dicit q̄ absoluti n̄ p̄t inuitus
alst. xliij. q. ij. nec q̄sq. Et hoc ē rōna-
bile s̄z enz qz cū volūtarie fecerit illud
cui excōmunicatio ē anexa v̄ aliquo
modo ex voluntate sua excōicatus. et
ideo sine sua voluntate z requisitione
nō pōt absoluti. Hoc tñ dictū Ri. p̄t. in-
telligi de iustitia nō aut̄ de necessitate
C L̄ q̄ dubitat se esse excōicatus si 127
sup hoc h̄z p̄sciaz scrupulosā nimis de-
ponat eā ad p̄sūtū bōi viri quā si nolit
v̄ nō possit deponere vel habeat ad l̄
p̄babilē opinionē faciat se absoluti ad
cauellā extra de sen. ex. inquisitioni.

C Si excōicatus dicat causam excōi-
tionis fuisse dubia vel nullam siue fal-
saz z petit absoluti ad cauellā absolue-
tur cū iuratoria cautōe nisi excōicator
vel is p̄ quo excōicatio late ē. §. vij. di
es p̄bauerit de cā de se. ex. solet li. vi.

C Excōicator cognoscēs errorē sue
excōicatōis d̄z reuocare siue absoluere
nō obstante appellatōe aduersarij s̄z
si de errore dubitat p̄t absoluere acce-
pta cautōe q̄ iuri pareat s̄z caueat
iudex ne errorem fingat in p̄iudiciū
alterius ptis de sen. ex. sacro.

C Ligat̄ plurib̄ s̄iis: vel vna ex 128
diuersis cāis si vult vere absoluti d̄z ex-
primere oēs s̄iiaz z cām z sic vna ab-
solutio sufficit ad plures excōicatio-
nes tollendas alias si teneret absolutō
qz p̄ surreptionez obtēta eēt extra d̄ se.
ex. officij. z p̄ declaratōe h̄z materie dic
s̄z Ri. vbi. §. q̄ aut ille ē excōit̄ a iure
aut a iudice. Si a iudice. aut ab vno
aut a pluribus. Si a pluribus nisi ab-
soluatur a quolibet non est simpliciter
absoluti nisi absoluatur a superiore eo-
rum. Si ab vno: aut vna excōicatōe
aut pluribus. Si pluribus nō est sim-
pliciter absolutus nisi exprimat cā cu-
iulibet excōicatōis. Si vna aut ille
qui absoluitur sue excōicationis tacet
cās aliquas fraudulēter z alias expri-
mit z talis absolutio est inanis d̄ sen.
excō. cum p̄ cā aut eas tacet ignorantē

q̄ tūc n̄ recollit z tūc credit q̄ si absol-
uēs h̄z itentionē simpliciter relaxandi
excōicationē quam tullit i eū simplicit̄
est absolutus. Si at̄ nō itēdit eū absol-
uere ab excōicationē nisi per p̄paratio-
nēz ad cās q̄s exp̄mit credit q̄ absolu-
tus nō ē nisi forte sint tales cās q̄ vna
sine alia nō meretur excomūicationē.
131 ¶ In articulo mortis potest absolui
excōicatus a simplici sacerdote ar. de
pe. di. i. quem penitet z de sen. ex. non
dubitū. S̄z si nō fuerit absolutus: et ta-
mē appuerit i eo signa p̄tritionis pote-
rit absolui post mortē ab illo q̄ eū sa-
nū absolue poterat d̄ se. ex. a nobis el.
ii. z v̄z tal̄ absolutō vt sepelliat in loco
sacro v̄l vt sepulc̄ n̄ exh̄uec sed vt ore
p̄ eo. idē z fort̄ d̄icēdū ē q̄ i articulo
mort̄ q̄libz simplex sacerdos h̄z Inn.
i. c. nup̄ d̄ se. ex. p̄t absolue a q̄cūq̄ p̄cō
q̄stūcūq̄ enormi z cāu q̄ tal̄ euaderet
piculū mort̄ n̄ ē. apl̄i n̄ esse q̄ se p̄t
tet ep̄o dūmō n̄ sit. anexa cēsura qz so-
lū rep̄t cautū vt q̄t teneat p̄ euasione
piculū se p̄f̄tare sup̄iorib̄ nisi i cēsura
excōicationis vt i. c. eos d̄ sen. excō. li. vi.
Si tū cant̄ qz q̄n p̄t haberi copia ep̄i
cōmode n̄ d̄z se simplex sacerdos ēt in
articulo mort̄ iromittere d̄ casib̄ re-
seruat̄ h̄z Inn̄o. Silr nec i h̄ articulo
absoluas excōicatos p̄ p̄cessū curie z
Sixtiaz q̄ habesi. h̄. huī op̄is nisi cū
modificatiōe ibi posita. alr̄ absolues
eēt excōicat̄ excōicationē papali cū ml̄
t̄ alij p̄eīs. articulo mort̄ itelligit̄ n̄ solū
d̄ piculo mort̄ pp̄ ifirm̄itate s̄z ēt si sit
i piculo q̄cūq̄ vicino mort̄i puta qz
tinet hostem. vel predonem vel crude-
litate hoīs potētis: v̄l si eēt trāsitur̄ p̄
loca piculosa h̄z Inn̄. z Hosti. idē dic
de eo q̄ tenet in vicul̄ hoc tū casu vel
sili iunget absoluens excōicatio. q̄ im-
pedimēto cessare: se illi rep̄sentet a q̄ su-
erat absoluedus mādātū eius sup̄ hoc
humilr̄ recepturus d̄ sen. ex. ea nosc̄t.
132 ¶ An aut̄ trāsfretare volēs possit ab-
solui a simplici sacerdote. d̄c̄ fm̄. Tā.
z Ber. q̄ aut̄ iminet piculū mort̄ pu-
ta naufragiū z tūc h̄z p̄nter̄: aut nō im-

minet piculū z tūc non h̄z absoluerē
ab excōicationē vel alio p̄cō nō. n. in
trando mare sp̄ iminet piculū mort̄
tis q̄ si sic esset nullus transsectaret.
¶ S̄z qd̄ d̄ obsessis. p̄t d̄ic̄ h̄z ho. q̄ 133
aut̄ obsessus ipugnat̄ cū machis ball-
listis z armis. z tūc p̄t absolui. Si ho
n̄ ipugnat̄. s̄z stāt aduersary in cāpis a-
lōge z n̄ p̄t absolui. z itelligit̄ de iuste
pugnate: qz si obsessus se iuste d̄fēdet
tanq̄ rebellis absolui n̄ poss̄z hec d̄r.
li. i. tit. xv. Addit̄ tū q̄ si iste iniuste ob-
sess̄ iuste p̄c̄t̄ z secur̄ exit̄ n̄ p̄t q̄ erq̄
imiet̄ sibi piculū mort̄ absolui p̄t dū
mō nihil faciat q̄ sibi iputari possit.
¶ Quid at̄ d̄ p̄gnate dū ē p̄pe p̄tū 134
an absolui possit. Dic̄ per p̄d̄cta q̄ si
possit haberi p̄mōs l̄nia ep̄i illa haberi
d̄z. sin aut̄ d̄siderada ē q̄litas huī mu-
lieris h̄z doc. an. v̄z. sit fort̄ p̄plexionis
v̄l d̄bit̄ z an sit solita pere cū magnis
dolorib̄ v̄l p̄uis. Et h̄z h̄. iudicabit d̄-
seret̄ iudex an absolui d̄beat v̄l ne. S̄z
tū n̄ obstātib̄ p̄d̄ict̄ p̄t d̄ic̄ q̄ tal̄ mu-
lier i tali casu possit absolui qz accidit
in puncto qd̄ n̄ p̄uenit i anno. Possit
eniz accidere q̄ haberet duos semis in
vtero aut maioris q̄titat̄ v̄l huiusmo-
di licet alr̄s multotiens sine doloribus
peperisset vt sepe accidit de facto.
Additio An autem in articulo 135
lo mortis simplex sa-
cerdos possit dispensare in votis si-
cut potest absolue a q̄libet peccato z
cēsura vbi ep̄s v̄l sup̄ior habēi n̄ pos-
sit. Nec qd̄ sepe accidit i scō z nullibi
reperi tactā Dicēdū v̄l q̄ nō: loquēdo
proprie d̄ disp̄satione voti secus vbi
i tali voto eēt anexū p̄c̄m: vt quia ne-
glexit adimplere votum: vel h̄mōi nam
tūc q̄libz sacerdos i tali casu absolue
potest a tali transgressiōe voti. z q̄ sim-
plex sacerdos v̄l ēt h̄l̄itat̄ disp̄sar̄ n̄
possit v̄l qz oia iura. canōica loquētia
de absolutione in articulo mortis so-
lū faciūt mētionē d̄ peccatis z cēsuris
nō aut̄ de disp̄satione voti vt p̄z in. c.
sigs̄ suadēte. xvij. q. liij. z. c. nō dubitū
de sen. ex. z in. c. eos. z. ti. li. vi. z idem

in q̄si inumeris capis vbi fit metio de absolutioe i articulo mort]. nihil d̄r d̄ dispesatioe votoz. p̄terea de h̄ v̄r tex. i. c. i. d̄ voto vbi fit metio de causis pp̄ q̄s p̄t fieri dispesatio votoz iter q̄s fit metio d̄ ifirmitate. Ibi an ex ifirmitate zc. z cū tex. loquatur indistincte d̄ ifirmitate. idistincte itelligim⁹ d̄ oī ifirmitate tā leui q̄s graui. ar. de decimis. c. ad audietia z in fm̄ glo. ibi z cōiter doc. talis dispesatio vel cōmutatio ad solū ep̄m p̄tinet vel ad habētē iurisdictionē q̄si ep̄alē. Sed pone q̄s ē in articulo mortis h̄is votū sci antonij nō valet adire ep̄s nec ēt p̄fessor cōmode p̄t adire ep̄s. p̄supposito q̄ fuerit i mora vel negligētia exequēdi tale votuz. Sec⁹ si talis vouēs n̄ fuisse i mora nā tūc sūpueniēte ipedimēto n̄ tenet exequ votū. nec ēt p̄ aliū vt no. panoz. in. c. l3 de voto. Quasi p̄uidebit saluti aie sue Bicēdū q̄ si nō pōt h̄ri copia ep̄i tē. distiguēdū q̄ si iste ifirmitatē est ipotes ad satisfaciēdū tūc sufficit p̄tritio. z sic ē tut⁹ dico nō solū q̄ ad trāsgressio nē voti. sed ēt a voto. Nullo t̄m mō sacerdos dispeset s3 reliquat iudicio dei t̄m inūgat ei si euaserit q̄ aut exequatur: v̄l petat dispesationem. Si aut̄ h3 t̄m in bonis que sufficiāt ad commutationē voti tūc relinquat vel aliter ordinet q̄ h̄edes vel alius cui cōmiserit q̄ rant dispensationem seu commutationem. z sic fm̄ hanc distinctionem saluabitur capra cū canib⁹ nec ob. p̄dictis q̄ i articulo mortis simplex sacerdos absolue p̄t ab oib⁹ casib⁹: peccatis z cēsuris q̄ dispesare poterit i vot] dico v̄r eē q̄ simplex sacerdos i articulo mort] absolue p̄t ab oib⁹ casibus zc. nec pp̄ h̄ sequit q̄ dispesare possit i votis qz. absolutio z dispesatio sūt diuersa. z ad diūsa obiecta referunt. naz absolutio p̄p̄e f̄spicit casū. vt d̄r. j. p̄fessio. ij. §. ij. d̄r ei casus a cadēdo Finis

136 ¶ An at̄ laico in articulo mortis liceat confiteri. R. de h̄ habes duas gl. singulares. s. in. c. pastoralis de offi. or. z in. c. a nobis el. ij. de sen. ex. quas pa-

fior. in. d. c. a nobis approbat quo ad absolutioē ab excoicatione. l3 quo ad peccata secus sit z d̄ quo dicto panoz. facit magnuz festū. z dicit q̄ ille glo. sunt magni effect⁹: qz heres non cōpellet amplius p̄ absolutioē ire ad papā. vel ad eū a quo defunctus viues erat ab soluedus. z no. hoc. qz est magne vtilitatis z gl. in. d. c. a nobis z panoz. vocat istā absolutioē factā a laico i hoc casu remissionē pot⁹ q̄ absolutioez Idē t3 archi. f. q̄ vocat huiusmodi absolutioē recōculationez. P̄dicta t̄m vera. vbi desit copia sacerdotis.

¶ An aut̄ liceat laico tpe necessitat] 137 p̄ferre sac̄m eucharistie. v̄puta decedit q̄s z nō rep̄t p̄sbyter. nungd̄ possit laic⁹ cape eucharistā de ecclia z ex h̄bere infirmo: quidā vt refert Inno. d̄nt q̄ sic. sed colle. post Host. firmare v̄r nedum laico licet istud sacramentū attentare: sed nec etiā diacono. De diacono tamen vide. j. Diaconus i prin.

¶ Quid at̄ d̄ extrema unctione. z l3 138 qdā dicāt. q̄ laic⁹ possit illā conferre tēpore necessitatis. cōiter t̄m h̄ nō tenet.

¶ Absolutio. ij. scilicet percutientia clericos. Inyctentes manus violentas in clericum: religiosum masculum vel feminam: vel conuertuz: vel conuersam sunt excommunicati. vt in. c. si quis suadente. xvij. q. iij. z in. c. non dubium. de sen. ex. d̄ntamen sint religionis approbate secundum No. Idem d̄c de percutiente nonicium religionis approbate per. c. religioso. de sen. ex. libro. vi.

¶ Quid at̄ d̄ p̄uersis eccliarū secularū. No. in. d. c. nō dubiuz. distinguit. q̄ aut isti conuersi retinēt sibi aliquaz p̄petatē. z tūc nō gaudēt hoc p̄uilegio Aut dedicarunt se z sua z incedunt tōsurati: vel mutarūt habitū iteressendo hōis diuinis z tales gaudent hoc p̄uilegio. Idem Panoz. ibi dicens q̄ p̄ hoc optie facit. c. vt p̄uilegia d̄ p̄uil. vbi oblati q̄ nō obtulerunt se z sua nō gaudēt p̄uilegio illoz q̄bus se obtulerunt imo plus dicit ibi Panoz. q̄

tales et non gaudet privilegio fori. s. de
 bet conveniri coram iudice seculari quia
 nihil hic interuenit quod eos debeat exime
 re a foro seculari. licet largo modo sint
 persone ecclesiastice. Et refert se Pan. ad
 ad no. p. eu. i. c. ij. de fo. ppe. vbi dicit quod
 soleniter penitentes non gaudet privile
 gio fori nec est heremite. l. gl. in. c. qui
 pe. xvj. q. i. et gl. i. c. aliud xi. q. i. dicant
 huius. Rō ē fm eū qz hic nō interuenit
 aliqz actus qz hēat istos eximere a iuris
 dictiōe ipatoris qz est duplex. s. recep
 tio ordis et queritio ad aliquā d. fligio
 nibus approbatis. vt i. c. fi. de re. do. si
 cut. n. tales ex vtero misis pcesserunt
 laici. ita et in eodē statu censendi sunt
 Idem et Lau. et Jo. de lig. S. opinio
 nē gl. segtur Inn. et Archi. et dicit pa.
 qz opinio Lau. et Jo. de lig. v. verior
 l. alia egoz. imo plus dicit panoz. qz te
 suati qz incedūt discaiciati et portāt ca
 puciu nō debēt gaudere privilegio. qz
 nō sunt clerici qz ordinē nō recipiunt
 nec pntētia substantia imo nulluz
 imo putat eos peccare mortaliter cum
 ventāt qz pntiōez. d. c. fi. hec pan. et
 si pdicti nō gaudēt privilegio fori mi
 nus gaudebunt privilegio canonis cū
 primum difficiliter perdatur.

2 **Q**uid de fratribus tertij ordinis sci fra
 cisci: Dic qz gaudēt privilegio tā fori: qz
 canonis salte. ex privilegio Sixti. Quod
 incipit sacrosanctia.

3 **A**n autē legati possint absoluere ex
 cōcatos p iniectiōe manuū violenta
 in clericū. s. tres sūt spēs legatorū put
 notat p Panoz. et gl. i. c. excōcatis de
 offi. le. Quidā vsqz de latere. et hū. sunt
 cardinales scđi sūt cōes psone. Tertij
 sō dñr legati rōe dignitat: v. locales
 seu nati qz nascūtur i illa dignitate: eo
 ipso qz pmonēi in illā pmi legati post
 qz egrediūt vrbē donec i vrbē reuertāt
 bñficiū absolutiōis qbusqz pnt im
 pēdere p iniectiōe manuū violēta i cle
 ricū. siue tales sint de puincia sibi de
 creta qz extratā subdit: qz extraneis. et
 et qzqz iuria et qz ad mutilatōez seu
 iniectionē clericorū p. c. ad emhētā

de sen. ex. qz loquitur idistincte et s. t. h.
 ibi qz opinio cōiter approbat. put dicit
 pa. ibidē hoc itellige nisi sit reuocat.
 nā si eēt reuocat. nō possz aliqd d. lega
 tiōe attigere: qz incōtinēti definit esse
 legat. imo Pa. in. d. c. excōcatis dicit
 qz tūc nec insignia legatōis d. exercere
 Itē Spe. ti. de lega. dicit qz i loco vbi
 est papa nō d. legat. aliūde veniēs exer
 cere i aliquo dignitate suā et s. aliquos
 hoc casu nec absoluere. nec ē d. vti in
 insignis: nec populo bñdicere itellige
 soleniter. Et Pa. dicit qz sepe sunt iter
 rogat. nūqd legatus destinat. ad cer
 tā puincia possit exercere et vti insignia
 legatōis in itinere: anqz ingrediatur
 puincia sibi decretā et qz possit facit. l.
 i. et. ij. ff. de offi. pco. vbi dicit qz pco. sul.
 pt extra puincia sibi decretā iurisditio
 nē volūtaria exercere: et vti insignijs.

Secus ergo pntiosaz et sic dū sūt ex
 tra terminos sue legatōis nō poterūt ea
 qz regūt cāe cognitionē. Legati sō pa
 pe egparatur pco. sul. et pñdib. vt i
 c. ij. de offi. le. li. vi. L. imita tū qz dictū
 est de absolutiōe pp iniectionē manuū
 nō extendendū ad alā absolutiōes re
 seruatas Pape nisi hec eis fuerit con
 cessū i speciali qz i istis exorbitatibus
 et phibitis nō fit extēho de vno casu
 ad aliū: et p maioritatē rōis vt i. c. qz
 trāslationē. de of. le. Secūdi sō legati
 s. rōe pde pnt absoluere subditos exi
 stente i puincia Itē sō extra puincia
 nō pnt extraneos absoluere. et iste casus
 est clarus. Itē est tertius casus clar.
 qz aliūde venientes. s. extraneos nō pnt ab
 soluere et in puincia. Sūt aliqz casus
 dubij. Prim. an possint absoluere sub
 ditos extra puincia: Pa. in. d. c. excōca
 tis dicit cōiter doc. tenere qz extra pu
 incia nemine possint absoluere et io. an.
 dicit ita suari de facto. scđs casus dubi
 us est nūqd isti possint subditos extra
 puincia: absoluere cū inia iudicis pu
 incie illi. v. diocesis: et v. qz sic qz pētō
 saz iurisditioē qz exercere pt in subdi
 tos extra territorij suū cū licēcia iud
 cis illius territorij No. dicit hoc esse

equus. sed qz hec potestas datur lega-
 tis istis cu limitatione non vs q de-
 beant isti legati excedere formam eis
 prefixas. p. d. c. excōicatis. de quo dicto
 Pa. ibi facit magnū festum dicens no.
 singulariter hoc dicitur q potestas col-
 lata alicui in certo loco ex privilegio nō
 pōt exerceri et in subditos in alio loco
 lz consentiat dominus territorij. secus
 in iurisdicōe competente de iure cōi
 Tertius casus dubius est nēquid lega-
 tus possit absolvere suos subditos q in
 currūt alibi excōicationem No. vs te-
 nere q non p. tex. in. d. c. excōicatis. dū
 dicit aliunde contingat accedere. Qui
 dam tamen tenent contrarium. quod
 putat Panoz. verius vt quēadmodū
 pōt subditos delinquentes extra territo-
 rium punire vt in. c. cū ptingat. de fo.
 compe. ita z absolvere. facit qz de deli-
 cto commissio extra puñcias pōt pro-
 prius sacerdos absolvere parochianū
 suum z sic. d. c. excōicatis. itelligitur de
 nō subditis venientibus aliunde. Quar-
 tus casus dubius nunquid si nō subdi-
 ti veniēt ad puñciā legati z incurre-
 rent ibi excōmunicatiōem: an possint
 absolvi a legato Hostien. tenet q sic
 quia isti non dicuntur aliunde accede-
 re cum non veniant excommunicati.
 Et ad hoc facit notabile dictū abbatis
 in. d. c. excommunicatis arg. dicti tex.
 qz scholaris veniens ad studium excom-
 municatus non potest absolvi ab epis-
 copo loci illius studij: licz esset casus a
 quo potuisset absolvi a pprio episco-
 po. Secus si incurrisset ibi excommu-
 nicationem. Ex quo posset notabiliter
 elici q potestas que strahitur ratione
 domicilij nō extenditur ad prius com-
 missa. Quod tamen dictū non admit-
 tit generaliter Panoz. z bñ dicit Pa-
 noz. q hoc dictum non admittit gene-
 raliter Nam contrarium dictum est.
 §. Absolutio. i. §. cxiij.

4 **C**An autem legatus possit absolue-
 re excōicationem a se in sua puñcia
 postq̄ egressus est puñcias Gl. in. c.
 nouit de of. lega. dicit q nō. qz excun-

do puñciam puñciatus est dignitate
 ff. de offi. p̄si. l. iij. z statim expirat iuris-
 dictio. Hoc verum fm Spe. qñ exijt p
 uincia z aio non redeundi. Et ad hoc
 vbi hec absolutio requireret cause co-
 gnitiōez sec⁹ si nō regrit cāe cognitiōez
 z in foro puñciali poterit absolvere.

CAn autē legati respectu p̄sone possint
 absolvere excōicatos p̄ enormi iniuria
 arc. f. dat regulam qz p̄ solū sūmū pon-
 tificē vl̄ legatū v̄ latere tales p̄nt absol-
 ui qñ iniuria ē enormissima puta qñ ē
 p̄cessū ad hōicidū vl̄ mutilatiōez mē-
 bri Pa. in. i. c. qz de hīs. v̄ sen. ex. p. tex.
 illū q nō distinguit iter enormē vl̄ me-
 diocrā satis inuit qz a q̄z iniuria lega-
 tus absolvere p̄t et p̄ hōicido. nā dcm̄
 gnāle gnāliter d̄z intelligi hac et eadē
 rōe qz loq̄ gnāliter de legatis itelligi
 mus de vtroqz. ad h̄ dcm̄. c. qz trās-
 lationē z c. excōicatis q loquūt̄ idistincte
 Tertij hō legati neminē p̄nt absolue-
 re: nec in puñcia nec extra nec subdi-
 tū nec extraneū. rō ē: qz legat⁹ rōe lo-
 ci ē p̄petu⁹. vñ si isti possent absolvere
 excōicatos clerici illorū locorū p̄derēt
 puñlegiā q̄ hñt ex. c. si q̄. xvij. q. iij.
 qz nūqz p̄cussiores eorū tenerētur ire ad
 curiāz cū haberēt supiorē q eos absol-
 ueret. Nec tñ limita in istis z i p̄cedētī
 bus. vt p̄cedāt in casib⁹ reservatis pa-
 pe: sed in casibus in qb⁹ ep̄i locorū p̄nt
 absolvere. et isti legati absolvere pote-
 runt. cū sint ibi ordinarij.

CQuerit quot sint spēs iurie. R. fm G
 Jo. and. z Panoz. in. c. puenit. de sen.
 ex. q sunt tres quo ad p̄positū nostrū
 s. leuis: mediocris: z enormis. p̄ leui i-
 iuria qlibet ep̄s pōt absolvere iure suo
 auctoritate. d. c. puenit p̄ mediocri hō
 nō potest ep̄s absolvere nisi puñlegia-
 tos. Pro iniuria hō enormi ep̄s regu-
 laritē nō soluit nisi in necessitate: z vbi
 specificē sibi cōmittitur z que dicatur
 iniuria leuis: q̄ mediocris z que enor-
 mis potest dici fm asten. Leuis est. si
 quis ponat manum super clericūz ma-
 lo animo: vel accipiat eum per vestes
 vel per abenaculū vel p̄ manum vel bra-

chū. et hoc intelligi potest ubi superior vel par est is qui hūmōi intulit. Idem No. Leuis est iniuria sūm Panoz. est iudicanda arbitrio boni viri ex varijs circumstātijs psonarū: locoꝝ: tēporum. Si n. clerico ministranti solēnter in altari publice manus q̄s intecerit leuiter. nō iudicaret leuis q̄ al. leuis eēt. et q̄dam est leuis spuez. vel in dorso. vel cū manu vel baculo in oculo. que grauis eēt s̄ senē: vel in capite. aut in facie. v̄l cū pugno vel cum ense: vel in manifesto. Quedā et iniurie sunt quasi medie inter leues et graues quaz̄ et qualitas ex circumstātijs varijs est p̄sanda. grauis autē d̄r sūm Host. moñal. et Ro. qñ vulnerus q̄d ē illatū regit medicamē chirurgie vel emplastroꝝ et hūmōi. et ad p̄dicta vide tex. aureū isti. de iniurijs. s̄. atrox. vbi dicitur atrox iniuria estimatur: vel ex facto: veluti si q̄s ab aliquo vulnerat⁹ fuerit. vel sustib⁹ cesus. vel ex loco: veluti si cui ex theatro: vel in foro. vel in p̄spectu pretoris iniuria facta sit. vel ex p̄sona veluti si magistratus iniuriā passus sit vel si senatori ab humili p̄sona iniuria facta sit aut p̄nti patronoꝝ fiat a libertis: vel libertis nō nūq̄m et loc⁹ vulneris atrocē iniuriā facit: veluti si in oculo q̄s p̄cussus fuerit. hec ibi. et gl. i. s̄. i. oculo. dicit v̄l ore et Pan. in. c. cū illoꝝ. de sen. ex. elicit hāc regulam singularem q̄ excessus notoz⁹ d̄r enormis rōne notozietatis nā p̄cussus i platea: vel theatro. sen in ecclesia d̄r atrociter iniuriatus. p. d. s̄. atrox. et iō tene mētī q̄ ep̄s a talibus iniurijs notozijs absoluerē nō p̄t. qz non p̄nt dici leues ex q̄ sunt notozie Asten. et facit regulā q̄ vbi ex tali iniectione manū i clericū generat scandalū: tūc liceta has sit leuis iniuria efficitur grauis et sic ep̄scopus absoluerē non poterit et de hoc videtur casus in. d. c. cū illoꝝ. Idem potest dici de iniuria facta in claustrō vel cimiterio eadem rōne et sic quelibet iniuria alias leuis: ibi facta reputabit⁹ grauis. Idē dicendū sūm ho. quotiēs inferior et subditus

in superiorē man⁹ intecerit. Idē s̄ monacho q̄ absente abbate percussit vicarium abbatis. Idē dic de similib⁹ hōtū circa p̄dicta dat regulā q̄ iudicium de leui iniuria: vel enormi est totus arbitrio ep̄s cōmittēdum. caueat tamen sibi de arbitrio temperato.

Ad di. Et qz supradictū est de p̄sonis p̄uilegiatis: idē q̄rit q̄ dicitur iste p̄sone p̄uilegiatē: et in quo sint p̄uilegiatē. R. Sumiste cōiter ponūt. xvij. p̄sonas. Idem Panoz. in. c. cū illoꝝ. de sen. ex. que p̄tinentur in istis s̄sib⁹. Regula: mors sexus: hostis: puer: officialis. Delitiosus: iops eger: senexq̄ sodalis. Janitor: astrict⁹ dubius cause leuis ictus debilis: absolui sine sūmo merentur et declara hos s̄sus regula. s̄. c. monachi. et. d. c. cū illoꝝ mors. s̄. c. nō dubiū Sex⁹. s̄. c. mulieres. Hostis s̄. e. decetero. Puer. s̄. e. c. i. et. c. q̄uis et. c. Officialis. s̄. e. si s̄o el. i. delitiosus. d. c. mulieres. Inops. s̄. e. q̄d de his. Eger. d. c. q̄d s̄ his. sodalis vt in. c. quoniam. de vi. et hone. cle. Janitor. vt in. d. c. si s̄o. Astrict⁹ potestati alteri⁹. vt in. d. c. mulieres. et in. c. relatū. s̄. e. Dubi⁹. s̄. e. cū desideres. cause. s̄. i. iuste ad nō eundū. d. c. q̄d de his. Leuis ictus vt i. c. puenit. eo. ff. debilis s̄. e. ea noscitur vbi tex. loquitur de mulieribus. senibus et valitudinarijs. seu membris destitutis.

Secdo q̄rit. quare oēs iste p̄sone dicuntur p̄uilegiatē. et in quo sint p̄uilegiatē: Et p̄ hui⁹ dubij decisiōe sciēdū q̄ aliquē p̄sone de p̄dictis habēt perpetuū impedimētū q̄dā tēporale. que dā s̄o lz nullū impedimētū hēant. s̄. nec p̄petuū nec t̄pale. in sunt stricte et proprie p̄uilegiatē. et sortunt nomen p̄uilegiatoꝝ. Primi autē et Secdi lz large in aliquo sint p̄uilegiati. in nomen p̄uilegiatoꝝ nō sortuntur. hec distinctio quo ad duo p̄ia mēbra elicitur ex. c. q̄uis de sen. ex. Quo s̄o ad tertium mēbrū elicitur ex notatis p̄ Jo. an. et Panoz. in. d. c. p̄uenit.

Que autē p̄sone hēant p̄petuū impe

Alimentū. Dic q̄ sūt hee. Primo mulle-
res. Secūdo senes. Tertio valitudinarij
Quarto mēbris destituti. Sz dices. tu
in q̄ isti sūt p̄uilegiati. Dic q̄ isti h̄ntes
p̄petuū impedimentū nedū absolui p̄nt
ab iniuria mediocri: sz et a graui B̄ p̄ba-
tur p. d. c. mulieres. z. c. ea noscūt z. d.
c. q̄ de his q̄ capla loquitur indistin-
cte. nec istis int̄gēdū ē. vt cessante ipe-
dimēto se presentem zc.

10 ¶ Quid aut̄ de delitioso. an aut̄ opu-
tef iter istos h̄ntes p̄petuū impedimētū
R. gl. in. d. e. mulieres. sup̄ s̄. laborem
dicit q̄ si videbit̄ ep̄o q̄ labore eundē
neq̄at sustinere pp̄ picurū illū more ab-
soluē p̄t recepta sufficiētī cautōe q̄ pe-
bit̄ p̄silio seu r̄sio pape. Nec gl. nō s̄-
bū q̄ pebit̄ p̄silio v̄ r̄sio pape p̄ q̄d
dat̄ exp̄sse itelligi nō eē opus vt ei in-
iūgat vt aliq̄ mō se p̄ntet et si p̄pa fa-
ct̄ eēt fortis vel nō ita delicat̄. Sepe
n. accipit i istis potētib̄ z delicat̄ q̄
modic̄ labor ē eis grauis. Lū aut̄ ve-
niūt ad paup̄tatē efficiūtur potētes ad
tollerādū labores Secūdo p̄ncipalr̄ que-
dā sūt p̄sone de p̄dictis q̄ h̄nt t̄pale im-
pedimētū vt ex̄ns in articulo mortis.
h̄ns inimicitias capitales eger. Itē in
ops. z iste p̄sone gaudēt p̄uilegio q̄ et
p̄nt absolui a graui iniuria. vt p̄z i. d.
c. q̄ de his. z. c. q̄uis. Istis t̄n est int̄-
gēdū est q̄ cessante impedimēto ad ap-
se. accedat vt in. d. c. q̄uis.

11 ¶ An aut̄ ipubes op̄utef in istas p̄so-
nas h̄ntes t̄pale impedimētū dic q̄ sic z
de hoc est tex. clarus i. d. c. q̄uis i. s̄. ce-
terā vbi d̄f cet̄ez q̄busdā p̄dictoz̄ v̄z q̄
t̄pali impedimēto laborāt exceptis pue-
ris zc. Tertio p̄ncipalr̄ sūt q̄dā ex p̄di-
ctis p̄sone pp̄rie z stricte p̄uilegiate: q̄
ab iniuria mediocri d̄ntaxat p̄nt absol-
ui. Et iste sūt hostiarius officiales. ar-
cēs turbā regulares s̄res sci Jo. ieroso-
lomitāi clici viuetes i cōi z serui. Nec
isti absolui p̄nt ab enozmī iniuria si n̄
sit scādalu vt p̄z i. d. c. relatū b̄i itelligē-
ti vt t̄z panoz̄. i. s̄mario. z in fo nota-
bili vbi dicit q̄ vbi iniuria lata p̄ suuz
est enozmis nullo cāu p̄nt absolui ab

inferiore a papa p̄ mediocri q̄ iniuria
p̄t suū absolui ab ep̄o i casib̄ ibi exp̄s-
sis. Idē t̄z i. c. cū illoz̄. e. ti. Idē t̄z i. c. p̄
uenit. e. ti. Idē Jo. an. ibi. Idē t̄z gl. i
d. c. relatū sup̄ s̄bo enozmis z refert̄ se
ad notata i. d. c. cū illoz̄ vbi ē tex. q̄ re-
ligiosus iniiciēs manū in religiosum
eiusdē claustrī p̄nt absolui ab abbate
nisi iniuria sit enozmis. Et papa dicit
q̄ hoc facit fauore religiois z vt eu-
gandī mā subtrahat. Et tō si papa ex
grā sp̄ali p̄cedi q̄ iste religiosus possit
absolui ab iniuria mediocri d̄ntaxat ml̄
tomīn̄ suū q̄ ē p̄sona idigna z q̄si isa-
mis poterit absolui ab iniuria enozmī.
¶ An aut̄ isti teneāt cessante impedi-
mento si q̄d est saltez in suo si a fuitu-
te liberet̄ se p̄ntare zc. Dic q̄ non qz
nullo iure cauetur.

¶ An aut̄ h̄ntes t̄pale impedimentum
cessante impedimento teneantur se p̄nta-
re: nō solū pp̄ graue iniuriā v̄z ē p̄ me-
diocri. Dic q̄ sic p̄ regulaz̄ quā ponit
Pa. in. d. c. cū illoz̄ vbi facit regulam
generalē. q̄ incidentes i excōicatōez p̄
violenta mānuz̄ int̄ctōe i clicuz̄ a solo
papa absoluūtur. Nec regla h̄etur in
c. si qs̄ suadente. xvij. q. iij. Fallit hec
regula i multis casibus q̄ habentur in
supradictis. s̄. hoc p̄supposito. capla
que loquitur de istis impedimētis t̄pali-
ter vt. c. q̄ de his decetero ea noscūt. z
c. q̄uis loquitur indistincte z genera-
liter de oi iniuria q̄ pape reseruat vt ces-
sante impedimento debeant se applico
p̄spectui p̄ntare ergoz̄ itelligi tā de
iniuria mediocri q̄ graui Sic ergo isti
h̄ntes impedimentum t̄pale solū in hoc
sunt p̄uilegiati q̄ absolui p̄nt a me-
diocri iniuria z graui cessante impedi-
mento propter vtriusq̄ iniurias de-
bent se presentare zc.

¶ Ultimo queritur q̄re p̄ntēs clici
leuiter cōputetur iter p̄sonas p̄uilegia-
tas. peto eniz in quo p̄sistat h̄mōi p̄u-
legiū. Naz dicitū est supra q̄ a leui inu-
ria p̄nt absoluere iure suo. Rensio p̄z ex
p̄dictis. s̄. p̄ regulā supra positā p̄ Pa.
i. c. cū illoz̄. i. q̄ icidētes i excōicatōez
bb

per violenta manu iniectione a solo papa absoluitur. postea excipiuntur multe persone privilegiate. inter quas ponitur percussus clericum leuiter. Ergo sequitur quod si talis absoluitur: et hoc est ex gratia et privilegio. cum per. c. si quis suadente debuisset absolui a solo papa nec ob. quod dicitur est quod episcopus tales absoluit iure suo ergo tales non erunt privilegiati. Bico negando sequentia. sicut non sequitur episcopus absoluit iure suo mulieres senes et alios ut in. d. c. ea noscitur. Ergo tales non sunt privilegiati sequentia non videtur. Quod autem episcopus absoluat mulieres senes. validudinarios iure suo tenet expresse Pa. in. d. c. peruenit. Et hec non. quod noua et nullibi tacta.

15 Nota est gl. singulares approbatam a doc. i. d. c. decetero que querit an hiis res perpetuum impedimentum: aut tempore possint absolui ab inferiori episcopo puta a presbytero. Et quod per presbytero in summa necessitate puta in articulo mortis ar. xvij. q. iij. si quis suadente et supra eo. non dubium alias non nisi hoc faceret de mandato episcopi. quod episcopus hanc absolutionem bene potest committere ei. Ex quibus habes inferre unum quotidianum quod inferiori episcopo non potest absolui presbiteros ut senes validudinarios mebris destitutos mulieres iopes habentes inimicis capitales delicatos et huiusmodi nisi essent in articulo mortis vel nisi eos absolueret de licentia diocesani.

16 Quid autem sit legitimum impedimentum Sic quod est omne id quod arbitrio boni viri rationabiliter impedit. Finis.

17 Sunt casus secundum Hostiense in quibus iniiciens manus in clericos: contra sedem apostolicam potest absolui primum est in articulo mortis. xvij. q. iij. si quis tamen iniungendum est ei quod si euaserit: sedi apostolice se respuerit vel ei qui possit eum absolui: mandatum eius super hoc recepturus extra eo. c. quod de his et idem in casibus sequentibus. remoto impedimento. propter quod in puero. ut extra de sen. excō. decetero. et c. ea noscitur et c. quibus et c.

si. Et si cessante impedimento non se presentat: incidit in eandem sententiam extra de sen. excō. eos li. vi. Et intellige in eandem. si specie non numero: ut sit eiusdem nature sicut prima. ut patet si erat ab homine et ita ab homine si a iure erit a iure cum suis met appenditijs. et conditionibus.

Quid autem si sedes apostolica vacat an ista talis absoluitus poterit presentare donec fuerit prius de pastore. Et Pa. in. d. c. quod de his dicit quod non quod sede vacante semper est penitentiarius qui gerit vices pape. et sic tenet se presentat penitentiario alias incurrit eandem sententiam excōicationis Querit etiam Pa. de notabili. q. et quotidiana. d. c. decreto. Ut ille tex. et similes habent locum in excōicatione lata ob aliam causam: quod propter iniectioes manu ut non valens ire ad papam possit absolui ab episcopo. et dicit Inn. tenere quod sic Et addit Pa. quod hoc hodie probatur clare in. d. c. eos Idem et Be. ibi Idem Jo. an. Et videtur eodem opinio. Licet idem Panoz. videatur tenere contrarium in. d. c. quibus. Fallit tamen in casibus in quibus nullus absolui potest nisi in articulo mortis de quibus excōicatione. xxxvij. §. v. Et in hoc presbiteros aperiant oculos.

An autem legati dum sunt in via possint absolui huiusmodi qui habent se applico conspectum presentare. Et an huiusmodi presentatio possit fieri per procuratorem et multa alia: vide infra excōicatione. xxxvij. Secundus casus est quando quis habet inimicis capitales: vel alij istas excusationes propter quas non potest se sedi apostolice presentare ut. c. decetero. et c. ea noscitur. et c. quod de his eo. tit. Et Pa. in. d. c. decetero dicit quod non ponderatur quis fuerit causa inimicitie. Satis enim hunc habere iustam causam non est quod non. et non. aliud dictum singulare eiusdem in. d. c. quod de his quod legitimum impedimentum non est est si non possit subire laborem eundi ad curias. Et ex hoc tex. no. quod detentus in infirmitate licet non sit in periculo mortis

pōt absolui ab inferiore. Satis est enim hunc teneri tali impedimēto q̄ non possit ire. Et ideo dicitur dir. si quis detur neretur tertia vel quarta ve podagra v̄ h̄mōi. ita q̄ nō possit ire poterit absolui ab ep̄o. Et de h̄mōi excusatione stabitur arbitrio boni viri ar. de offi. delega. de causis. Tertius est in hostiario qui pretextu officii clericum nō grauitur lesit de sen. ex. si v̄o el. i. Et no. ex hoc tex. in v̄. non grauitur. q̄ necesse est dare iniuriā mediā inter leues et graues. Nā vides hic q̄ si iste hostiarius grauitur percussisset nō potuisset absolui nisi a solo Papa. Si autē percussisset leuiter potuisset absolui ab ep̄o iur suo nō solū ipse hoc casu. s̄ et gl̄bet alius et id si iste absoluit tāq̄ p̄sona p̄uilegiata: necesse ē dicere q̄ vltra iniurias leuē aliqd̄ cōmiserit. et sic dabitur iniuria mediocris a qua dūtaxat absoluetur et alie p̄sone p̄uilegiatē vt dictū ē. Quartus in officiali. S̄ pro declaratiōe huius casus sciēdum q̄ iste casus habetur in. d. c. si v̄o. q̄ officialis et p̄tinet duos casus. Primus est Officialis p̄ iniectione manū in clericum nō pōt sine mādato romani p̄tificis beneficium absoluitis p̄mereri. q̄ nulli laico sup̄ clericū tāta datur p̄tās. Et hic ē p̄mus casus. Sequitur nisi forte turbam arcēdo irruētē: nō ex deliberatione: s̄ fortuito cān clericū ledat et hic est secundus. et quo ad primum casus cōcludit. Panor. ibi q̄ officialis laicus inieciēs manū in clericū deliberate nō pōt ab ep̄o absolui: q̄ v̄ delictū non leue. cui nō solū inferat iniuriā imo vsurpat sibi iurisdictionē in clericū et sic taz̄ ex tex. q̄ ex dictis Panor. h̄es q̄ iste Officialis inieciēs manū deliberate in clericū q̄tūcūq̄ leuiter malo aio iudicatur iniuria graui. et sic nullo modo ab ep̄scopo poterit absolui. Sequitur secundus casus ibi nisi forte turbā arcēdo etc. Et glo. ibi in s̄bo: casu fortuito. dicit tunc. n. nō imputatur. et sic p̄ gl̄. q̄ cōiter app̄obatur iste Officialis arcēdo turbam nō ex deliberato: sed casu for-

tuito clericum ledendo nō est excōdicatur. In primo autē casu est excōdicatus et non potest absolui ab ep̄scopo. Et p̄ p̄ns necesse est dicere q̄ est Officialis nō computetur inter p̄sonas p̄uilegiatas. imo peroris p̄ditionis q̄ alie p̄sone p̄uate etiā nō p̄uilegiatē que salte a leui iniuria possunt absolui iure cōmunia suis ep̄is. Iste autē officialis nō dico ab iniuria mediocri verum etiā nec a leui absolui pōt. Quid ergo dicemus cum omnes tā canoniste q̄ sūmiste ponant hunc officialē inter p̄sonas p̄uilegiatas p̄dicta multū vrgēt et consultus cū aliq̄bus peritis necesse est distinguere de isto officiali Nā Officialis q̄tū ad p̄positū p̄tinet. vno modo accipit p̄ iudice: vel apparitore secundū gl̄. ibi q̄ aparitor secundū grāmaticos dicitur ille qui cogit venire reos ad iudicium. Et hoc mō sūmēdo officialē dico q̄ talis nō est p̄sona p̄uilegiata imo nec ē a leui iniuria pōt absolui ab ep̄o. q̄ ē notādū. Alio mō p̄tinet p̄ deputato ad arcēdum turbā: et sic ad rē licitā. et hoc casu iste Officialis inter p̄sonas p̄uilegiatas computabitur. et sic ē a mediocri iniuria poterit absolui ab ep̄o: sicut et hostiarius et melius cuius difficultē emittet percussiones arcens turbā: q̄ hostiari. et hūc intellectū sentit gl̄. in. c. sigs. xvij. q. iij. et hec no. q̄ noua. Quinī si sit mulier nec distinguatur d̄z v̄z sit fortis vel debilis. vidua vel maritata cuiuscūq̄ stat⁹ sit s̄z pa. i. c. mulieres de sen. ex. vbi de h̄ tex. et rō: q̄ piculosū ē mulierib⁹ itinerare et imiscē se cens⁹ v̄troz. et h̄ h̄z laudabilis p̄suetudo q̄ Papa scit et tollerat. nec distiguit d̄z circa eas iter atrocē et nō atrocē iniuriā s̄z. v̄. h̄. Sext⁹ si sit senex. aut validudinari⁹. extra. eo. c. noscitur. Qui autē dicitur senex. Jo. de saxonis dicit q̄ quo ad generationē legales. et quo ad p̄tatem adoptandi dicit senex maior. lx. annis. ff. de adopt. l. si p̄fa. Alio modo dicitur senex quo ad excusationem munez p̄sonaliū. maior. lxx.

ne culpa sua: non tñ sine cā lz No. fue rit in p̄traria opinione q̄ facit vnam regulam generalem de filiosa. pubere z impubere. de seruo z liberto z etiaz de viro q̄ verberat clicum in fraudem vxoris vt oēs isti non teneantur ire.

28 **¶** Duodecimus de his qui sunt ma gne potētie. z ita delicati q̄ laborē eū dī ad curiam nequeūt sustinere. De his papa est p̄sulēdus. d. c. mulieres. gl. m̄ ibi dicit q̄ ad arbitriū ep̄i est re ferendū. Et si videbit ep̄o q̄ laborē eū dī nequeūt sustinere pp̄ piculū more: il los absoluerē poterit: recepta sufficien ti cautioe: q̄ p̄ebūt mādato ecclie. si ve ro piculū non timetur. consulat̄ papa anteq̄ absoluantur hec glo.

29 **¶** Tertiusdecimus in ipubere extra eo. c. l. etiam si post pubertatē postulat se absolui extra eo. c. fi. Et hoc si est vo li cadax. alias nō incideret in excōmu nicationē. Et Panoz. in. d. c. fi. elicit ex ex illo tex. vnam regulam q̄ beneficiū semel indultū minori ex quo cepit ha bere locū: nō extinguitur per superue nientiaz maioris etatis. Et facit ad. qz Nūquid impubes factus Pubes pos sit testificari de his que vidit in pupil lari etate. R. Glo. in. l. iij. §. l. i. i. l. i. ff. de testi. z glo. in. l. notionem. ff. de verbo. rū signi. z glo. in. l. ad testiū. ff. d. testa. concludūt q̄ sic. Et hoc nisi lex ad sub stātiā negotij exigeret certū numerz testiū vt in testamento vbi tempore te stamenti exiguntur idonei testis vt va leat z sic vt sit solemne. Secus vbi vt veritas ingratatur. Bar. aut̄ in. d. §. lege dicit hoc verum. dūtāmē excessisset in fantiam. alias secus.

30 **¶** Quartusdecimus de clericis q̄ con munit̄ viuūt vt de vi. z ho. cleri. qm̄ Qd̄ cōiterr̄ exponitur qm̄ simul viuūt in aliquo collegio. z ibi pa. dicit q̄ istō p̄uilegiū opat̄ vt isti clici possint ab solui ab ep̄o cū iniuria est mediocris. Idē i religiosis. vt extra eo monachi. Sz mōachi p̄nt absolui p̄ suū abbatē lz vbi iuria sit atrox: nec isti nec illi ab soluūtur: nisi a solo papa vt in. d. c. qm̄

¶ Quintusdecimus in moniali. ex eo. 31 de monialibus z Pan. ibi notat ep̄m posse absoluere indistincte moniales. q̄tūcunq̄ excessus sit enormis ex quo papa nō reseruat sibi casum enormita tis Ratio est ne moniales habeāt ma teriā inuerecūde imiscēdi se cetibus vt roz. in monachis ho excipitur iniuria enormis vt in. c. cū illoz extra. eo.

¶ An at ep̄s possit absoluere exēptas 32 gl. in. d. c. de monialibus. dicit q̄ tā exē ptas q̄ nō exēptas absoluet: auctorita te pape sibi p̄ hāc decre. indulta tāq̄ d̄ legato ad h. Et pa. ibi dicit q̄ hāc gl. sequūtur cōiter. doc. dicit tñ iminere dubiū. qd̄ in istis sorozibus sancti fran cisci: z alioz mendicantiū: cū habeant generalē. s. se habentē quasi ep̄ales po testates sup̄ eas nūqd̄ possint ab eo ab solui: Et sibi vt forte dicendū q̄ nō qz hoc tantū indultū fuit ep̄is ob reueren tiam ordinis ep̄alis. ergo nō lz inferio ribus hoc attentare. qd̄ vt satis dubita bile. Tñ quo ad moniales sancte clare fratrū minorz aliud est dicendū hodie per p̄uilegia sua qz a solis suis visita tozibus p̄nt absolui nec ep̄i in aliquo possunt se intrōmittere.

¶ Sextusdecimus i hospitalarijs san 33 cti Jo. Jerosolo. quos absoluet su^o pri or si ē sacerdos. nisi excessus fuerit enor mis. ex eo. canonica. Nota ēt hz Host. ibi q̄ tēplarij nō gaudēt hoc p̄uilegio qz lz ius cōe debeat extēdi p̄ indētitatē rōnis secus ē in iure p̄uilegiato. lz gl. te nuerit h̄iū in. d. c. cū illoz.

¶ Septimusdecimus in his q̄ clicis 34 nō enormē sed modicā z leuē iniurias irrogarūt. extra eo. peruenit.

¶ Sed nūqd̄ illi q̄ p̄nt absoluere ab 35 excōmunicatiōe pro violēta manuū in iecctōne possint hm̄ōi absolutiones ali is cōmittere. R. glo. in. c. eis quibus de offi. or. dicit q̄ illis qbus ex officio. s. or dinario competit in certis casibus il los absoluere q̄ pro violenta manuū in iecctōe sunt excōmunicati. licet alijs hm̄ōi absolutionē cōmittere. cuz vide rint expedire. d. c. eis.

uere. Sed contrarium sentit in cle. pe. e. ti. Panor. aut in. c. significasti. v. fo. co. pe. putat equam q. in casu. d. c. religioso. eps possit absolueret etiam religiosos exēptos cū generaliter loquat. Et rō p. c. sionis pariter pcedat in vtriusq. Alios pō exēptos nō religiosos. v. etiam religiosos extra casuz illius capli nō possit. Et sic pcedat opt. p. r. a. s. Jo. de ligna. z fe. p. h. xiiij. z Jo. an. nō erit sibi p. i. us rigor tñ sūm Pa. facit oppositū vt etiā in casu illius. c. religioso nequeat eps absolue exēptos cū ibi nō dicat q. respe. exemptoz hoc faciat auctoritate apostolica. Sicut semp fieri solet quā do dat p. r. a. s. circa exēptos vt in. d. cle. pe. z in cle. attēdentes de sta. re. sic ergo p. c. lude q. eps in casu. d. c. religioso nō pōt absolueret exēptos. Nō exēptos aut bñ pōt absolueret quos antea absolueret nō poterat p. c. cū illoz de sen. ex. nec ob. rō se. s. q. exēptio fuit indulta in mez fauorē exēpti ergo illi renūcia re poterit. z ob hoc dicit q. nedū respe. cū absolutōis: sed etiā in foro p. tentio so poterit exēptus iurisdictionē epī lo. ti progare. Idē Jo. de lig. in cle. ne in agro. de sta. reg. Ad hoc respōdet Jo. an. in regula sciētī q. exēptus regulari ter nō pōt se submittere iurisdictioni et epī loci sine lnia pape etiā respectu ab solutōis fiende nā p. exēptionē exēpt. efficit nō subdit. z imēdiate subest pa pe vt in. c. si papa de p. r. i. li. vi. nā d. f. subditus quasi sub alterius iurisdictionē i. p. tate positus nec est v. exēptio sit indulta in mez fauorē exēpti. qz nō simpliciter p. cernit eius fauorē imo fa uorē supioris cū nō possit subdit. huic renūciare qd. als. possit vt in. c. ad apo stolicā de regu. z in. l. si qs in p. scriben do. C. de pac. Itē qz istud p. r. i. uilegium vel exemptio concernit fauorem pu blicum p. r. i. cipaliter z ordinis vel rels gionis. *finis.*

Absolutio. iij. quo ad satisfaciendū sciendū q. absoluti a snia canonis: vt hois cū nequeūt recurrere ad illum a quo fuerāt absoluedi pp. piculū mox.

tas: vt aliud impedimētū si cessante p. c. t. lo: vel impedimento se nō presentant illi a quo debebant absolui: recepturi m. s. datum eius z satisfacturi vt oz relin. dunt in eandē sniaz. Et eodē mō relin. cidūt absoluti a sede apostolica. v. eius legatis qbus intēgitur vt ordinario: v. alteri se p. r. i. tet pro p. r. i. a. z q. inturtatis satisfaciāt z hoc faciat q. citius cōmo. de poterūt extra eo. eos. li. vi.

Propter v. i. o. l. e. n. t. ā. m. a. n. u. ū. i. n. i. e. c. t. i. o. n. ē. q. in clericuz satisfactio pecuniaria fieri solet: q. q. d. e. m. a. p. p. l. i. c. a. b. i. t. u. r. m. o. n. a. s. t. e. r. i. o. si manus iniecta fuit in monachū ar. xij. q. i. nō dicatis z extra de sta. mo. cū ad monasteriū. Si aut in clericum secu larem satisfactio ipsi clero applicabilē nisi in cōtumeliā ecclie fuerit pulsatus nā tunc ecclesia agere pōt iniuriarū vt in. s. t. t. de iniur. C. q. si v. s. u. f. r. u. c. t. u. s. Dec. Hof. z Ho.

Excoicatus pp. dānuz: si satisfacere z pōt: nō d. z. absolui nisi satisfaciāt. z pec cant q. talem absolutū: sed tamē abso lutus est s. m. v. v. Si aut emēdam p. r. i. a. re nō potest: debet absolui. recepta ido nea cautionez satisfaciēt si ad pinguis rem fortunam peruenerit de solu. odo ar. dus. Et hec cautio erit pignozaticia vel fideiussoria: qz hec dicitur idonea quam si prestare nō potest saltē prestet iuratoriam absolutio enim nō est ne ganda. xxvi. q. vi. si p. r. e. s. b. y. t. e. r. Talis quoqz ad petitionē aduersarij tenetur cedere bonis. s. m. v. v.

Absolutio. v. quo ad' modum non potest quis absolui sub cōdictionē puta si satisfecerit qz talis absolut. nō est simplr absolutus s. m. v. v. z extra de reg. iu. actus li. vi. z s. m. Pa. in. c. de qbus de hap. intelligitur de conditio ne suspēdente actuz. puta de futuro. Se cus si esset conditio de preterito que p. r. i. e. non est conditio: quia non suspen dit actum. vt puta baptizo te si non es baptizatus. Item nō. s. m. h. e. r. t. de gan. in quolibetus suo. q. p. r. e. l. a. t. u. s. potest cōmittere ea que ad euz p. r. i. n. e. t. sub hac forma cōmitto tibi audire cōfessiones

et absolueret de talibus casibus cum ab-
sens fuero sub tali conditione: quod mihi con-
fiteantur cum fuero reuersus: quod confessio nihil
aliud est quam ligamini ostensio. et ideo
ligamen pluribus potest ostendi: et tunc non
habet vigorem prima confessio: nisi sub pro-
posito faciendi secundam. Sub tali autem for-
ma committitur tibi audire confessiones et
absolueret sub tali conditione quod non valeat
tua absolutio: nisi mea subsequatur
vel rataz habeat eam: vel quousque ego ab
illis absolua: non potest committere nec va-
let commissio. Sic enim committere abso-
lutionem nihil est committere: quod absolues
aut amittit ligamen aut non. Si sic nihil
remanet ad amonendum et amittit
est: siue superior ratum habeat siue non si-
ue iterato: quantum est de se absoluat siue
non quod quod semel est dissolutum non ampli-
us remanet dissoluedum ab eo de liga-
mine maxime cum dissoluedo ligamen
destruitur: sicut fit in absolutioe sacra-
li ad modum quo ad absolutioem excor-
cationis a qua absolutus semel nunquam
ab illa est absoluedus sed solum a no-
ua si in illa intrudatur. si autem non amo-
nuit ligamen casus est clarus.

In absoluteione a maiori excoicatione
ne quattuor obseruanda sunt primum ut ex-
coicatus iuret prius stare mandatis eccle-
sie extra. eo. extenore. Sed hoc iuramen-
tum non est de de substantia absolutiois
secundum cetera doc. extra eo. cum desideres
vni et si omittat: quod fieri non debet non pro-
hoc minus tamen absolutio. porro de pue-
ris an iurare debeant iudicio episcopi relin-
quitur. Mulieres autem indubitate iurare
debet. Secundo ut si excoicatus sit pro no-
toria in aliquem offensa. non absoluat:
nisi prius sufficiens emenda prestetur.
Pro occulta vero offensa: aut pro cotu-
macia sufficit iuratoria cautio: vbi nul-
le expese petuntur. Sed vbi expese pe-
tuntur: tenendum est quod deum est su-
pra. Absolutio. iij. d. ij. tertium est ut
absoluat per eum qui tulit iniuriam vel eius
superiorem aut alium cui commiserit cum
psalmo oratione et verberibus. et po-
stea subiagatur. Absoluo te extra eo. q.

nobis el. ij. Quartum ut postmodum
excoicator faciat illi mandata iusta
et rationabilia. alias posset appellari.
de ap. ut debitus. In excoicatione ve-
ro a minori exprimit excoicator
proprio sacerdoti causam et sic se faci-
et absolui. Et intelligitur proprius sa-
cerdos parochianus: vel diocesanus
vel ille qui de licentia eorum est ele-
ctus nec requiritur iuratoria cautio ex-
tra eo. nuper.

Que autem mandata fieri debent ab
absoluto qui iurauit: Dicendum quod si erat
excoicator a canone iniungendum
est ei principaliter quod contra illum ca-
nonem nunquam veniat et incendiario.
quod nunquam incendat. Et percussori quod nun-
quam percussat. et filia. xxij. q. vii. pessima
Aliquando etiam requiritur cautio quod
decetero talia non faciant extra de sen-
ex. graue. Si etiam quando habes impe-
dimetum absolutum ab eo quod aliter non pos-
set iniungendum est: ut cito poterit se pre-
senter. Sed si apparuerit iniuria iusta nul-
lum mandatum fiet extra de sen. ex. sacro.
Defunctus hoc modo absoluet. Si est
sepultus in cimiterio non exhumabitur
Si alibi exhumabitur et corpus vel se-
pulcrum verberabitur ut fit circa viuos.
ut notat extra de sen. ex. a nobis el. ij.
et ad quod valeat talis absolutio. vide. s.
absolutio. i. d. cxxxi.

Absolutio. vi. s. a peccato forma abso-
lutionis in sacro pnie secundum Sco.
in. iij. est ego absoluo te. Et addit ideo
Sco. quod sacramentum pnie potest dici sa-
cramentum iudiciale: vel iudicium sacra-
mentale: ex hoc quod sacramentale est fir-
mitus quia irrevocabilius quam aliquid
iudicium publicum. Et hic patet ratio
quare non est necesse verba esse ita pre-
cisa in isto sacramento sicut in bap-
tismo: et eucharistia: quod sufficit quod in hoc
sacramento penitentie exprimat actus
sine absoluentis: sicut etiam in iudicio
publico non debet esse limitata verba. Ali-
eniz vnus de theodoro martire Inbeo
signibus tradit. Alter de cipriano gla-
dia animaduerti plz. cetera tamen ista ver-

ba sunt apta. ego absoluo te. **Truncantur**
 alia pmittant vel subsequatur. **Cōgru**
 it ē debita intētio ex pte aut suscipien
 tis q̄ sit penitēs. In absolutiōe aut
 ab excōicatiōe s̄m Ric. in. iij. di. xviij.
 nō est necesse observare s̄ba precisa
 cut in p̄ia: q̄ est pars. sacri p̄nie lz con
 grui sit ē in ista dicere. Absoluo te in
 nō est necessariū imo sufficeret dicere
 s̄ba significātia excōicatiōis remotio
 nē. **Uñ** si diceret excōicator: reuoco vl
 relaxo excōicatiōē ille esset absolutus
 Idē si diceret: Rebenedico te: vl q̄dē
 q̄ aliud tale intēdens p̄ illud absolue
 re esset absolutus. extra de re. in. ois res
 z hoc s̄m. s̄p. Jo. Ray. z fere omnes
 doc. lz host. dicat p̄trarium.

Absolutio aut a suspēsiōe officij vl
 diuinorū fieri d̄z sub ista forma: vl simi
 li ego absoluo te a vinculo suspēsiōis
 quā incurristi p̄ tale cām: z restituo te
 executiōi ordinū z officiorū in noie pa
 tris z filij zc. **Tñ** q̄ suspēsiō p̄tinet ad
 s̄p̄z p̄tētiōnū. nec repit̄ determinata
 forma necessaria huius relaxatiōis id
 q̄qd̄ dicat z q̄bulcūq̄ s̄bis vtatur is
 q̄ valet absolue: vere absoluit sicut di
 ctū est de absolutiōe ab excōicatiōe.
 Quo aut ad irregularitatē secus ē. nā
 relaxatiō eius p̄ illū q̄ valet d̄z fieri per
 istud s̄bū dispēso z nō p̄ absoluo vt
 puta iudex dicat. Ego dispēso tecū in
 irregularitate quā incurristi p̄ talem
 cām z restituo te ad actus legitimos
 vel si x̄ristes q̄n dubitat.

Aceptilatio ē q̄dā imaginaria solu
 tio. vt isti. q. mo. sol. ob. 9. iij. z h̄z fie
 ri lz mō. Interrogat debitor: creditore
 acceptū ne hēs: Et r̄ndet ille acceptum
 habeo z sic debitor liberat. ff. eo. l. i.

Aceptio p̄sonarū. Pctm̄ acceptiōis
 p̄sonarū cōmittit̄ s̄m tho. fa. se. q.
 lxij. q̄ncūq̄ aliqd̄ p̄fert alicui nō ha
 bito respectu ad cām. s. vtz sit dignus
 vñ solet q̄ri vtz peccet ep̄s dādo b̄nfi
 ciū bono si p̄termittat meliore. s̄. s̄m
 tho. in q̄dā quolib. q̄ p̄tingit aliquis
 esse meliore simplr. q̄ntū nō ē melior
 q̄ntū ad hoc q̄ p̄ficiat in ecclia ep̄s at

non t̄fir dare meliori simplr. s̄z meliori
 q̄ntū ad hoc vñ si p̄ferret vnū alteri p̄
 cām q̄ p̄tinet ad honorē dei: z ad vtili
 tatē ecclie iste melior est. Si aut cā p̄e
 redi ad hoc nō p̄tneat erit acceptio p̄
 sonarū q̄ tāto est gravior q̄nto in rebus
 diuinis cōmittit̄ z no. s̄m canonistas
 in. c. de multa d̄ p̄bē. q̄ tūc v̄ acceptio
 p̄sonarū q̄n circa equalia seruat in eq̄lī
 tas. **Uñ** in collatiōibus b̄nfiōz p̄nt
 attēdi ista tria. s. sublimitas p̄sone. i. no
 bilitas. z sic hēs q̄ nobiles p̄sone nō re
 probant ab ecclia q̄nimo honorant̄ et
 in collatiōibus b̄nfiōz. sc̄do attendi
 d̄z litteratura: z sic ecclia d̄z honorare
 p̄sonas litteratas nō solū s̄bo s̄z et sc̄o
 subueniēdo eis pinguis de redditib̄
 ecclie. Nam ecclia vl h̄is admodū in
 diget ad sui regimē v̄ris litteratis. vt
 in. c. cū ex eo. de cle. lib. vi. Tertio atten
 di d̄z virtus persone z morū honestas
 vt in. c. cū in cunctis de elec.

Utrū peccet ep̄s dando b̄nfiōz con
 sanguineo. s̄. s̄m tho. in quolib. Si cō
 sanguineus sit eque idoneus p̄t ep̄s
 eum preferre. nisi forte ex hoc sc̄adalu
 z oriatur: vel aliqui exinde maluz exem
 plum accipiant vt q̄n probabiliter ti
 meretur q̄ alij prelati ex hoc exēplo in
 ducantur ad dāduz beneficia suis con
 sanguineis etiā minus dignis. als in
 hoc casu lz satisficere naturali amorū
 p̄trarius caritati nō est. Si s̄o p̄sangu
 neus sit minus idoneus nō d̄z eū p̄fer
 re post posito meliori duplici rōe: **P̄**
 mo q̄ infideliter agit dispēator q̄ ne
 gocium d̄ni gerēs nō meliorat cā pos
 sit. sc̄do q̄ hoc v̄ ad acceptatiōez p̄so
 narū p̄tnerē p̄ditio. n. p̄sanguinitatis
 nō est p̄ditio p̄tinēs ad curā ecclie que
 nō obtinet iure sanguinis s̄z diuio mu
 nere. Est aut p̄ditio faciēs ad negociū
 dispensationis patrimonialium bono
 rum. Unde si ep̄s ex h̄is p̄uideat suo
 cōsanguineo minus idoneo nō est ac
 ceptio personarum.

Acidia s̄m Bamaſcentū est tristit̄
 cia agrauās inētem vt nihil bonū
 ei agere libeat. Et differt ab inuidia. qz
 b b 5

ubi supra q̄ sunt alie ab his vt actio
ex mutuo z arbitriū z hīs silia. z dicitur
tur stricti iuris: qz nō venit in hīs nisi
q̄ stricte exigat actiois nā. z de ipsis
vide gl. in. d. c. cū venerabilis.

3 **Q**ue dicuntur actioes psonales. dicitur h̄z
doc. q̄ sunt q̄ psonas tenēt obligatas
ex p̄ctu vt mutuo locatiōe zc. Ut qua
si p̄ctu vt negocior̄ gestio. tutela z hu
iustitō. Aut maleficio vt furti dānt in
fecti zc. Vel quasi maleficio. vt in iudicē
male iudicāte ex impitā. z p̄ciente
de cenaculo q̄ nocuit. vt isti. de obli.
z in rubricis se.

4 **Q**ue sunt actioes reales. R. Sūt q̄
sequuntur rē z nō psonā. nec p̄ eas d̄t p̄
sona obligata vt rei vēdicatio publi
ciana z filies s̄m Jo. de imo. De hoc
vide infra. Restitutio vltio. s̄. ij. i. fi.

Actus requirit tria regl̄: vt i. c. magne
voto. Primū qd liceat h̄z eḡtatez.
h̄z qd deceat h̄z honestatē. Tertū qd
expediat s̄m vtilitatē. vñ filte sine p̄en
sū p̄is m̄fimonitū h̄z lz vt i. c. suffici
at. xxvj. q. ij. s̄ si decet vt i. c. i. d̄ v̄sp̄o.
ipu. Nec ēt expedit. cū mulieres sepe la
borēt p̄ppria p̄moda. l. si p̄. C. v̄ sp̄o.

1 **A**ctus gestus ab h̄ntē duplicē ptatē
semp̄ in dubio p̄sumit̄ gest̄ h̄z eā ptā
tez s̄m quā actus tollerari possit vt va
leat vt no. pa. in. c. nisi esset de p̄ben. fa
cit. c. q̄ sicut de elec. vbi p̄sumit̄ actus
factus respectu maioris ptātis ab eo q̄
duplicē h̄z potestātē.

2 **A**ctus factus ab eo q̄ erat in funda
mēto sue iurisdictionis nō v̄z. vt no. bar.
i. l. multū. ff. v̄ p̄di. z v̄mō. vbi dicit q̄ si
iudex erat i fundamēto iurisdictionis nō
valere p̄cessus: lz i v̄itate h̄ret iurisdic
tionē. z p̄bat i. c. scisitat̄ v̄ s̄ptis iun
cto. c. prudētā v̄ offi. dele. vbi indices
v̄legati cū cla. si nō oēs zc. si p̄cedūt si
ne alio ignorantēs impedimentus z cre
dētes posse sine eo p̄cedere. nō valet
p̄cessus: lz habeāt iurisdictionē qz er
rant in fundamēto iurisdictionis.

3 **A**ctus legitimi sunt. xi. s̄. regere p̄di
care. p̄fessiones audire. legere visitare
diffinire. eligere. z eligi. testificari accu

sare. z ad ordines promoueri z ex hīs
elicere potes que sint officia ordinis.

Accusare. Utz h̄ō teneat accusare
s̄. h̄z tho. fa. se. q. lxxij. Si crimē
sit tale q̄ h̄gat i detrimētū reipublice
puta i multitudinis corruptelā corpo
ralē v̄ sp̄ualē: t̄n̄r h̄ō ad accusationes
dūmō sufficiētē possit p̄bare. Si h̄ō
nō sit tale q̄ in multitudinē redundet
v̄l etiā sufficiētē p̄bationē h̄ere nō pos
sit: nō t̄n̄r ad accusandū. qz nullus t̄n̄r
ad id q̄ debito mō p̄bare nō p̄t. z
addit tho. q̄ illō nō ē oīno secretū q̄
p̄ sufficientes testes p̄bari p̄t.

En̄ aut̄ in p̄mo casu: q̄n̄ cōmissa ta
lia sunt: q̄ h̄gūt ad corruptionē multi
tudinis teneat sciēs statiz manifestare:
nō t̄n̄r requisitus p̄ sup̄iorē. nec p̄ductus
in testē: s̄. h̄z tho. fa. se. q. lxx. q̄ de hīs
q̄ cōmissa sunt h̄ōi in secreto p̄ p̄fessio
nē: nullo mō d̄z testimoniū ferre. quia
h̄mōi nescit vt h̄ō s̄z tāq̄ m̄ster dei. z
maius est viculū sacri quolibet hoīs p̄
cepto ad hoc glo. in. c. sacerdos de pe.
di. vi. circa h̄ō ea qua aliter h̄ōi ad no
ticiā veniunt vel sub secreto cōmittunt̄
distinguidū est. Q̄ si q̄. n. talia sunt q̄
statim cū ad noticiā h̄ōis venerint h̄ō
ea manifestare tenetur. puta si pertinet̄
ad corruptionē multitudinis sp̄ualē
vel corporalem: vel in graue dāntū alī
cuius persone vel huiusmodi quod q̄
propalare tenetur: vel testificando: vel
denūciando z cōtra hoc debitum obli
gari nō p̄t per secreti cōmissum: qz in
hoc frangeret fidem quā alteri d̄z. q̄n̄
q̄ h̄ō sunt talia q̄ q̄ p̄dere nō tenet̄
vnde potest obligari ex hoc q̄ suo se
creto cōmittunt̄. z tūc nullo mō tenet̄
ea prodere etiam ex p̄cepto superio
ris: qz secretū seruare est de iure natu
rali. nihil aut̄ p̄t p̄cipi h̄ōi p̄tra id q̄
est de iure naturali. Quo ad hoc vlti
mū alig tenet̄ p̄trarium.

Quō aut̄ fieri debeat accusatio: dicit
primo q̄ d̄z fieri in scriptis. y. q. vlti. q̄
crimē. sed hoc nō est semp̄ necessari
um puta in leui crime. Itēz in notorijs
qz in h̄mōi nec accusator: requirit̄. de ac
bb 6

causa. et iudicia secus in non notoria etiam si manifesta sint. xi. q. ij. eoz. Item de accusatio fieri cum inscriptione. i. q. accusator de se ad penam talionis obligare. ij. q. vlti. q. sigs. in et si accusator non inscribat: ex non tamen accusationis huiusmodi pena calumnie venit. C. de accu. l. si excipitur tamen quodam casus ut in leui crime. Item in crime apostasie. Item cum maritus accusat uxorem de adulterio et huiusmodi. Non tamen singulare dicitur Bar. in. l. ij. C. si ser. vel lib. l. x. q. sigs accusat publice infamatum et deficit in probatione: non de puniri pena talionis: vel calumnie: quod excusat pro infamia procedente quod est meriti commedandum secundum pa. in. c. cum contingat. de rescriptis. ubi etiam dicitur quod fama inducit iustam credulitatem. vbi huiusmodi iustam noticiam ex fama debet habere ex probabilis causa. et idem sentit gl. in. c. inquisitioni. de sen. ex.

Accusatus. Ut accusatus peccet mortaliter negando veritatem in iudicio. Dicitur per hunc per thomam. 2a 2e. q. lxxix. q. accusatus tamen iudici veritatem exponere. quam ab eo habet formam iuris exigit et ideo si profiteri noluerit vel mendaciter negauerit peccat mortaliter. Si homo iudex egrat quod non potest secundum ordinem iuris non tamen et accusatus respondere: sed potest per appellationem: vel aliter licite subterfugere. mendacium tamen dicere non licet. et vide non per hen. de gra. quolibet. viij. ubi dicitur quod quanto homo tamen magis seipsum diligere ex caritate quam proximum: tanto magis de circa seipsum opera caritatis exercet. Nunc autem opus caritatis summum hominis erga proximum est: cum peccatum eius occultum est: et ad correctionem occultam exortari nullo autem modo peccatum eius publicare neta sit peccatoris criminis: quam corrector multo ergo magis non potest esse sui ipsius peccatoris: sed corrector: si ergo habet peccatum occultum: solus de se corrigere quod est caritatem est crimine suum perdere. etiam est caritatem est ab homine petere: quod est est ipsas caritates facere. Petere ergo a subdito. siue cum iuramento: siue non. ut in apertum confiteatur crimine suum occultum. si non sit est ipse super factum suo infamata: vel suspitio talis ut est ipse per inquisitionem opus sit procedit. est est caritas

te. Et ideo in isto casu non tamen ei obedire quod preceptum dei in hoc obuiat. unde cum illicium sit facere sub iuramento. quod non licet facere oio sine iuramento si platus petat cum iuramento: ut dicat de eo subditus veritatem quam nouit non de ei in hoc obedire neque se ad tale iuramentum astringere. Alterius si astringat ipse generaliter iuramento ad dicendum veritatem super interrogatorem: et postea petat specialiter sibi dici veritates casus predicti: dico quod non tamen et respondere quod iuramentum generale non intelligitur: nisi de licitis. quod iurans sine offensa dei facere potest et quod ille cui iuratur debet et potest sine peccato petere hoc ibi.

Cum liceat accusato et ad mortem perdat se defendere vel singulis. dicitur per thomam. 2a 2e. q. lxxix. q. si damnatus fuit iuste: non licet ei se defendere. si homo iuste. tale iudicium si se est violente, latronum. et ideo in tali casu licet resistere principibus malis accusato autem cuius fugere licet. quod et si non liceat resistere non tamen tenetur facere illud nisi mors sequitur. scilicet manere in loco vbi ducatur ad mortem de hoc infra incarceratus.

Cum autem ille qui iuravit redire ad carcerem reteneatur redire: dicitur secundum pa. i. c. si homo de iuretur. quod tamen obsequare iuramentum est si subsit periculum mortis. dummodo carcer non sit iniuriusus de quo videtur gl. notabile in cle. pastoralis de re. in. i. q. per violentiam. ubi sic dicitur per hanc litteram videtur quod si captus ad penam vel periculum mortis relaxatur iuramento suo de redeundo ad carcerem certa die. si mors erat iniuriusus. redire non tamen. aliter tamen.

Cum autem detentus in carcerem valeat dicitur per hoc doc. et maxime pa. i. c. accedens de percu. q. autem quod est captus a per hostes. et tunc ille cui perdidit libertatem: non potest testari. neque aliquem actum vel libere facere ut in l. eius ff. de testa. et in l. diu. ff. de iure fil. Autem est detentus in carcerem puato puta a latronibus vel aliquo tyranno et tunc si aliquid agit cum ipso tyranno detentore: potest postmodum allegare metum et facere actum rescindi. ut in l. q. in carcere ff. de me. ca. l. cum alio ab ipso detentore potest habere. Item potest in carcere testari factum. ut in l. metum. §. sed licet ff. de me. ca. autem est quis detentus in carcere publico

eo z suste: z tuc si e dānat^o pena capti-
 tali nō p̄t aliqd agere tāq̄ liber: qz est
 effect^o sū^o pene z bona sua veniūt ad
 succedētes ab itestato vt i auc. bōa dā-
 natoz. C. de bo. dā. vñ tal ad p̄tas cās
 ēt nō p̄t disponere vt notabilr dīc Jo.
 an. i. c. ij. de vsur. li. vi. aut n̄ ē sic dāna-
 tus s̄z i carcere detē^o: z tūc p̄t p̄here z
 alios act^o agere. vt. i. d. l. g. i. carcerē. z
 t̄z ibi bar. z ēt cū illo ad cui^o petitionē
 d̄tinet. Aut t̄nr q̄s ap̄d alios obses. z t̄c
 si logmur i obside p̄pe sūpto: vt i illo
 g dat p̄ aliq̄ securitate ab hostibus. z
 iste p̄d̄t libtatē. vñ n̄ p̄t aliqd dispōer̄
 vt liber: n̄c facere testim̄ ita logf. l. obsi-
 des. ff. de testa. Sec^o at sit vna ciuitas
 dat alteri ciuitati obsides. vel vn^o nobi-
 lis alteri nā illi n̄ p̄d̄t libtatē. nec p̄nt
 sic dari vt sint p̄p̄te obsides. vt notat
 bar. i. d. l. obsides z facit q̄d notat i. c.
 ex rescripto d̄ in. iu. vbi h̄r s̄z pa. q̄d ab
 ipatore dari p̄nt suis hostib^o z e^o. Et
 isti obsides s̄ casu sūt q̄si sūi. is n̄ p̄nt
 testari sine lnia p̄ncipis. vt in. d. l. obsi-
 des idē p̄nto de alijs paupib^o h̄ntibus
 iura p̄ncipis seu ius iducendi bellū z
 isti p̄p̄te dicūt s̄i obsides. Ab alijs at
 inferiorib^o gl. i. l. ij. C. de pa. g. fi. bis. dīc
 q̄ n̄ s̄z fateat d̄ scō vsurpatū h̄nti. bar.
 remittit ad. d. c. ex rescripto. s̄z Pa. di-
 cit q̄ isti inferiores nō p̄nt istos obsides
 p̄pe dare vt sic. p̄d̄t libtatē qz imu-
 tare statū hois ē sol^o p̄ncipis. z sic q̄
 ad clicos. z mōachos sol^o papa p̄t eos
 dare obsides: vt p̄pe s̄ntiāt nomē ob-
 fidiū. z no. p̄ declaratōe p̄dictoz vnū
 mētī cōmēdādū s̄z Pa. i. d. c. accedēs
 de mēte Bar. i. d. l. g. i. carcerē. q̄ nō d̄r
 q̄s liberat^o a viculis: si custodit in pu-
 blico z s̄z facit practica q̄rūdā. nā si de-
 tētus i carcere vult aliq̄c p̄ctā facē sa-
 ciūt sp̄sū ex h̄i de carcerib^o. z custodiū
 t̄bi p̄ familiā. nā certe iste nō p̄t dici li-
 berat^o vt in. d. c. accedēs ex q̄. c. h̄etur
 vt nō sufficiat ex territorij p̄ducti: nisi
 p̄ducāt ad locū securū. vt de ēt q̄d no.
 Pa. i. c. dñs. de se. nup. vbi dicit q̄ ex-
 itēs in carcere p̄t p̄here m̄t̄imonij.
 z ex quois nō isertur in m̄t̄imonij

h̄edo. Ex quo isertur q̄ si m̄t̄imonij
 t̄z: q̄d regit libtatē maxiam. vt in. c.
 cū locū. de sp̄o. ergo p̄ctus i carcere ge-
 sti tenēt s̄z tū dictū lita: vt dcm̄ est. s̄.
A Doptio est p̄sone extranee i filij
 vel nepotē vel deinceps lita assū-
 ptio s̄z R. l. i. iij. di. xlij. articulo. ij. q. i.
 z p̄ p̄sonā extraneā itellr̄ ois q̄ ē i ptā-
 te adoptātis: siue sit de ei^o carnali co-
 gnatiōe: siue nō p̄ filiū itelligas filiā z
 p̄ nepotē neptē. qz tā masculus q̄ femi-
 na p̄nt adoptari. Adoptio autem est
 genus. z h̄z duas sp̄es. s̄. arrogatōes z
 adoptiōne Arrogatio fit de eo q̄ ē sui
 iur. aucte p̄ncipis: s̄z adoptio fit in spe-
 cie de eo q̄ est alieni iuris aucte m̄gfa-
 tus vt. ff. de adop. l. i. z ad p̄fz arrogā-
 tes trāseūt oia iura seu bona arrogātis
 ac ēt filij sui i ei^o ptāte efficiūtur. ff. eo.
 l. si p̄ffa. z q̄rit gl. ibi filij arrogat^o vult
 p̄ se sibi retinere an possit: z vñ q̄ sic
 qz in traditōe pactū q̄d appōit d̄z sua-
 ri. In h̄rium facit auc. ingressi de sac.
 san. eccle. Idem bar. ibi.
Quero vtz abis vel dissenties pos-
 sic arrogari. s̄z q̄ nō tex. ē. ff. de eo. l. ne-
 q̄. Neq̄ ēt adoptare vel arrogare q̄s
 abis p̄t nec ēt p̄ p̄curatorē arrogare
 vel adoptare q̄s p̄t d̄ hoc est tex. ff. eo.
 l. post mortē. s̄. neq̄ q̄re aūt h̄mōi ar-
 rogatio: vel adoptio non possit fieri p̄
 p̄curatorē. vide Bar. in. gallus. s̄. s̄orh̄
 tan. ff. de li. z po. vbi dicit q̄ ea in qb^o
 solus p̄sentis regit p̄nt fieri p̄ cura-
 torē: vt est in legitimatōe vbi sufficit q̄
 filij oñ dat volūtātē p̄ri nec est necesse
 q̄ p̄ sit p̄s itē ex p̄te filij nō regit q̄
 si p̄sens sed sufficit q̄ ratū h̄eat vt in
 auc. g. mo. na. effi. sui. s̄. nāles. z. s̄. ge-
 neraliter. col. vij. qz in legitimatōe p̄
 nihil disponit: s̄z p̄ncipi vel h̄nti auctē
 ab eo disponēti p̄sentit. nō eni ipse p̄
 legitimat. s̄z p̄ncipis auctas. Secus est
 q̄n p̄ ipse disponit: qz p̄ emancpat:
 vel absoluit filium z iudex auctorizat.
 Itēz p̄ adoptat. Itēz dñs manumit-
 tit. Et ex hoc p̄t colligi determinatio
 illi^o. q. An filiatio sp̄ialis: siue cōpater-
 nitas possit cōtrahi p̄ p̄curatorē: z vt

Arz detur vel ob iustā cām. pnia recrea-
 tionis. lz. de psec. di. iij. peruenit. z no.
 Pa. in. c. cū decorē. de vi. z honestate
 cle. vbi. dicit qd si qs saltez bis exercuit
 in publico illā artez cā qstus efficitur
 in famis ar. optimū in palā. de ri. nu.
 vbi hētur mulierē dici meretricē. si ad-
 misit duos cā qstus z facit. xxv. q. ij. ita
 nos Inno. tñ in. d. c. cum decorē di-
 cit qd ad hoc vt hīstriones sint ifames
 z repellantur a p̄mōtione oz qd exer-
 ceāt illud officiū in curia. vel qd se as-
 sufaciāt in illo actu. Secus autē hz eū
 si in occulto fecissent maxime ad com-
 placētā infirmi. Idē dicit si in publi-
 co semel vel pluries hoc fecerint dum
 modo nō assuescāt se. qz ifamia est illa
 q̄ phibet eos a p̄mōtione. Sed tute-
 ne opt. Pa. quā approbat archt. in. c.
 illud. xij. dist. vbi dicit qd in malis ac-
 tibus z in delictis sufficit binus actus
 peccādi ad p̄bandū q̄suetudinez quo
 ad hoies z aialia. C. de epi. audi. l. ne-
 mo. z. d. c. tanos. z exp̄dictis duo no-
 tabilitā elici p̄nt. P̄rio qd in cribus bi-
 nus actus in luct q̄suetudinē: z ideo
 hoc facit ad casus q̄nq̄ reseruatōs p̄
 epos q̄ q̄nq̄ reseruant casus vt puta
 berātes pentes vel blasphemātes deum
 vel sanctos si hoc hēant ex cōsuetudī-
 ne. Si ergo tales blasphemassent deum
 vel percussissent pentes vltra vnā vicē
 ad ep̄m p̄tinet absolutio. Secdo no. qd
 sifr cā qstus admīssisset duos d̄f mere-
 trix z q̄cqd deinceps lucrā: cū bona
 p̄scia retinē pōt sec̄ de mulierib⁹ q̄ hic
 inde fornicāt: nō p̄ncipāl̄r cā qstus. lz
 cā libidinis. tales .n. recipiētes mune-
 ra tenēt ad restitūdoez vide v̄ lz ifra re-
 stitutio. xij. §. iij. z. xv. idē in fili h̄ i.
 c. monasteria. de vi. z ho. cle. vbi h̄ qd
 ex dnabus vicibus iducitur frequen-
 tatio monasteriorū.

Alterium est alieni thori violatio
 xxxij. q. v. nō meaberis.

Quid faciet mulier q̄ de adulterio
 suscepit filiū vel supposuit sibi ptum
 alienū z ita q̄ nō est filius suscepti: ex-
 p̄sāo ab eo q̄ putatur esse pater: z est

ea q̄ illi q̄ essent heredes nō succedūt
 Sic fm panoz. in. c. officij de pe. z re.
 q̄ aut nullum periculū est in reuelādo
 veritatem z verisimiliter credetur mu-
 lieri: z tunc mulier peccat nō reuelādo
 z durāte fraude: hec pnia nō fructuo-
 sa. Aut nō credetur mulieri nec hz pro-
 bationes p̄optas. z tūc satis est qd p̄t
 neat absq̄ eo qd d̄tegat qz ex q̄ vidz qd
 probare nō pōt d̄z tacere: ne potius in-
 ducascandalum q̄ vtilitatez. Aut mu-
 lier hz probationes z verisimiliter si-
 bi credetur: sed subest periculum mor-
 tis in reuelando z tunc d̄z potius tace-
 re: qz in nō reuelando est periculū rez
 sed in reuelando est periculum anima-
 rum z corporum. Nec ob. regula iuris
 qui scandalizauerit. vbi habetur: qd fa-
 cilis scandalum nasci permittitur
 q̄ veritas relinquatur: quia fm In-
 no. illud procedit in iudice. vel in teste
 qui habet indicare veritatez. ergo mu-
 lier peniteat z satisfaciat de suo veniē-
 tibus ab intestato. vel illis quos ma-
 ritus verisimiliter instituisse: si cre-
 didisset istum non esse filium suum
 z si dubitat: dispenset in panperes. si
 nō mulier n̄ ē potens ad satisfaciēdū
 tūc saltē peniteat. z et nō denegabitur
 p̄fessio. vt in. d. c. officij. qd. est valde
 singulare. Et colligit hec theozica sin-
 gularis q̄ facit ad multa. v̄ qd p̄ceptū
 positū nō obligat quē cū scandalo
 vbi ergo verisimiliter scandalum cor-
 porum z aiarum eēt venturū: iusta cā
 esset nō exequēdi p̄ceptū: et pape. vt
 in. d. c. officij. z i. c. si q̄n. §. septis. imo
 et hēs ex. d. c. officij. qd ius positū
 interpretatur ius diuinū restitutio. n. v̄
 de iure diuino z tñ papa interpretatur
 huiusmodi restitutio nō fiēda: rōe
 scādali: vel piculi corporū z aiaz. z de
 hoc vide diffusius ifra. c. Cōsuetudo
 §. ij. p̄dicta autē p̄cedūt i dubio. q̄n. l.
 nō apparet i h̄rium de expressa inten-
 tione pape. Sed dubiū est qd si papa
 p̄cise p̄cipit scādalo nō obstāte man-
 dato suo pareri: dic fm Pa. in. c. cum
 teneamur. de p̄ben. qd autē qd tale qd
 bb 8

ret ipsa adultera filia ad hospitale. vel quia finxit mortuum peperisse: vel quia notificavit marito siue sui periculo non esse filiam suam: tenebit hospitali de expensis nisi notabilis paupertas excuset ea cum de iure naturali ad hoc teneatur. et hospitalia pro pauperibus sunt facta. Sed hereditate vel dote si donaretur a patre putativo teneri versus ad arbitrium boni viri: attenta sua facultate quam in satisfactio occulte fieri debet si autem dubitat adulter ex eo quod mulier est levis et cum alijs adulteratur vel est quod ipsa adultera dubitat utrum sit eius vel mariti relinquatur iudicio dei: et gravari non versus de restitutione. Iudicis est enim ut in re dubia certa proferat sententiam hoc. Arc. flo.

Additio. En autem metus conditio naturalis excuset mulieres a pena adulterij. Pa. in phi. iij. quod incipit. Facti contingetia talis est quodam mulier accusata de adulterio a viro suo ad lucranda dote et divortium quod ad hospitale faciendum: mulier tamen pregnantis de adulterio quincta allegat violentiam sibi a qua cum viro magistratum obtinente illata et ea ex profectionibus sufficiens probatur. Quiritur an ex hoc debeat evitari pena legis et concludit quod non quia aut hec passa est violentia vi precisa et indubie dicendum est quod pena pati non debet quoniam nec ullam peccati maculam contraxit. si autem vis vel metus fuit condicionalis dico quod si aliquod peccatum fuerit et aliquid penae digna sit quia ad minus affuit aliquis consensus tamen pena adulteri pati non debet et sic non debet privari dote et portio mariti cum sint pena adulterij. hoc probatur expresse in l. vim passas. et in l. si vxor. §. si quis. ff. de adul. et est ratio quia adulterium respectu legis non committitur sine dolo licet intervenierit aliquis culpa ut notabiliter probatur in l. pe. ff. de adul. item est textus iuncta glo. si. xxxij. q. ij. in lectu. et xxv. q. i. iebriaverunt. Et in ra. procedit et in metu condicionali ut apertissime sentit glo. xxxij. q. v. proposito alias incipit lucretias pro hoc quod dolo est caliditas et machinatio. ad circum-

venendum fallendum. l. i. ff. de dolo qui est cessat interveniente metu: et conditio si addit et Pa. quod non solum metus illatus pro illi virum habet excusare mulierem a pena adulterij sed et pudor et verecundia quodam quam incidere timuit mulier in clamore ut maxime noctis tempore a viro presertim potest opprimita. Ratio quia ibi cessat dolo qui requiritur ad incurrendam penam adulterij. Et hoc notabiliter probatur in d. c. lucretia iuncta glo. cum veri facti contingetia. Nam illa lucretia nobilis et pudica pro hac ignominiam et confusionem vitam exposuit se libidini filij Targis regis. Nec adultera fuit iudicata ab augustino viro sanctissimo et dotissimo: imo de castitate mentis commendata ut ibi intelligit glo. et bñ. quod licet quo ad deum non fuerit immaculata ab adulterio quia coacta voluntas non excusat in maleficijs. et quod debet pro omnia mala pati quod peccato consentire et similia. tamen quo ad penam legis fuit ab adulterio excusata cum non committatur sine dolo. concludit ergo Pa. istam mulierem non debere pati penam adulterij. ad hoc quod ubi ad incurrendam penam requiritur dolo non sufficit culpa. l. i. ff. de lica. notatur in l. in actonibus. ff. de in lites tur. et l. quod nerva. ff. de po. ad incurrendam autem penam adulterij requiritur dolo qui excluditur pro metu. Et ita versus firmare Bar. in d. l. quod nerva. et etiam quo ad penam pecuniarum lata culpa non expatur dolo ubi lex expressa requirit dolum. et idem glo. l. magna negligentia. ff. de verb. sig. et sic licet hic non agatur criminaliter ad penam adulterij. ex quo tamen agitur ad non sufficit illa culpa sine dolo presertim cum hic agatur ad gravem penam. ut si prodat patrimonium suum dos enim mulierum censetur patrimonium l. ij. ff. de m. et ut separatur a viro et sic promittitur iure petendi debitum conjugale et vires alimentales passive. **Finis.**
¶ Quid si testator dixit relinquo vxori mee. c. donec caste et honeste vixerit si nubat an habebit legatum Bar. in l. mulier. §. cum proponeret. ff. ad treb. de-

p̄dicto. c. ducatorū vt h̄ant. l. ducator
 vel. l. imo. xcix. ducatorū lz possz eē pec
 catū iustitie. vñ hoc no. nisi vt dcm ē
 qz qñ sit pactū de quota aduocat⁹ ne
 amittat totū laborē suū p̄ fas z nefas
 z p̄ oēs vias q̄ret venire ad victoriā qz
 als h̄re n̄ poterit Sz qñ sibi p̄mittit
 aliq̄ q̄stias simplr vel siue vincat siue
 p̄dat nō curabit venire ad victoriā per
 fas z nefas qz oibus mōis h̄ebit mer
 cedē suam z qd sibi p̄missus ē. Quo
 ūt ad palmariū dīc. d. alex. d. imol. i. d.
 l. lītē qz qñ p̄mittit certū qd p̄ merce
 de siue vicat siue p̄dat z vltra h̄ p̄mit
 tit aliq̄ dnoīe palmarij p̄missio valett
 Ita intelligit. d. l. i. i. p̄. z si noīe palma
 ri. nā isto casu. dato qz p̄curator p̄dat
 cās n̄ p̄det laborē suū cū mercedē sibi
 p̄missā h̄re d̄eat z sic cessat illa p̄sūptō
 qz p̄ fas z nefas itē dat ad victoriā. Si
 cur qñ nihil debet nisi vincat Ita dīc
 Sali. i. d. l. si q̄ idē Spe. i. ti. de sala. i. s.
 d. segur. p̄. qd ergo vbi q̄rit qd ergo si
 litigator p̄missit dare. c. si vinceret. si
 p̄o nō obtineret. l. R̄sident tūc pacta fuē
 tur hoc ergo itellige p̄. d. ale. qñ ista
 c. p̄mittitur nomie palmarij ang. p̄o
 i. d. l. s̄p̄t facit d̄rtam an in cāu victo
 rie p̄mittatur certa quantitas de illa p̄
 pria que litigatur z nō valz pactū se
 cus si p̄mittatur de alio pecunia q̄ nō
 litigatur z hoc ēt inuit gl. in. d. l. s̄p̄t.
 sz ista opinio nō placet. d. alex. qz esset
 imponē legē p̄bis z qz vtroqz cāu h̄z
 locuz rō p̄assignata. l. qz p̄ fas z nefas
 zc. z p̄cedens opi. vñ tutior q̄ tñ vñ li
 mitāda ex p̄bis Sali. i. d. l. s̄p̄t. l. qñ
 vltra mercedē p̄mittitur modicū no
 mine palmarij. Sec⁹ sigd magnū qz
 n̄ valeret z qz tūc videretur h̄re locum
 rō. s̄. reddita. Et sic h̄es hanc q̄onē de
 quota optie declarata. ita no. qz aduo
 cat⁹ z p̄curator si p̄ accipere salariuz
 qd excedat cētū aureos i vna cā. l. i. s̄.
 in honorarijs. ff. de va. z exor. co. z in
 gl. dcē. l. salariū Itē n̄ p̄t p̄dci aliq̄nē p̄
 ctū facē cā incepta z nōdū finita cum
 clētulo. C. de postu. l. q̄sqs. z. ij. q. vij.
 s̄. p̄terea. Itē no. qz aduocat⁹ p̄t petere

salariū put vult nisi i casu vbi ali⁹ bo
 nus n̄ inueniretur ar. eoz q̄ no. i. l. i. C.
 de ept. an. Bā h̄o incepta vel finita vel
 qñ ali⁹ bon⁹ n̄ inueniretur n̄ p̄t pete
 re nisi moderatū attēta q̄litate cāe la
 boris z p̄suetudine regionis z idonei
 tāte aduocati vt colligitur. ij. q. vij. s̄.
 arcetur i tex. z in gl. Itē no. qz si aduo
 catus requisitus a pte impotēte ad solue
 dū si et si p̄ocinatur grat⁹ peccat mor
 taliter si ex hoc incurrit notabile dānū
 Hoc tñ intellige qñ scit eū eē impotē
 tē. Secus tñ si leue dānuz incurreret
 qz tūc eēt veniale. Et siml̄r iudex pec
 cat mortaliter vel venialiter sicut aduo
 catus si sciens talē impotētez non pui
 det sibi de aduocato p̄cipiendo alicui
 sp̄sonuz qz gratis aduocet p̄ tali ipotē
 te. z si nolūt obedire: p̄t z dz eis inter
 dicere offiū aduocatois. l. p̄uidē dū. C.
 de postu. ar. l. moris ē. ff. de penis z in
 l. i. ff. de offi. p̄. vr. Et ēt cauere ne poten
 tior offendat allam partem vt no. bar.
 in. l. illicitas. s̄. ne potentiores. ff. de of
 fi. p̄resi.

Sinis.

Sz p̄oē qz litigator ip̄e transegerit 7
 cū aduersario nūqd aduocat⁹ h̄ebit in
 tegz salariū. Et vñ qz sic qz p̄ eū n̄ stat
 q̄minus vicat. ff. loca. q opas. Si aut
 nō stat p̄ eū vñ i p̄leta p̄ditio. ff. de re.
 iu. l. i. iure ciuili. Et obtinuisse vñ qñ n̄
 stat p̄ eū. Sz p̄ vñ nā cōstat qz p̄missus
 ē sibi itegz salariū sub illa p̄ditōne.
 si obtineret. sz n̄ obtinuit ergo nihil h̄e
 bit Spe. i. ti. de salarijs dīc qz hosti. z
 multū ali⁹ vicat qz totum h̄ebit ip̄e vel
 ei⁹ h̄s eo mortuo. C. de ad. dī. iudi. p̄
 duos alij d̄nt s̄ vey d̄ iure. d̄ egate n̄
 h̄ebit p̄ rata si tñ aduocat⁹ coopat⁹ ē
 ad dcām p̄positōez: n̄ p̄det q̄cōs sz spe.
 p̄cordādo opi. d̄stignit. qz aut clētul⁹
 trāsegit i fraudē ei⁹. z tē totū salariū
 h̄ebit qñ p̄ eū n̄ steterit aut bōafide vt
 qz lis erat dubia Et tūc p̄ rata futūj
 sua facundia consideratur nisi aliud ac
 tum sit inter eos.

Quid si aduocatus aliq̄ cāu impe
 ditus n̄ p̄t aduocare n̄ tñ stat per euz
 s̄. Spe. nō vñ qz sibi sit ip̄tādū quo

minus hēat suū salariū. Idē tenet gl.
in. d. l. post duos et de hoc vñ casus in
l. i. §. diuus. ff. de va cogni. vbi habe-
tur: qz aduocatus nō possit adimple-
re aduocationē p casū fortuitū in eius
personā ptingētē. tñ totū salariū hēre
d3 Quo tñ ad aduocatū vide singula-
rē limitationē. i. l. diē functo. ff. de off.
asse. quā facit Bar. dicēs qz aduocato
nō debetur salariū nisi p rata tps lo-
quēdo de salario pmissio a pte non a
publico de quo. i. d. l. post duos. et sic
pcludit. qz salariū p rata tēporis de-
betur vbi labor debetur: cum labor re-
cipiat diuisionem.

9 **Q**uid si aduocatus cāz debeat vt de-
speratā an habebit totū salariū. R.
Spe. qz aut debeat ex cā quā prius potu-
it pūdere et tñc sibi ipurat qz ipite vi-
dit aut ex causa noua et repentina qz
clētulus aliqd q̄ se confessus ē et tunc
nihilominus salariū habebit vt. ff. de
vac. mu. l. pe. §. fi.

10 **Q**uid si aduocatus h3 iustā cāz hū
qd licite p̄t vñ cauillatōib3. R. gl. in. c.
cupiētēs. i. §. malignatiū de ele. li. vi. qz
p̄uenit dici qz qz h3 ius in p̄ncipali ca-
uillatōēs et malicias aduersarij pōt p
illas expellere et sic p̄t intelligi. c. null3.
iiij. q. iiij. et de hoc. xxij. q. ij. dñs n̄r et
tbi gl. idē et dicēs qz p̄ insidias et p̄ do-
lū possum3 licite vicere hostes vt. xxiij.
q. ij. c. vtilē dū tñ fidē n̄ rūpamus ho.
Idē dicas de aduocatis qz si hñt iustā
cāz licite p̄nt decipē aduersarios suos
hec gl. s̄ tñ intellige dñmō n̄ opponāt
falsas allegatiōēs ad hoc facit qd̄ dic̄
Nico. de lira. Dat. xxi. qz xp̄s volens
euadē cauillatōēs p̄ncipū et sacerdotū
q̄si retidēs clauū clauo. p̄posuit eis ali-
am q̄onē. i. §. baptismo Johannis et dic̄
ntc. qz xp̄s voluit osidere facō qz h3 vñ
cautel3 qz cautel. maloz insidiatū bōis

11 **A**duocatus qui sciēter defendit cāz
iniustam grauitē peccat. tenetur etiaz
ad restitutionē illius dāni qd̄ q̄ iustiti-
am p̄ eius auxiliū altera ps incurrit. si
āt ignorāter iniustā cāz defendit excusat
h3 mōz q̄ ignorātia excusare pōt. si p̄o

in p̄ncipio credidit cāz iustā eē et in p̄-
cessu appareat nō iustā nō d3 eā p̄dere
vt. f. alterā p̄t̄ tunc: vel secreta sue cāe
alteri p̄t̄ reuelat. d3 at cām deserere vt
eū cuius cām agā ad cedendū induce-
re siue ad p̄ponēdū sine aduersarij dā-
no hoc tho. fa. se. q. lxxi. Itē fm Ray.
tenetur oīum q̄ illi q̄ quos aduocabat
pp̄ ipsius patrociniuz iniuste amiserūt
seu dānicati sunt vñ si p̄ cauillationē
suā abstulit aduersario bonā cāz: vel ēt
si ip̄z grauitē: petendo dilationē sup-
flūā vel allegādo falsum vt faciēdo cā-
uillatōem positōem vel instruēdo falsū
testē aut instruendo clientulum de ne-
gādo veritates et silibus tenet aduersa-
rio ad interessē itē tenet illis qbus p̄st̄-
tit auxiliū si pp̄ suā infidelitatē vel ne-
gligētiam vel imprudentiā amiserunt
et hoc qñ factabat se sciētē et nō erat
vt dicit. §. §. Secus ergo vbi nō facta-
bat se sciētē et erat cognit3 a clientu-
lo de eius scia vel ignorātia nā in hoc
casu credo nō teneatur nisi de dolo et
lata culpa. Et pro hoc facit singularis
theorica Inno. in. c. sicut dignū de ho-
mi. vbi singulariter dicit qz in foro ani-
me nō p̄nitur qz ad satisfactōem dā-
ni: si dānū intulit p̄ter p̄positū sed pu-
nitur negligētia quasi velut qz in foro
anime habeatur respectus ad voluntatē
deliquētis et hec est notabilis theorica
ca prout recitat Panoz. in. c. statum3
de custo. eu. Idem tenet Panoz. in. c.
qz pleriqz de immu. eccle. et in multis
alijs locis tenet dicituz. Inn. dicēs qz
in foro anime nō tenet quis ad emen-
dam dāni nisi fuerit in dolo: vel lata
culpa dū taxat. Idem tenet dir. li. i. vbi
querit quid si culpa sua vel negligētia
dedit dāniū vt si bene non cohibuit
ignem ne ad domos aliorum vagaret̄
tunc tenetur. l. acqlia. ff. ad legez aquil.
per totum. Sed in foro p̄nie non tene-
tur ad emendam dāni: sed peniten-
tia est imponenda de negligētia nō
pena de dāno ar. xv. q. i. inebriaue-
runt. Lex autē civilis que intendit cir-
ca conseruationes patrimoniorum cō-

etiam ad re-
... ad aliquo m
... dāniū dat
... p̄ntali. Et
... sed la
... p̄p̄teret in
... Idem tenet D
... Idem tenet de
... si egressus e
... etiam in foro
... et leuissima c
... p̄nto videtur cōm
... pluribus locis
... p̄nta facti ad m
... Arduos: Loc
... et non teneant
... culpa in foro p̄lic
No. vna
Iditio no. alic.
procc. qz agrum
... p̄nta vel neglig
... rec. in. l. §. i. i
no. glo. in. l. impe
... agrum: solum
... ata culpa et ratio
... nescire fm Bal. in.
... quia cum agr
... tione tenetur p
... sonat lū
... mo. di. Et tñ
... cum nec act
... dāna inducta a. l. c
... agere cūtiliter e
... glo videtur idem
... dāno quod in agri
... tenetur nisi de dolo e
... idem videtur tenere
... per dānata per e
... aduocatus dāni male
... non tenetur nisi de d
... et sine robis ad p̄
... l. in. l. p̄nta. hoc p̄nt
... p̄nta est p̄ntom
... vt non tenetur
... culpa. quia in p̄nt
... p̄nta vel ag
... p̄nta eorum cōm
... non tenetur d
... p̄nta p̄nta

tenentur qd etiam ad restitutionem dāni tenentur. sed si aliquo modo intenderet per ignem dānum dare alij: tunc teneatur in foro pñtali. Et idem esset etiā si nō intenderet: sed lata culpa esset vt si ignem proieceret in domū plenam stipula. Idem tenet *Dost. in. d. c. sicut dignum.* Idem tenet *do. an. de bu. licz panoz. in. c. si egressus z. c. si. de in iur.* teneat qd etiam in foro pñcientie teneatur de leui z leuissima culpa. tamē prima opinio videtur cōmuntor quā ipse *Pan. in pluribus locis approbauit.* z hec theorica facit ad multa vtputa ad artifices: Artifices: Locatores operuz z hmoi vt non teneantur nisi de dolo z lata culpa in foro pñcientie.

¶ Additio No. vnuz singulare qd no. alex. de imo. i. *Rica C. de proen. qd agrimesfor nō tenetur de imperitia vel negligentia vt forma liter dicitur in. l. i. §. i. ff. si mes. sal. mo. di. z no. glo. in. l. imperitia. de reg. iur. d. qd agrimesfor solum tenetur de dolo z lata culpa z ratio specialitatis in agrimesfore fm *Bal. in. l. quod nerua ff. depo. est quia cūm agrimesfor nulla ciuili actione teneretur pretor noluit eum grauarē: vt sonat littera in. l. i. ff. si mes. sal. mo. di. Et istam rationem pondera quia cum nec actione mandati vel alia inducta a. l. ciuili succuratur volenti agere etuliter contra aduocatum. Ideo videtur idem dīcendum in aduocato quod in agrimesfore vt nō teneatur nisi de dolo z lata culpa hoc idem videtur tenere *Bart. in. l. ij. ff. man. per tbi notata per gl. vbi dicit qd si aduocatus dedit malum consilium non tenetur nisi de dolo. passus non est sine dñbio. ad predicta vide *Bald. in. l. pignus. ff. de pig. ac. vbi dicit qd speciale est in prosoneta z agrimesfore vt non teneantur nisi de dolo z lata culpa. quia in potestate partis est nō vti prosoneta vel agrimesfore. Et quia potius eorum cōsilio vti mur qd cum eis contrahamus. Et ideo insciule de fici. pretor autem statuit qd te****

neretur de dolo z lata culpa z not. qd predicti doc. loquuntur qd etiam agrimesfor z prosoneta nō teneantur in foro cōtentioso minus ergo tenebuntur in pñcia.

Finis.

¶ Utr aduocatus teneat gratis prestare pñcinium suū. Sic qd tñr prestare patrociniū eo mō quo quis tñr dare elemosynam paupibus de quo vide *infra. c. elemosyna. i. in prin.*

¶ An aut aduocatus possit aduocare 14 p vtraqz pte bona fide vñ qd sic p quo facit quod no. *xl. di. disciplina. in tex. z in glo. sed archi. istud intelligi: qñ ex aduocatione nō fit pñ preiudicij. sed ego nō video qño vtriqz pñm p trarie se habentium possit seruire pure: z Ideo peccat.*

¶ Nunqd autem clerici in sacris possint aduocare. *R. Pa. extra de postu. per totum elicit quasdam cōclusiones quarum prima est hec: qd clerici in sacris non sacerdotes vel in minoribus sufficienter beneficiati in seculari foro pro negocijs secularibus postulare nō debent: nisi pro se: vel sua ecclesia: vel miserabilibus personis vel pro personis sibi pñiunctis. hec cōclusio probatur per. c. i. z si. eo. ti. Nec vera fm *Pa. in d. c. si constitutus in sacris hz beneficia. ex quibus potest sustentari. Si vero non habet licet gl. in. d. c. i. dicat qd non potest aduocare tamen melius videtur fm *Dost. qd si de facto egeret qd sibi licet ex tali aduocatione victum querere.***

¶ Secda cōclusio qd pñstitutus in sacris 16 nō sacerdos pōt esse aduocatus in iudicio ecclesiastico in negocijs secularibus p3 hec cōclusio per. d. c. i. a p trario sensu. z tenent doc. cōiter.

¶ Tertia cōclusio qd constitutus in 17 sacris. vt. s. potest esse aduocatus in iudicio seculari pro negocijs ecclesiasticis. patet per. d. c. i. a contrario sensu ibi in negocijs secularibus secus ergo in ecclesiasticis fm *Inno. Et dicitur ecclesiasticum negociū: aut rōne pñone. vt quia persona ecclesiastica sequendo*

formam rei litigat coram seculari. Item dicitur ecclesiasticum ratione delicti: ut sacrilegium et huiusmodi. Item dicitur ecclesiasticum ratione rei: ut quia res est ecclesie.

18 **Quarta conclusio.** Sacerdos non potest esse aduocatus nisi pro seipso: aut ecclesia sua: aut si necessitas iminet pro conuictis aut miserabilibus personis. Et dicitur iminere necessitas: si conuictus propter impotentiam non potest habere aduocatum: vel forte non ita bonum hec probantur in d. c. si. Et ex hoc colligitur unum notabile quod appellatione conuictorum non venit ecclesia cum ecclesia et conuicti ponantur ut diuersa.

19 **Quinta conclusio** clericus qui contra ecclesiam a qua beneficium obtinet pro extraneis aduocatus: vel procurator esse presumitur: tanquam ingratus potest maxime si clericus sit eiusdem ecclesie beneficium huiusmodi solari. hec conclusio probatur per d. c. si. et ex hac conclusione colligitur quod exercens officium aduocationis vel procuracionis contra aliquem a quo habuit beneficium incurrit vicium ingratitudinis: unum posset donatio reuocari. ff. de inof. te. l. papinianus. §. meminisse. Et ex hoc potest dici quod vassallus non potest aduocare contra dominum alias tanquam ingratus posset feudo priuari. et predicta faciunt ad. q. nuncquid aduocatus possit patrocinari contra reipublicam. a qua recipit salarium: bar. in l. ij. C. de aduo. di. ind. dicit quod non. Sed pa. putat contrarium. et Spec. in titulo de aduo. tenet idem. dicit enim istum textum intelligendum in beneficio gratuito. Secus si quis habuisset beneficium a ciuitate: vel ab ecclesia pro seruitijs impensis quia illud beneficium non esset gratuitum. pro hoc. l. acquilius. regulus. ff. de dona. vbi dicitur quod illud: quod donatur magistro ratione discipline non est mera donatio. et sic non indiget insinuatione: sed est quedam remuneratio. unde non est pro parte beneficii salarium quod recipit doctor pro lectione: nam recipit pro laboris mercede: et sic non tenetur recipere

ultra laborem promissum.

Adde unum singulare: quod non. bar. 20 in l. antepe. C. de pfe. et me. l. x. q. si aduocatus: vel medicus est salariatus de publico non debet aliquid recipere ab aliquo litigante vel constituto in egritudine. Sed a non litigantibus vel a sanis licite recipiunt quia salaria non sunt pro istis constituta sed pro litigantibus et infirmis. hoc probatur in d. l.

Sexta conclusio. Episcopus non debet esse aduocatus in foro seculari etiam in causa propria quia non est decens: ut episcopus exhibeat reuerentiam iudici quod exhibere debent aduocati. Nam aduocatus debet proponere stando. et non sedendo. l. quisquis. C. de posthu. sed si episcopus habeat causam coram iudice ecclesiastico est in optione sua utrum per se vel per alium velit causam promouere

Septima conclusio. Canonici regula 22 res seu monachi postulare non possunt nisi pro utilitate monasterii et precepto Abbatis hec conclusio probatur in c. ex parte eo. ff. et Pa. dicit idem intelligendum de omnibus religiosis: qui largo modo possunt dici monachi et si monachus potest esse aduocatus ac etiam quicumque alius religiosus. scilicet cum exposcit utilitas monasterii. et abbate imperate. Et istis duobus concurrentibus potest esse aduocatus neque in foro ecclesiastico sed etiam seculari. Fin. Pa.

Sed quero qualiter capiatur hic 23 utilitas monasterii: certe si causa est monasterii: est indubitatum.

Sed dubitatur. nunquid propter lucrum applicandum monasterio possit monachus esse aduocatus abbate imperante. Et fuit disputata olim hec questio. et ponebatur in terminis in aduocato monacho monasterii multo ere alieno grauati utrum possit postulare in utroque foro ut de lucris eius monasterium releuaretur ab onere debitorum. Jo. And. in regula in argumentum. in mercu. concludit non esse licitum. Dicit in quo Abbas Zap. seruauit

stratum. et facti pro hoc notabile ut
 ctū Inno. i. c. cū. 3. et. de re. iudi. ubi
 dicit q̄ monachus p̄t esse p̄curator
 v̄t aduocat̄ p̄ amico mōasterij i pente
 abbate: q̄ in p̄ntiā tractat de vtilitate
 monasterij. q̄ p̄ amicos monasterij p̄
 mouet vtilitas ipsius. Pa. tñ dicit q̄
 primū vidēt honestius et securius: lic̄
 adhereat opinioni. Inno.

Alienatio rei ecclie immobilis non va
 let nisi in certis casibus: et debita for
 ma seruata. Et s̄m pa. i. c. nulli. de re. ec.
 nō ali. quattuor sunt casus p̄ncipales
 ad quos oēs alij sunt reducibiles in q̄
 bus res ecclie licite alienant̄. Primus est
 necessitas vt si debita vrgeat ecclias: et
 nō p̄t satisfieri de fructibus. Scōs est
 cā vtilitatis nā p̄t alienare rē vt hēat
 aliā meliorē: vt i. auc. l. ius. C. d. sa. san.
 ec. et ibi p̄bant̄ isti duo casus. Tertius
 est cā pietatis p̄ redimēdis captiuis
 xij. q. ij. aux. et. c. sine exceptiōe. Quar
 tus est cā incōmoditatis. vt q̄ res alie
 nāda est magis damnosa: q̄ vtilis fa
 cit. xij. q. ij. terrulas.

Que aut̄ solēnitas sit seruāda in alie
 natōe rei eccliaſtice. gl. i. d. c. nulli dicit
 seruāda fore solēnitatē. d. auctē tice hoc
 ius. Bos. dicit q̄ difficile ē seruare illas
 solēnitatē s̄z sufficit seruare solēnitates
 scōz p̄suetudinē loci introductā. et s̄z ali
 quos satis est seruare p̄suetudinē illius
 ecclie de cuius rei alienatiōe agit. hoc
 tñ nō p̄z ho. nā dicit esse s̄. c. i. d. re. ec.
 nō ali. li. vi. Jo. an. dicit se credē. q̄ p̄sue
 tudo nō possit adimere solēnitates di
 ctā. c. sine. s̄z bñ p̄t adimere solēnitatē i
 troductā p̄. d. auctē tica l. ius. Itē dicit q̄
 p̄suetudo p̄t augere solēnitatē introdu
 ctā p̄. d. c. sine et cū hac opinione. Jo.
 an. trāseūt cōiter doc. vt recitat Pa. in
 d. c. nulli q̄ infert q̄ p̄suetudo nō valet
 s̄ solēnitatē. d. c. sine. Et q̄ logi indi
 ſtincte p̄t inferri q̄ subscriptio eorūz q̄
 sunt de collegio nō p̄t tolli p̄ disſuetu
 dinē: q̄z ponit̄ in. d. c. sine. Itē quo ad
 solēnitatē. d. auctē tice. hoc ius dicit. q̄
 nō est necessaria p̄suetudo ad illā tollē
 dā. q̄z ius cūile nō potuit iroducē so

lēnitatem in alienatiōe rei eccliaſtice.
 q̄z p̄uisus ē p̄ ius canonice. ita vult in
 no. et Jo. an. et iō p̄cludit pa. q̄ si p̄sue
 tudo p̄nta. c. sine sit grauoſa ecclie non
 t̄z. vt in. c. i. de p̄sue. Sufficit ergo solē
 nitatē. d. c. sine obseruare. Idē t̄z gl. in
 d. c. i. e. ti. li. vi. nō ob. q̄ dicta autē. sit
 incorporata in canonibus q̄z fuit poſi
 ta vt sciret̄ affectus p̄ncipi ad ecclias.
 v̄z ergo s̄m pa. p̄cedere tractatus itē v̄z
 iteruenire auctoritas ſuperioris p̄sensus
 capituli et subscriptio clericorūz. quo s̄o
 ad subscriptionem Inno. i. c. i. de his
 q̄ si. a. pla. facit vnā regulā ſingularem
 q̄ nūq̄ regrit̄ subscriptio: nisi i casib̄
 in iure exp̄llis. q̄ at̄ sit d̄ria iter decretū
 auctoritatē et p̄sensus seu collaudatiōez
 gl. in. d. c. i. e. ti. in. vi. dicit q̄ decretū est
 ſinia q̄ iudex p̄ctū futurū iustū fore decer
 nit actarem suā iterponēdo vt aliq̄
 in possessionē mittēdo vt mittēdū de
 clarādo. ff. de dā. infec. si finita auctori
 tas aut̄ est auctorizabilis p̄sensus: q̄ cō
 petit sibi ex publico offō vt lita admi
 ſtratiōe sicut p̄sensus tutoris et curato
 ris. p̄sensus aut̄ sine collaudatio ē mul
 toz volūtas ad quos res p̄tinet simul
 iūcta. Et dicit̄ q̄dā. q̄ i alienatione rei
 eccliaſtice nō regrit̄ decretū s̄z cause co
 gnitiō auctoritas episcopalis et cōsen
 sus cler̄. hec glo.

Querit̄ et̄ glo. nūq̄d valeāt p̄sensus et
 canonicorūz nō h̄iti in cōlau. dicit q̄ nō
 idē t̄z ho. idē Inno. et cōpo. Bos. tñ t̄z
 p̄nta. nā s̄z iuentat̄ i electiōe q̄ regratur
 cōis p̄sensus de elec. in geneſi. ſecus in
 alienatiōe. S̄z gl. dicit q̄ vbi nō p̄ces
 sit tractatus: s̄a est p̄ma opio vt in. c. i.
 de re. ec. nō ali. li. vi. S̄z si p̄cessit et deli
 berauerūt alienare s̄z ſingulr p̄sentiat̄
 v̄z p̄sensus. et h̄z locū ſa opinio.

An aut̄ solēnitas regſita i alienatiōe
 rei eccliaſtice possit tolli. s̄. pa. in. d. c.
 nulli dicit q̄ nisi alienatio fiat ſeruata il
 la forma et in casu a iure p̄cesso est nul
 la. De defectu forme est clax nā illa ſp̄
 i ducit nullitatē actus q̄z forma dat esse
 rei hoc p̄bat̄ in. c. tua de his q̄ fit a p̄.
 et in. d. c. sine de defectu casus liciti. p̄o

gnificatū vocabulū actio seu noia debi-
torū nō sūt mobilia nec imobilia sed fa-
ciūt tertiā speciē de p. se. nā mobiliū z
imobiliū appellatio cadit i hīs que cer-
to loco pcludūtur. imobile. n. dicit qd
non pōt a loco moueri mobile hō qd
sz naturā suā aptū ē moueri vt. l. mo-
uētū. ff. de p. si. actiōes ergo cum sint
qd i corporale. n. pcludūtur certo loco
z iō n̄ pnt dici mobilia nec imobilia
Et iō iuriscōsultus pōit actiōes z noia
debitorū vt tertiā spēs vt i. l. a diuo pio
s. i. vēditōe. ff. de re iud. Et iō i testmētis
appellatiōe bonorū mobiliū : vel imo-
biliū n̄ ventūt noia debitōrū qz debe-
mus cape hōba ppe. l. qui heredi. ff. de
pdi. z de. Un̄ cōsultit oldra. qz si p̄n-
ceps relinquit bona sua mobilia distri-
buēda i pios vsus nunq̄ ventūt pene
adhuc n̄ exacte. tñ aliqñ necesse est vt
actiōes trahāt ad bona mobilia v̄ in
mobilia vtputa qz dīspō volēs pprehē-
dere totū p̄f̄mōiūz v̄m̄ hōis fecit mē-
tionē dūtaxat de mobilibz. z imobili-
bus. hoc. n. cāu ista tertiā spēs assumit
nāz alterius extremorū z ē huāda tunc
opt. gl. i auc. e. ti. s. i. q̄ dicit qz si actiōes
dātur ad res mobiles cōputant̄ inter
mobilia si ad res imobiles cōputāt
inter imobilia. idēz dic i hūitūtibz z
alijs iuribz incōpalibz sicut in actiōi-
bz vide at cle. ex iur. d. p. si. q̄ vult qz an-
nui reditus inter imobilia pputētur.

¶ An s̄t platus q̄ iurauit nō alienare
possit in aliquo casu alienare non ob-
stāte iuramēto. R. Pa. in. c. vt super de
re. eccle. dicit qz aut res est modica. vel
modice vtilitat̄ z tūc n̄ includitur sub
iuramēto de nō alienādo qz nō ē veri-
sile qz supior voluerit istū illaqueare i
istis modicis cā ista modica sint exē-
pta ab omni solēnitāte iur̄ vt in. c. ter-
rulas. xij. q. y. iuramētū ergo simplr p̄-
stitū debet intelligi sz materā subiectā
z h̄m iuris dīspōsitiōem Itē iuramē-
tū est stricti iuris ideo debet restringi
ar. c. pe. de iuretur. Et hoc notabis sem-
per. Et idēz sensu Fede. nā hodie p̄-
lati cōster iurāt nō alienare inconsulto

papa. Et sic debet intelligi tex. i. d. c. vt
super qz n̄ obstāte iuramēto possit iste
hāc alienationē facere. Et sic pcedit ex
positio. Bos. q̄ exponit tex. in. d. c. vt su-
per in ver. pcedim̄. i. consensum esse
ostēdim̄ Sile habet. xij. di. c. nerul.
aut res ē n̄ modica. et tūc distingue sz
formā iurādi. Aut. n. iurauit nō aliena-
re simpliciter. Aut nō alienare in cōsul-
to papa. Aut nō alienare sine licentia
superioris. Si iurauit simpliciter tunc
puto qz in casu vtilitatis ecclesie pote-
rit alienare. Nā vīdeo qz in casu neces-
sitaris ecclesie hoc iuramētū n̄ astrigit
vt in. c. si. de ex. edi. ergo nec in casu vti-
litaris : quia necessitas z vtilitas equi-
parantur in iure vt no. xij. q. y. in sum-
ma Refertur q̄ illō iuramētū ad aliena-
tionem illicitā vt sic metu iuramēti p̄e-
latus absteat facilius ab alienatione
illicita. Si vero fuit iuramētū sz scdas
formā tunc non poterit alienare: nam
tunc non potest fieri alienatio ē licita
inconsulto papa. hoc. n. ipōtāt illa ver-
ba. Itē necesse ē vt hōba. illa intelliga-
tur de alienatiōe alias licita: nā in cō-
sulto papa nō faceret illicitā Et ita vo-
lunt cōster doc. Si. hō fuit iurātū iur-
ta tertiāz formā idēz dicendū: vt p̄rie
dictū est. Et hec bñ no. qz nō declarat
per alios hec. Panor. i. d. c. vt super z
tenet in. d. c. si. vbi fac singularē theori-
cā ex illo tex. qz iuramētū simpliciter p̄-
stitū de rebus eccle nō alienādis re-
stringitur ad alienationē illicitā n̄ ad
ad necessariā. Idēz putat de alienatiōe
que fit ob vtilitatem ecclesie Quo hō
ad secundā formā vel tertiā. s. positā.
pa. in. d. c. si dicit qz arbitrat̄ hō cē :
cessante sūma necessitate si at̄ imineret
sūma necessitas. z tāta celeritatē regre-
ret qz supiorē p̄suli. nō patiat tūc putat
alienationē posse fieri p̄sensu pape v̄
alteri supioris cui fuit iuramētū tale
p̄stitū minime req̄sito ar. optimū i. l. tu-
tor q̄ reptorū. ff. de adm̄. tu. vbi in cā
necessitatis potest tutor inuentario nō
cōfecto administrare bona pupilli. qz
alias cessante necessitate nō potest. Ad

hoc facit qd no. Jo. v. san. i. cle. l. v. re.
ec. vbi dicit in cau illius cle. posse fieri
alienatione ipune. illa solenitate n̄ sua
ta: si necessitas n̄ capit t̄ra dilationez
Et h̄ et t̄z Pa. i. disputatōe p̄denat̄
zc. z hec no. qz faciūt ad mlt̄a maxie
p̄ exēptis h̄ntib̄ sup̄iore in remotissi
mis locis Jo. an. i. d. c. fi. d̄c̄ q̄ qdā
p̄suluerūt h̄ iuramētū debē extēdi solū
ad illicitā aliēationē. s̄z inde Jo. an. dī
cit q̄ isti sic p̄sulētes n̄ potuerūt postea
eoz p̄sultū defendere: z p̄ eos inducit
tex. in. c. aduersus de imu. ec. i. s̄ p̄ im
prudētiā vbi ēēt necessaria v̄l vtil̄ cotri
butio n̄ fit i p̄sulto papa ne qd̄ idiscre
te agatur S̄z h̄ dēn̄ Jo. an. intellige
regl̄: ne videat̄ p̄rius Pa. i. p̄dcō cau
s. summe necessitatis. An̄ s̄t legat̄ de
latere possit dare l̄n̄iaz aliēnādi p̄ hoc
iuramētū. R. Spe. i. ti. de disp̄. dicit q̄
non idem pa. in. d. c. fi.

10 Queritur de notabil. q. vtz sol̄ p̄la
tus possit repudiare legatū factū ecclē
sie maxie de re immobil̄: Et v̄ q̄ n̄ qz
icōtinēti ēēt ecclē ignorāti fuit acq̄sitū
dñiū rei legate. l. cū p̄. s̄. surdo. ff. de le.
y. ergo p̄lat̄ n̄ p̄t repudiare: qz aliēna
ret rē acq̄sitā ecclē z v̄ h̄ v̄ caus̄ no
tabil̄ i sibi i. l. magis. s̄. s̄uduz. ff. de re.
eoz vbi dicit tex. q̄ pupillus n̄ p̄t repu
diare s̄udū sibi legatū cū n̄ possit aliē
nare rē suā. v̄ ergo q̄ ex repudiatiōe
seq̄tur aliēnatiō. S̄z hoc n̄ obstāte. Fe.
p̄sil. tr. t̄z p̄riū. mouet̄ p̄ncipalr̄ qz dñi
um n̄ ē vere acq̄sitū ecclē an̄ accepta
tionē legatū v̄n̄ repudiādo potī n̄ acq̄
rit q̄ aliēnet. s̄z i nō acq̄rēdo n̄ regrit̄ so
lēnitas p̄ hoc facit. c. cū aplica v̄ h̄s q̄
fi. a p̄la. vbi solēnitas req̄r̄t cū aliēnā
res q̄ possidentur ab ecclē z n̄ ē par rō
lucra n̄ capere z q̄lita p̄dere. l. si spon
sus. s̄. si marit̄. ff. v̄ dōa. iter. vi. z vro.
z ad. s̄. s̄udū. q̄ mltū vrget̄ dicit̄ p̄t q̄
logtur i pupillo q̄ n̄ h̄z admistratiōem
reip̄ suaz. Secus i p̄lato v̄n̄ quēadmo
dū tutor t̄n̄r si potuit acq̄rere pupillo z
nō acq̄rit. l. q̄qd. C. arbi. tu. ita. z p̄rela
tus vt est tex. cum gl. xij. q. iij. c. y. Et
p̄ hoc gl. xvj. q. vj. s̄. fi. q̄ dicit̄ q̄ in ac

quis rēdis p̄latus n̄ p̄t facere p̄ditionem
ecclē d̄teriorē idē dicit̄ Inn. i. c. y. de
dōa. t̄n̄ si p̄lat̄ s̄m̄ cā repudiāuit p̄t cō
pelli vt satisfaciāt ecclē v̄ suo pa. t̄n̄ i.
c. tua v̄ h̄is q̄ fi. a p̄. dicit̄ q̄ casus iste ē
dubī s̄z v̄d̄ distictōez circa p̄dcā q̄ euā
cuat totā materiā istā q̄z ponit̄ Bar. in
l. iudem̄ nullā. C. de sa. san. ec. vbi dīc̄
post gl. q̄ aut̄ q̄r̄s vtz p̄lat̄ possit p̄i
dicare ecclē p̄ h̄ēdo aut aliud faciēdo.
p̄mo cau n̄ p̄t p̄iudicare nisi licite p̄hat
vt. d. l. iudem̄ z auc. hoc ius eo. ti. sc̄do
casu aut loq̄mur in q̄rēdis z p̄t p̄iudic
care. aut i tā q̄sitis. z t̄c̄ aut negligēdo
z p̄t ecclē p̄iudicare puta faciēdo p̄ se
p̄scribi vt i auc. q̄s actiōes. e. ti. aut aliō
faciēdo. z t̄nc̄ aut facit cū p̄sensu capli:
z p̄t ei p̄iudicare ita loq̄tur. d. c. iudē
mus. aut sine p̄sensu capli: z t̄nc̄ n̄ p̄t p̄
iudicare ecclē vt i regula d̄ictū. Et ita
intelligūt illud. c. doc. hec Barto.

Additio. Pau. t̄n̄ v̄ cast. i p̄silio **11**
xi. v̄ velle q̄ solus p̄la
tus n̄ possit repudiare legatū sine solē
nitate debita s̄z donatōz sic. Et dicit̄ p̄
bart ex. d. s̄. s̄udū rō diuersitat̄ ē s̄z est
qz i donatōe n̄ acq̄rit̄ dōatio nisi volē
ti z n̄ ignorāti s̄z i legato sufficit factū
testator̄ solius. acq̄riur. n. ignorāti licz
reuocabīr. l. cū p̄. s̄. surdo. ff. de le. y.
z. d. s̄. s̄udū ergo legatū ē q̄sitū. s̄z p̄ h̄
v̄ tex. in. c. verū de p̄di. ap. vbi Pa. s̄m̄
mādo illū tex. dicit̄ sic. Res dōata ecclē
sie sub mō statiz ē ecclē nec reuocatur
mō n̄ suato nisi hoc in cōtractu sit ex
p̄ssuz. Ecce vides quō dōatio scā ecclē
statiz t̄z ē facta s̄b mō. Si ḡ res dōata
ecclē statiz sit ecclē: ḡ ius ē acq̄sitū ip̄t
ecclē ēt ignorāti l̄z reuocabīr sic dicit̄
m̄ de legato. Intelligitur. n. tacite in
vtroq̄ ista p̄ditio. Si volēt̄: q̄ t̄n̄ tacita
p̄ditio nō facit legatū v̄l donatōz p̄di
tionalia. ff. de p̄di. z de. l. p̄ditōes Si ḡ
ius est acq̄sitū ecclē z in acq̄sitū so
lus p̄lat̄ nō p̄t nocere ecclē vt dicit̄ gl.
notabil̄ z doc. xvj. q. vj. s̄. fi. No. Inn.
in. c. fraternitatē de. do. t̄dē Pa. i. d. c.
vex. Et sic tenēda ē distictio bar. i. d. l.
iudemus: q̄ plene euacuat istā materiā

Uide et pa. i. d. c. vep q lz ta i pctibus
 noiatis q nō noiatis si modus apposi-
 tus fuerit final ca ptract^o possit agi ad
 reuocatonē si modus n̄ suatur vt est
 tex i. l. cum te sūdū. C. de pac. iter. ep. z
 vē. z i. l. i. C. de dōa. q sub mō. si tñ mo-
 dus n̄ fuit final ca ptractus tñc si agi-
 tur ad reuocatonē s̄ ab obfuaatā mōi
 z ita d̄z intelligi tex. i. l. ea p diti. C. de
 resc. vē. s̄ respectu dōatōis facte ecclie
 tex. v̄ singulari i. d. c. vep q n̄ repitāli
 bī q sp d̄z p̄sumi q mōus n̄ sit ca fina-
 lis pctus. z hāc p̄ter al̄s Pa. putat rō-
 nez qz donatus ecclie sub mō v̄ p̄nci-
 palr donasse pp deū z p remedio pec-
 catorū s̄noz. modus ergo appositus nō
 v̄ ca final ptract^o z sic n̄ p̄t agi ad re-
 uocatonē s̄z solū ad implem̄tū nisi sit
 dictus vt possit reuocari. z sic reduce-
 mus ad concordiam ius ciuile z cano-
 nicum cā eadē sit rō in vtroqz.

12 Sed nūqd donatio possit reuocari
 facta sub mō ex quo solus p̄latus non
 suauit modū vicētius i. d. c. vep vt re-
 citat Pa. dicit q nō qz delictū solius
 p̄lati nō d̄z nocere ecclie vt i regula de
 licitū. vñ si datur ecclie possessio vt non
 possit aliēari z si alienetur fuit dcm vt
 possessio possit ab ecclia reuocari. Nō
 p̄t fieri reuocatō solo p̄lato alienate. se-
 cus si p̄lat^o cū caplo. et idē dici alijs
 mōis. idē sentiūt doc. i. c. brenl de iure
 iur. vbi dicūt al̄s esse respectu p̄dūnis
 implende. Nam tñc satis ē q p̄latus n̄
 impleat p̄ditionē ad hoc vt res n̄ acq-
 ratur ecclie: qz singulr notab. z hanc
 puta pa. rōnem diuersitatis. nā in qre
 dis solus p̄latus p̄t nocere ecclie. sed
 in q̄stis non. vt dictum est.

13 Nūqd aut pactū appositū in dona-
 tōe facta ecclie vt n̄ possit alienari sit li-
 citū. Et v̄ exp̄sum i. s̄. scissimas i auc.
 de alie. z ephi. col. ix. vbi d̄r q res ec-
 clie p̄nt aliēari p̄ redēptōe captiuoz
 nisi sint dōate eo pacto vt aliēari n̄ pos-
 sint. Sed dubitū ē qd si imieat necessi-
 tas. qdā vt recitat gl. tenēt indistincte vt
 non possit alienari talis res ē p̄ redē-
 ptōe captiuoz. alij dicūt q i tali cāu

res tali mō sine p̄ditōe dōata ecclie ne
 alienetur. bñ p̄t aliēari dum mō alias
 possessiones n̄ hēat ecclia. qm̄ si alias
 hēret. n̄ possz aliēari pp inhibitionē te-
 statoris vel dōatoris. Et hāc opi. tenuit
 hug. x. q. i. sic qdā Joā. z Lau. x. q. y.
 hoc ius. idē dama. idē. d. an. in. d. c. ve-
 rū plz pa. qz ex q necessitati ecclie ali-
 ter cōsult n̄ p̄t licite alienatur. Nā si ali-
 ud sensisset donator n̄ v̄deretur fuisse
 mētis p̄pos. cū istaz te tali necessitate
 p̄t: ip̄e debuissz h̄ facē. vt i. c. sic. xlvij.
 di. De hoc vide. s̄. cōditio. s̄. i. finis.

Alimenta dari debent filijs ap̄tū
 bus z p̄tes a libis sūt alēdi. C. de
 al. li. a pa. l. i. ij. z. iij. Et hoc verū si ille
 q petit ali ē iōps. z ille cui petitur ē lo-
 cuplex. itē si ex arte sua se pascē possit
 nō d̄z petere ali: nisi sit infirmus. vt. ff.
 de li. agno. l. si quis a liberis. idēz dic̄
 emācipatis. d. l. sigs qz si nepos sit ex fi-
 lia pascetur ab auo m̄no. si a p̄na lē-
 nea ali nō possit ar. d. l. si qz idē dic̄ de
 filio adoptiuo. itē vir alit vxorē nuz z
 pnuz. ff. de do. iter vi. z vxo. l. si qz p
 vxore. Fallit hoc si i p̄tratiū pactio fiat
 no. tñ q p̄ tenetur alere filios n̄ ex iu-
 re p̄rie ptātis s̄z ex caritate z de iure na-
 turali s̄z Bar. in. d. l. sigs.

1 An aut p̄ cogatur alere filiā iustā:
 Bar. vbi. s̄. dicit q d̄ iure canonico te-
 netur eā alere ēt spuria vt i. c. cū habe-
 ret ex de eo q du. in ma. zc.

2 An hō cogatur dotare filiā bastar-
 da: cāus ē i. l. vxorē. s̄. p̄ nālis de le. iij.
 qz si tenetur eā alere: ergo z dotare qz
 cā doti fauorabilior ē cā alimentoz.

Additio. Adde et vnū. d. alex. 3
 de imo. i. l. i. ff. so. mat.
 q nō legitur p̄ tenetur alere filiā natu-
 ralem ergō tñ in dotez dare q ad ali-
 mēta sufficiat. qz ānuq z mēstrua p̄stā-
 tur alimenta. l. pecunie. ff. de ali. z cile.
 dos aut vnica p̄statiōe tar. di d̄z ergo n̄
 parū interest p̄ris potius minutati pre-
 stare alimēta qz dotem vnico a ceruo
 exponere. adde et sim eūdem do. alex.
 q nec pater nec auus cogūtur dotare
 filiā nisi deducto pus ne egeāt. vñ tñ

dz supesse pfi z ano qz possint como
de viuere z hz dignitate hoc pbat p
mo ex. l. si. C. de dotis p mi. ibi. s. ldo
neā iūcta gl. hz hoc apparet manifeste
qz ex nulla obligatiōe p̄ vl' ams p̄it
cōueniri a filio vltra q̄z facere possint
z deducto ne egeāt. l. sūt g. z. l. iter eos
ff. de re indi. §. ius.

4 **C** An aut̄ m̄f teneatur alere filiū bar.
vbi. s. dicit. q. j. trīēniū onus alimen-
toꝝ spectat ad m̄fēz. vt. l. nec filiū. C. d̄
pa. po. qd̄ intellige si m̄f p̄talere filiū
Sec̄. si esset ita paup̄: qz eū sustentare
nō possz z tūc spectat ad virū. d. l. sigs
Ultra at̄ trīēniū educatiō p̄tū ad p̄ez
nisi ip̄a mater esse diues z p̄r paup̄: qz
tūc teneret alere filiūz.

5 **C** An at̄ frater teneatur alere fr̄ez bar.
i. d. l. si qz. dicit. qz cogit alere fr̄ez nā tē
§. m̄lto forti' lūm. vt. C. d̄ nā. li. auc. l. z.

6 **C** An aut̄ s̄f teneat̄ dotare sororē: bar.
in. l. dedit. ff. de colla. bo. dicit qz sic. z
de h̄ ē gl. i. l. cū plures. ff. de admī. tu.

7 **C** An at̄ ille qz dz h̄re altimēta deat h̄re
expēsas in studio. Bar. in. l. de bōis. §.
nō solū d̄ car. edic. z in. l. legatis de ali.
le dicit qz in studijs necessarijs sine qz
bus h̄ō hz p̄ditionē sue p̄sone viuere n̄
p̄t vt adiscat grāmaticā z filia: z tē im-
pensa d̄r necessaria. z tenetur secus in
studijs in qbus qz d̄r m̄litare sine qz
bus quis p̄t honeste viuere s̄m condi-
tionem sue persone.

8 **C** Appellatione alimētoꝝ: seu victus
z vestit̄: cib̄ potus: vestimēta lect̄ h̄i-
tatio intelligūt̄ z ea sine qb̄ viuere
nō p̄t homo. d. l. legatio. de p̄. si. vic-
tus b̄n aut̄ marit̄ facit et̄ vxorē d̄nāz
z vsufructuaria zc. vide singulariter. j.
Usufruct̄. §. xliij. z xvij.

Altare nō dz eē ligneū: vel terreū. d̄
p̄e. d. l. altaria. qz si ad celebrādum
missā nō h̄r altare p̄secratum saltē ha-
beat p̄na tabula lapidea p̄secrata q̄ d̄r
altare viaticū. In quo p̄ceditur ep̄is z
eoz supiorib̄ i itinere celebrare z cele-
brari facere vbiqz de p̄uil. qm̄ li. vi.
idē p̄ceditur p̄dicatorib̄ z minoribus
vt vbiqz libere celebrare possint. sic

in qz sine p̄iudicio pochtal' ecclie extra
de p̄ut. i. his z p̄ s̄bū libere ibi positū
datur intelligi qz hoc possunt et̄ sine li-
cētia diocesanorum.

C In quo aut̄ p̄sistat ius p̄ochiale ha-
betur in quodā p̄uilegio. gre. noui. qd̄
incipit. Nos attendentes. z ibi dicit̄ qz
cōsistit circa tria. s. oblatiōes decimas
z primitias nō. etiā s̄m p̄e. de palu.
qz altare portatile dz esse tante latitudi-
nis z lōgitudinis. s. lapis i capsula qz
in euz possit capi pes calicis z hostia
cōsecrada vel qz in p̄ficiendo cuz t̄z in
manib̄ panes vel calices sup lapidē te-
neat vt sit sup lapidē conficiat.

C Licet̄ est p̄sbyteris p̄struere alta-
ria i ecclia nō p̄secrata sed i p̄secrata n̄
nisi d̄ inia ep̄i. ar. lxxij. di. q̄uis z de
p̄e. di. i nullus p̄sbyter. Eodē mō sine
p̄sensu ep̄i: nō sunt a altaria destruēda
ar. de cōse. dist. i ecclie z .c. placuit.

Appellatio ē duplex. s. iudicial' z
extra iudicialis Iudicialis ē a mi-
nore iudice ad maiorem p̄uocatio q̄
si legitia est p̄nunctatū suspendit ac eē
iurisdictionē iudicis q̄ ad illā cām z ip̄i
us ad supiorē trāsfert cognitionē. Ex-
tra iudicial' nō est a p̄nti vel verisimilit̄
futuro granamie ad supiorē puocatiō
q̄ si ē p̄babilis: ip̄am cāz ad supiorē
trāsfert vt ea p̄dente nihil in ip̄is p̄
iudiciū attentetur. Duo aut̄ sunt effect̄
appellatiōis Opatur. n. suspēsiū z de-
uolutiū effectus suspēsius ē triplex.
Suspendit. n. p̄nunctatū z iurisdicio-
nez iudicis q̄tuz ad illā cām extra eo.
sup. Et p̄sumptionez q̄ erat p̄ inia.
Et scias qz nō semp appellatio opatur
oēs istos effectus. Exēplū i appellatiōe
snie censure ecclie nā pp appellatiō
nem sequentes tal' inia nō suspendit:
s̄z opatur tūc appellatio effectū deuolu-
tiū. qz deuoluit cāz ad supiores. z idē
cum appellatur a snia nulla nam ta-
lis appellatio nō suspendit p̄nunctatū
cum viribus non subsistat s̄z operatur
effectum deuolutiū: d̄ntaxat. et hoc
respectu appellari potest a sententia
nulla vt. c. dilecto extra eo.

¶ Quo autem iure sit adinueta: dic q formalitas appellatōis est iure positio et olim reddebat ius manu regia. Si ipsa substantia appellatōis vñ de iure naturali. est. n. qdaz defensio seu pñ dñi inocētie. est etiā pñcipali inducta ad inigtatē: seu ipitiā iudicij corrigēdā vel ad supplendū q̄ icante i pozū iudicij fuerat omīssum. ex qbus pōt inferri q̄ lz pñceps formalitatē appellatōis tollere possit: nō tñ vñ q̄ possit tollere ipsaz substantiā. s. vt iustitia nō red datur aduersus inigtatē vñ ipsū iudicij cū pñceps n̄ possit tollere ea que sūt iuris naturalis vel gentiū.

¶ Querit̄ de qōne notabili ad quē de beat appellari cū deest iudex appellatōis. Nec qō pño pōt itelligi cū deest pp defectū superioris: vt qz pñceps ille n̄ recognoscit superiores i tpalibus et puto q̄ tali non possit appellari: qz est loco pñcipis a quo nō appellat̄ ad hoc gl. notabilis in. c. qm̄ dī. x. q̄ dicit q̄ a tali pñcipe n̄ appellat̄ dñi et ad papā. Si tñ iniusticia eēt notoria posset dici tūc papā posse adiri. An aut̄ p viā denūciatōis seu agelice possit ecclesiasticus adiri laicū: rōe iniuste snie vide i. c. nouit de iudi. fo pōt itelligi qm̄ nō deest superior s̄ deficit spālis iudex sup appellatōis: puta ciuitas elegit sibi pñstem vel aliqs pñceps i sua ciuitate sed nō putat̄ sibi de iudice appellatōis dic q̄ appellabitur ad ipsū superiores qui ptatē elegit hec pa. sup. Reica d̄ applla.

¶ Utz aut̄ excōicat̄ post legitimam appellatōem sit emittendus. R. q̄ nō vt no. in. c. lz de sen. ex. li. vi. et in. c. pastoralis de ap. vñ tñ si excōicatus notat̄ lz vel spālr. j. tps a iure vñ a iudice determinatū appellatōz nō fuerit psecutus vt debuit eo lapsō poterit publice excōicat̄ denūciari. et tūc erit emittēd̄ tā i iudicio q̄ extra et ab actib̄ legitis remouēdus vt in. d. c. lz. dz ergo reputari p excōicato post talem denūciatōnem lz nō sit donec spālr fuerit declaratū appellatōem ante excōicatōnē fuisse interpositam.

¶ Sed vtz talis post denūciatōnem 4 excōicatōis et desertionē appellatōis celebrans aut ingerēs se diuinit̄s efficitur irregularis. R. Archi. in. d. c. licet et segtur ibidē Semi. q̄ nō qz ex q̄ appellatō legitima fuit aut̄ excōicatōem interposita ipam excōicatōem suspēdit. et lz post desertionē appellatōis denūciatur excōicatus nō tñ ē excōicatus.

¶ Additio. Et ad declarationē p̄ dictoz scias q̄ tres sūt spēs excōicatōis. s. iusta: iniusta: et nulla Prima ligat tā quo ad deū q̄ quo ad eccliam militatē et iō semp obseruāda. Secda dñ iusta. et ista ligat quo ad eccliaz militatēz nō aut̄ quo ad deum. Ista tñ est timēda. i. obseruāda s̄z doc. cōiter. et sic itelligit. c. i. xi. q. iij. vbi dñ q̄ snia pastoris: sine iusta. sine iniusta timēda est. i. obseruāda. aliter excōicat̄ q̄ cōtēnit sniaz fuare et ingerit se cōio ni fidelitū et si snia erat iniusta fit iusta pp ptēptā. xi. q. iij. s̄. cū ergo fortius ergo si celebrat vel igerit se diuinit̄. et pñs erit irregularis Et sic hoc casu non solū erit excōicatus quo ad eccliam s̄ et quo ad deum que excommunicatione quo ad deum nō aliud q̄ culpa mortalis. et iō qm̄ excōicatus iniuste nō obseruat excōmunicatōem peccat mortaliter et iō de iniusta fit iusta. vt dicit rex. in. d. s̄. cū ergo i si. ibi is aut̄ q̄ sub manu pastoris est ligariti meat iuste vel iniuste nec pastoris sui iudicij temere reprehēdat ne et si iniuste ligatus est ex ipsa timide reprehensionis supbia. culpa que non erat fiat et glo. ibi dicit q̄ cōtēnendo acquirit nouā culpaz et excōicatōnez. Ad hoc facit q̄ notat Archi. i. c. nemo ptēnat. xi. q. iij. vbi dicit q̄ hoc est pñcipū in snia excōicatōis. qz semp t̄z et ligat: et iniusta. et hoc iō ne quis contemnat vincula ecclesiastica. Secūdo vt claus ecclesia in maiorē reuerentia habeatur duz timent homines iniustas snias. Tertio et vt per meritum obedientie homo crescat in melius. et ad horum declarationem sciendum est q̄ snia excōmunicatōis

semp̄ t̄mēda est q̄ est lata p̄ pastores
 .i. iudicē ordinariū. z in talēz q̄ z si sit
 sine culpa. t̄m̄ culpā p̄mittere potuit p̄
 qua eod̄icat̄ est v̄n̄ d̄ic̄ q̄ tr̄ia regr̄i
 tur ad hoc vt talis excōicat̄ nō vitet̄
 s. q̄ nec culpaz cōmisit: nec cōmittere
 potuit. z q̄ sit notoriū pseuerās nō ac-
 tu trāsiens: tertia sn̄ia excōicationis d̄r
 nulla z ista nō ligat nec q̄ ad deū. nec
 q̄ ad eccl̄iaz. Nec ista ē obf̄uāda: z eaz
 nō obf̄uās si efficit irregularis z trib̄
 mōis est sn̄ia nulla. s. q̄n̄ ē a nō suo iu-
 dice. sc̄do q̄n̄ est lata post appellatiōez
 legitimā. tertio q̄n̄ p̄tinet itollerabilēz
 errorē. Et d̄r itollerabilis error q̄n̄ ali
 qd̄ sub v̄i p̄cepti p̄tinetur i sn̄ia q̄b̄ cōl-
 ter: vel in suo genere est pct̄m̄. Itē q̄n̄
 p̄cipit ip̄ossibile. Itē q̄n̄ p̄ficiat exp̄s
 se q̄ ius scriptū.

Finis.

Apostasia qd̄ sit. Rainerius Bo-
 fre. z ho. est temerarius a statu fidei
 obediētē vel religiōis recessus. z d̄r q̄
 si postatio. i. retrograda statio. Et tri-
 plex est apostasia. s. p̄fidie q̄ v̄z recedit
 q̄s a fide vt iulian̄ apostata vt in. c. iu-
 lian̄. xi. q. iij. z q̄cūq̄ recedit a fide. ij.
 q. viij. nō pōt z isti s̄z ho. sum̄ vere he-
 retici z i ip̄s h̄nt locū oia iura de he-
 reticis Et iō ip̄o sc̄o s̄nt excōicati. nec
 testm̄ facere p̄nt. Itēz eoz b̄da s̄nt ip̄o
 facto p̄fiscata. Alia est iobediētē qua
 s. trāsgredit̄ sp̄ōtanea volūtate p̄ceptū
 vt Ad̄daz z Eua Bēn̄. ij. Silr z q̄ sa-
 cris canōib̄ obedire cōtēnit. ij. q. iij.
 allent̄ z. c. ij. de Ab̄. z obe. de hac v̄s
 j. excōicatiōe. vi. tertia ē irregularitat̄
 e h̄ec est duplex vna qua quis recedit
 a statu clericali. Altera qua q̄s recedit
 a statu assumpte religiōis. xlvij. d̄l. c.
 q̄t̄libet. xvi. q. i. legi.

1 Quid de h̄is q̄ s̄z iterit̄ sint fideles
 t̄m̄ pp̄ timores faciūt exterī aliquēz ac-
 tū infidelitat̄. puta reuerētiā idolis. s̄z.
 s̄z Rai. tales s̄z nō sint apostate nec he-
 retici mortali peccāt q̄zuscūq̄ fuerit
 metus. nec ēt s̄nt excōicati. de hoc vide
 infra. Hereticus. §. iij.

2 Utz clic̄ i sacris q̄ dimittit solū ha-
 bitū sit apostata. s̄z. pa. i. c. t̄ne. de apo.

q̄ sic. Sec̄ si ēt in minorib̄ s̄z Inn̄.
 ibi. Et hoc nisi h̄eat b̄ficiū. t̄c̄ ē apo-
 stata si dimittit habitū. vt. l. d̄l. c. fi.

3 An aut̄ cleric̄ v̄tēs vestib̄ s̄gatis
 peccet mortali. Dic̄ q̄ sic p̄ no. in cle.
 q̄m̄ de vi. z ho. cle. vbi imo. ēt dicit̄ q̄
 nō s̄z clic̄is vel religios̄is deferre vestes
 s̄gatas. vel p̄t̄as publice nisi ex cā rō-
 nabili: puta timoris.

4 An aut̄ clic̄ si pp̄ paupertatē portat
 vestes diuersi p̄nti cadat i penā dicte
 cle. Dic̄ q̄ nō s̄z zen. z imol.

5 Quid si tales vestē portat clic̄us no
 p̄tinue: nec cā vsus pp̄ij s̄z ob festum
 doctorale: vel vxorale: vel simile: v̄l ob
 honorem alicuius magnatis de cuius
 vrbe est. an cadat i penā dicte cle. zen.
 dicit̄ q̄ non. q̄z dicta cle. loqtur de vsu
 q̄ p̄tinuationē no. de hoc vide infra ex-
 cōicatiōe. xvi. §. iij.

6 An aut̄ religiosus volēs it̄rare aliā
 religiōē mutās h̄itū z accipiēs h̄itus
 alterī religiōis sic excōicat̄ dic̄ s̄z ge.
 i. c. vt piculosa. ne cle. vel mo. li. vi. q̄ si
 Nec ob. tex. ibi q̄ dicit̄. sue religiōis q̄z
 dico q̄ vna est religiō.

7 Quid aut̄ si secularis deferat habi-
 tū religiōis masculoz vel seminariuz
 cā ludi. an peccet mortali. Quidaz d̄i-
 cūt q̄ sic. S̄z hoc v̄t n̄m̄s dup̄ q̄n̄ h̄
 facit ex quadā lenitate z cā loci. Sec̄
 si faceret i d̄r̄st̄uz religiōis vel in di-
 cto habitu exerceret vituperosa z op-
 probriosa vt faciūt m̄imi z histriōes. l.
 mime. C. de epi. au. z i auc. de san. epi.
 §. vlt. col. ix. z Bar. i. d̄. §. vi. dicit̄ q̄ h̄
 stionib̄ ē iterdicta sn̄ia v̄t̄ actib̄. mo-
 nacalib̄ pena s̄faciētib̄ iminēte. Idē
 dic̄ de. d̄l. mime. q̄ loqtur d̄ m̄imis. Et
 no. s̄z deriuatores q̄ inueniuntur m̄imis
 m̄i. ma. ge. i. ioculator z pp̄re est reruz
 h̄ūanaz imitator Sic olim erat in rec-
 rat̄ōe comediarū q̄z q̄b̄ recitator s̄bo
 dicebat m̄imi motu corp̄is exprime-
 bāt. v̄n̄ m̄ima. i. ioculatrix Et ideo h̄ec
 agere in habitu religioso ē p̄hibitū. d̄l.
 ctis. ll. Idē t̄z gl. in. c. cū decores. de vi.
 z ho. cler̄. vbi dicit̄ q̄ p̄hibitū est cā
 udib̄: y v̄t̄ habitu monachali vel alio

religioso. Et graviter puniſ q hoc facit
vt in auc. de sanctis epis. §. vltimo. col
la. nona. No. ver. cā ludibrij nā fm de
riuatoris ludibriū dī act^o in alteri^o vi
tuperiū exercit^o. Secus ergo si cā loct
vel leuitatis hoc ageret. Idē t3 nicola^o
de li. ad heb. xi. sup §. insup ludibria z
pbera. Et exēplificat de sansone q fuit
illusus a philisteis. cui eruerūt oculos
z fecerūt eū molere in carcere.

8 **C** An aut religiosus portās habitū ve
latū sit excōicat^o. Dic q nō de hoc vit
de. j. Excōicatōe. xvi. §. ij.

9 **C** An aut clic^o pūgat^o vtens veste bi
ptita: scacata vel pūgata gaudeat pūle
gio Buil. i. d. cle. qm dīc q n. qz sūt ve
stes seclares. allat d cle. pū. c. l. li. vi.

10 **C** An aut clici i minorib^o ordinibus
exītes possint renūciare cūctui. R. pa.
ind. c. tue. q nō pbo: vt i. c. si diligenti
de so. cōpe. s3 scō sic exercēdo actū oīo
pūctū clicatui. de q vide. j. excōicatō. ij.
§. y. z. vij. vbi multa de hoc.

11 **C** Utrū liceat xpāno i aliquo casu su
mere habitū infidelitū. R. fm Buil. pos
set hoc fieri ex cā rōnabili sicut z bea
tus Sebastianus sub clamide milita
ri xpī militiā gerebat absconditā hoc in
telligē fm eūdē. Buil. nisi eēt institu
tū aliqd determinatū signū ad cogno
scēdū pfectores alicuius idolatrie. tūc
enim non liceret.

A Qua benedicta vtrū sit sacramētū
R. s3 Tho. in. iij. di. xij. q nō. s3 est
sacrale qsi qdā disposito ad sacm nō
eni ordinatur directe ad remediū psta
dū: sed ad remouēdū phibēs vñ dat
ptra demonē negtas z nenalia z ptra
oē qd ipedire pōt etiā effectū sacrorū
z vt dicūt Pe z Al. remissio venaliū
q fit p aspōne aque bndicte: nō fit p
modū sacri: s3 p modū meriti.

12 **C** Utrū aq nō bndicta addita bndicte
efficiat tota bndicta: Quidā dicunt q
sic p regulā gl. in. c. q in dubijs d pse.
ec. q dicit q sacm tāq dignius trahit
ad se nō sacm. s3 hec rō lz sit admini
culatiua: tñ nō est sufficiēs. nec est ge
neralr Pa. i. q magis dignū trahat ad

se min^o dignū. Immo h3 multas fallē
tias. p̄supposito vt isti p̄supponunt:
hoc ēt vep si aq nō bndicta addita ēt
maioris q̄titat^o nā hoc fallit si vni vn
cie vini addat libra aq. nō. totum effi
cit vinū. Et nō tñ vīnuz est dignū aq.
Itē si libze olei addat rub^o aq non. n.
totū efficit oleū. Et sō theologi in. iij.
di. xy. maxie. f. Bo. z Tho. dat aliā so.
ex se sufficiētē dicētēs q sō totū sit bndi
dictū qz vīr^o q acq̄sita ē aq ex bndi
ctōe: puenit ad aquā bndictaz. Ita. n.
bndictio ē qdā q̄litas spūalis nō h̄is
obstaculuz. Et sō trāsit ad oēs ptes nō
bndicte. et si aq nō bndicta ēt maio
ris q̄tītatis. Idē dic de oleo si p̄seca
to additio p̄secrato qz totū sit p̄seca
tū nō qz dignū vl sacm. s3 rōe tā dctā
Et itellige p̄dicta s3 Pa. i. d. c. q i du
bijs i liquorib^o z i h̄is q mixtōe p̄sum
dunt. fallit hoc in sacro corpis xpī qz
liquor addit^o nō miscet sanguini: cuz
fit ibi sanguis i vēs s3 solū p̄miscet ac
cedētib^o illis. p̄pea nō efficit sanguis
xpī vt no. in. c. cū marthe de ce. mis.

A Rbiter cū ab vno de plurib^o ar
bitris vel iudicib^o alysp̄ntib^o: e
mādātib^o scripta snia recitat. p̄inde ē
ac si ab oib^o ēt recitata. Dz at vt q il
lā recitat nō vtaī p̄bis singularis nu
meri: s3 plis: sō nos tales arbitri: vel iu
dices p̄nūciam^o zc. nisi i arbitris sup
electōe. q dz fieri ab vno: vice oīum
de re iudi. cū ab vno. li. vi. not. et Pa.
in. c. sane. d arbi. q si tres arbitri eligā
tur ad aliqd negociū ad hoc vt valeat
snia duoz ex tribue regrit p̄ntia terti
s3 gl. ibi. q facit p opione bar. in. l. duo
ex trib^o. ff. de re iudi. vbi dicit q si ter
ti^o fuit p̄ns in disputatōe sup meritis
cāe. z dixit qcqd voluit si tñ ipse terti^o
monit^o a duob^o nō vlt adesse: nec alle
gat litiaz cāz abntie tūc p̄nt duo p̄cede
re sine tertio. z satis ē q duo p̄ueniāt i
eādē sniaz. d hoc vid. j. c. p̄onus. §. fi.

C Quot sūt spēs arbitroz. R. doc. in. c. 3
qntauallis. de iurein. z ibi pa. dicit q
sūt due. s. iuris z alioz q eligūtur a p̄ti
bus seu a p̄sonis puatis. q p̄prie n̄ sūt

arbitri. sed sūt q̄si q̄dam p̄sonet̄ ex dōe
amici vel q̄dā p̄promissarij. vñ ab istis
arbitris nō recedit nec ali⁹ ē eligēdus
ex q̄ p̄es nō p̄cordāt. ⁊ a dicto istoz s̄
appellat. vt i. c. a iudicib⁹. ij. q. vi. s̄ a
snia arbitroz ius bñ appellat rō diuifi
tatis ē qz isti arbitri iuris assumunt ex
necitate. ⁊ hñt iurisdicōz: ex snia eozuz
p̄t agi arbitri s̄ p̄promissarij eligūtur
ex nuda voluntate p̄tisi: nec hñt iurisdic
tōez. Itē s̄ pa. vbi. s̄. s̄ m̄te d̄rie inf
arbitz p̄promissariuz ⁊ arbitratorē. i.
ē nā arbit̄ ē ille q̄ iudicare de ius s̄z or
dinē iudicioz. arbitrator s̄o ē q̄ sumit
de iure ⁊ d̄ scō. s̄a d̄ria qz arbit̄ eligit̄
vt sit loco iudicis ita qz h̄z p̄cedē iuris
ordie fuato. itē d̄z p̄cedere i forma iu
dicij sic iudex vñ corā eo d̄z dari libel
lus. itē corā eo fit lit. p̄te. h̄e iurat de ca
lūnia. itē d̄z ferre sniaz i scriptis. itē nō
p̄t p̄cedere dieb⁹ feriat̄ i honore dei.
⁊ si p̄cedēt n̄ valeret p̄cessus. q̄ oia se
cus i arbutatore. Tertia d̄ria qz in scō
p̄p̄rio nō p̄t q̄s eē arbit̄er s̄z arbitrator
q̄ta d̄ria: qz arbit̄er nō iurat. nec p̄es
d̄nt iurare de obseruātia arbitri. s̄z in
arbitratore s̄i repitur p̄hibiti. Et nō.
qz sicut arbit̄er p̄t recusari vt suspect⁹
ita ⁊ arbitrator s̄z p̄anoz. q̄nta qz m̄r
p̄t eē arbitrat̄rix s̄z n̄ arbit̄rix: nisi eēt
femina: q̄ ex dignitate haberet iurisdic
tionē vt qz regina vel cōitissa.

¶ Quid dīcēdū de mōacho: an possit
esse arbit̄er: sepe. vñ velle qz nō possit
esse arbit̄er sine vtilitate. monasterij ⁊
abbate ipante. argu. c. ij. de postu. ⁊. c.
mōachi. xvi. q. i. S̄z arbitrator p̄t eē
ex sola snia abbatis. ⁊ hoc pla. pa. sex
ta. nā snia arbitri emologatur. i. appro
batur taciturnitate. x. diez: vt sic post
modū detur actio ⁊ exceptio. pe. C. de
arbi. Intellige si sine pena fuit p̄pro
missū: vt. i. c. p̄ tuas. de arbi. dictū aut̄
arbitratōis nō emologat̄ p̄dicto mō
septia. qz arbit̄er s̄i p̄t sniaz ferre i ec
clia: sicut nec iudex. ⁊ lata s̄z de imu.
ec. decet. li. vi. sec⁹ i arbitratore. Octua
excōicat⁹ nō p̄t eē arbit̄er sic nec iudex
de re iudi. ad p̄bādū intellige de noto

rio excōicato. i. arbitratore sūt op̄inō
nes. Bar. in. l. cū pater. §. hereditatē. de
leg. ij. ⁊. i. l. ex facto. §. si q̄s rogat⁹. ff. ad
tre. sentit qz possit: qz excōicat⁹ equi
peratur d̄portato: d̄portat⁹ at̄ si p̄dit ea
q̄ d̄pēdent ex p̄sensu: ⁊ q̄ sunt de iure
gētū. Jo. an. i. regla. dolo. de re. iur. li.
vi. i. mercu. ⁊z oppositiū dicens. qz si est
notorie excōicat⁹ nō cadit in eo arbi
tramētū. qd̄ fit p̄ modū. laudi. ⁊ Pa.
vñ tenere opi. io. an. p̄ q̄ bon⁹ tex. i. c.
post cessionē. de p̄ba. vbi p̄z qz excōica
tus nō p̄t esse p̄curator. i. o. t. nec offi
ciuz arbitratoris assumere p̄t: cū hoc
casu habeat arbitrari tāq̄ bonus vir.
sed nō p̄t dici bonus vir ex quo p̄seue
rat in excōicatōe vñ s̄z per se possit ex
cōicatus valide p̄trahere secūdū alias
opinionem. non tamen assumere hoc
offiū ciuile iter altos. ⁊ secundum hoc
non erit differentia. inter arbitrum ⁊
arbitratorem.

¶ Utruz de rebus sp̄ualibus possit in
laicū cōpromitti. tāquaz in arbitrum.
vel arbitratorē. R. Pa. in. c. cōtingit de
arbi. dicit. qz non. quia tex. loquitur ge
neraliter: qz laici nō debēt tractare ne
gocia ecclesiastica. ⁊. ex glo. ibi collige
qz nullus citra papā p̄t cōmittere cau
sam sp̄uales laico. Itēz. nullus citra pa
pam potest autorizare vt in solū laicū
possit cōpromitti de iure sp̄uali. ⁊ hoc
videtur vepz: qz nullus dispensat p̄ p̄st
tutiōez pape nisi in casib⁹ cōcessis. vt
in. c. dilectus. de tē. or. cuz ergo sit soluz
iure expressum. vt auctoritate superioris
possit cōpromitti i clericū ⁊ laicum. c. p̄
tuas. eo. ti. ergo i solū nō p̄t p̄promit
ti auctoritate superioris Rō aut̄ quare
laicus p̄hibetur arbitrari in cā spiritu
ali secūdū. Pa. in. d. c. p̄ tuas est nō p̄
pter icapacitates sed rōe honestatis ho
nestas aut̄ satis p̄seruatur ex Adixtu
ra clerici q̄ sociat⁹ laico facit eum ca
pacez: etiā si essent plures laici ⁊ vnus
clericus: nō tñ extēdas casuz huius capli
ad actū sp̄uales. qz laicus nō p̄t effici
capax Iuris sp̄ualis p̄ mixturā clericū
rum. vt in. c. massiana. d. elec.

4 **C**An autē ep̄s possit cāz spūales committere clico z laico: B̄ sic q̄ non. l3. n. valeat p̄promissūz in clicum z laicum non tñ pōt cā spūalis delegari clico z laico. Rō diuersitatis. qz vt dicit Jo. an. in. d. c. p̄ mas. arbitrium de re spūali nō est actus spūalis. merito i clicum z laicum pōt cōpromitti: sed iudicare de causa spūali est quid spūale vt in. c. quanto de iud. sed laicus nō est capax iuris spūalis etiā associato sibi clerico vt in. d. c. massana.

5 **C**An autē laic⁹ possit eē assessor iudicis ecclesiastici. doc. cōter dicūt q̄ sic.

6 **C**Utrum arbiter possit p̄ bono pacis cape de iure vnus z dare alteri. & pa. in. d. c. gntauallis dicit. q̄ l3 iudex vel arbiter nō possunt cū bona p̄scia dare de iure vni⁹ alteri cū debeāt dare vnicuiqz qd suū est. Secus in arbitrationibus q̄ eligūtur tāq̄ boni viri ad p̄ponēdū inter ptes: z p̄ bono pacis p̄nt de iure vni⁹ dare alteri: dūmō enormiter nō ledāt. qd si fecerint pōt horum arbitramētuz p̄ superiores reduci ad bonā eq̄tatē p̄ no. i. d. c. gntauallis. l3 bal. in v̄bus seudoz dixerit q̄ si arbitrator excerta scia de alieno largitur non valet qz nō est p̄missū sibi dare de alie no. Sed pa. dicit q̄ dictū esse falsūz ex quo faciūt p̄ bono pacis z vident ad hoc h̄re mādātū dūmō enormiter nō ledāt. S3 si vis saluare Bal. itelligē q̄ faciūt sine causa vel q̄n nō in modico ledūt. nā q̄n in modico p̄ leditur: satis lucratur: qz a lite recedit. l. luci⁹. ff. ad tre. z vide ad declaratiōem p̄dictorum: qd no. Pa. in. c. cū p̄ingat. de iurē iurā. de mente. d. an. q̄ q̄tūcūqz verba late p̄cipiātur in p̄sonas arbitrorū vt puta q̄ possint de iure vnus dare alteri in totū vel in p̄tem zc. q̄ nihilomin⁹ enormiter decept⁹ poterit p̄uenire: licet nō appareat de dolo ex p̄posito: sed tñ re ipsa. qz talia p̄ba effuso sermōe emanata videntur z p̄ lata s̄b quadā p̄hidētia p̄sone z amicitie arbitrorū z vt captēt amicitia eoz ad non ledēdū. Et idē t3 Pe. de ancha. Et ad

p̄dicta optime facit dictū Specu. in t̄ de em. z ven. §. nūc vbi ponit. q. de illo qui vedit equū dolētez in spatula nō tñ oīdētez dolozes. qz erat calefactus in eūdo: dicēdo. do tibi istum equū p̄ strabone: p̄ gūibōso: dolētez in spatula z h̄sitem oēs maculas nec volo ex aliquo teneri. dicit. Spe. q̄ nihilomin⁹ tenetur ex quo als specificē nō p̄palauit defectū: nam emproz fuit deceptus vidēs q̄ falsitates dixerat in alijs expressatis. Et credidit verisifir falsūz dixisse de morbo spatuloso tūc latente Sic multoties notarij. z p̄hētes solēt ad cautelā ponere verba valde lata. excludentia oīa remedia. nō tñ v̄ q̄ p̄ lesa p̄ ista p̄ba generalia voluerit pati enormissimā lesionē: sed potius fuisse passam illa p̄ba poni ad seruādū p̄suetudinē notarioz generalem. Et de hac mā. z an ptes possint renūciare a p̄ncipio reductioni ad arbitrium boni viri vide pa. diffusē. in. d. c. quītauallis. z bar. in. l. si societatem. §. arbitrorum ff. pro socio.

7 **C**An autē arbiter postq̄ pronunciauit possit mutare sniam suaz. & pa. dicit q̄ arbiter ex quo semel super toto pronunciauit suādo formā p̄promissi siue bene: siue male: functus est officio suo vñ nō pōt amplius mutare sniam suā vt in. l. diem. ff. de arbi. In arbitratore vero sunt opinioēs. quidā enim dicūt q̄ cum corā eo nō sit iudiciū nō h̄z locū. c. n. litteris. de offi. deleg. Sed Ly. post Pe. in. l. si. C. de p̄hen. em. in effectu concludit q̄ aut arbitriū seu electio cōpetit mihi iure meo z possum: licet male semel elegerim: seu arbitrat⁹ fuerim: iterum arbitrari. ad hoc. l. hec cōditio. de cōdi. z de. vbi d̄ q̄ si testator legat mihi. c. si nupsero. Si nupsi inutiliter. possūz iterū p̄here z legatū cōsequi. Aut cōpetit mihi sup iure alieno. z tūc si non seruari formā possum iterum arbitrari. Si autem seruauit formam non possum me amplius introumittere. qz siue bene siue male. functus sum officio.

S C Quid hō ad arbitros iuris ultra p̄
dicta dic fm glo. c. lta. de ap. lib. vi.
q̄ tales arbitri nō debēt esse suspecti
als possent sicut ⁊ iudices reculari. itē
nō debēt esse multū remoti p. c. y. reg.
ris. de ap. Et sic no. ex illo tex. q̄ recu
sans iudicē vt suspectū: nō teneur ar
bitros eligere in eodē loco: s; p̄t ali
bi dūmō nō sint valde remoti s; doc.
vt puta si distāt ultra duas dietas ar.
c. nō nulli de rescriptis. vlt̄ hodie vltra
vnā. ar. c. statū: de rescriptis li. vi. qz
sepe iudex in loco est taz potēs q̄ recu
sans: non idoneos arbitros i loco po
terit h̄re Itē dñt eē in locis p̄petūb̄
vt possit h̄ri copia p̄tor. d. c. statutus
itē dicti arbitri sūt p̄pellēdi p̄ delega
tos ad sil̄ quēdē i loco idēo ad cās
suspitionis terminādā infra certuz ter
minū quo elapsō nō terminauerit iu
dices delegati reassument iurisdicōez
tñ si nolūt p̄nunciare: vel male p̄nun
ciant: appellatur ad papaz de offi. de
le. ab arbitris libro. vi.

A Rchidiaconus multa p̄t de iure.
Sed qz fm Inn. in. c. i. de of. archi
dia. p̄stitūōes ⁊ p̄suetudines p̄ diuer
sa loca p̄ualēt i officijs de p̄sue. cū olz
ip̄s stabit. Et tō in offiō suo faciat fm
q̄ p̄suetudo p̄scripta sue ecclie hz. vbi
aut nō eēt talis p̄suetudo vel statutus
haberēt locū capliaz toti⁹ istius titu
li s; Inno. Et sic post episcopū est vi
cari⁹ i oib⁹. ⁊ hz curā i clero tā i vrbe
q̄ in p̄chys habitantium. ⁊ ip̄os dz
de tercio i tertū annū si ep̄s nō p̄t vi
sitare vt i. d. c. i. dz ascultare euāgelū ⁊
epistolā ⁊ respōsoria. ⁊ nullus ea ecclie
fia cātet nisi p̄us ab eo ascultat⁹ ⁊ de
elus suffu. Et ceroferrarios ordinare. vt
in. c. ij. extra eo. Et tenet si alqd de sua
negligētia. vel alteri fraude depyt⁹ re
b⁹ ecclie: nisi p̄ posse p̄uideat vt in. d.
c. ij. dz examinare clericos q̄ sūt ad sa
cros ordies pmouēdi ex eo. c. ad hec
⁊ c. vt nostrū abbates ⁊ abbatissas po
nit in sua: vt i. d. c. vt nostrū.

Utz peccet archidiacon⁹ respēden
do episcopo dicēt. Scis hāt eē dignū

Scio q̄tū humana fragilitas p̄mittit
R. s; Inn. in. c. vno de scr. in or. fa. q̄
si talis ordinandus p̄sentatur a p̄bis
p̄t sana p̄scia respōdere: dūmodo nō
sciat aligd mali de eo ar. de p̄iump. du
dū. Et si scit aligd mali de eo q̄ est se
cretū dz obtinere a p̄lato vt eo absente
faciat ordinatōē. Et nō p̄t vel sine
scādalo tūc eēt p̄t salua p̄scia dicere: qz
nō dicit nisi vt minister nō vt ip̄e. ⁊ ec
ecclia que nihil scit de occultis p̄ eū. lo
q̄tur. Nec dz omittēdo talia dicere id
recte publicare crimē fratris secretuz.
Si vero esset publicū tale crimē tūc
peccaret mortaliter talia dicēdo. xxij.
q. ij. p̄imum. Si modo crimē est pec
catus mortale qd̄ scit secus si eēt venia
le. xxv. di. §. criminis.

A Rchiepiscopus cām ad se p̄ ap
pellationem deuolutā subdito su
fraganei cōmittere p̄t. illū tñ ad su
scipiendā delegationē compellere nō
p̄t de offi. or. pastoralis. ⁊ Pa. ibi ex il
lo tex. notat q̄ ep̄i existentes in puicia
archiepiscopi sunt subiecti ip̄i archi
ep̄o metropolita lege: ⁊ sic archieps̄ e
iudex ordinarius oīum ep̄orum sue p̄
uincie de iure cōi. Et quelibet puincia
dz h̄re vnum archieps̄m ⁊ x. ep̄os. ⁊
hoc sufficit ad p̄fectū regnū vt. c. scito
te. vi. q. ij. no. et q̄ archieps̄ nō p̄t
cedere p̄ ep̄m ad depositionē qz depo
sicio ep̄oz soli pape est reseruata vt in
c. ij. de transf. p̄. Sed de crimine eorum
p̄t cognoscē: ⁊ ip̄os punire. vt. c. sacro.
de sen. ex. de cā hō simili idifferēter co
gnoscit etiā si subditus ep̄i conueniat
ep̄m. nam dz eum cōuenire corā archi
ep̄o sed si ep̄s hz cām p̄ subditū: nō cō
uenit eum coram archieps̄o. qz nō est iu
dex subditi ep̄i. nec episcopus dz eē iu
dex in cā proprias sed debent eligi arbi
tri iuris hec probantur in. c. si clericus
aduersus clericū. xi. q. i.

A Rchieps̄ non hz iurisdictionem in
subditos suffraganei sui nisi in gbus
dā casibus q̄ notāt p̄ glo. in. d. c. pasto
ralis. P̄im⁹ cum deuiant diuinis of
ficys. a p̄suetudine metropolitane ec

ecclesie. xij. di. de hys. No. tñ limitat nisi
 ecclesie prouincie haberet spalem con
 iurisdictionem. qd placet Pa. vt valeat
 consuetudo cuiuscunq; ecclesie: dummodo
 sit alias rōnabilis. ar. c. de trina. de con
 se. di. iij. ad hoc facit qd no. glo. in. c. i.
 de sum. trf. in. vi. qd in hys que p̄cernūt
 fidem debemus seq̄ consuetudinem ec
 clesie romane in alys nō tenemur: nisi
 papa disponat. Secundus qñ subdi
 tus ep̄i delingit in diocesi archiepi. vi.
 q. iij. placuit in hoc enim casu efficitur
 aliq; de iurisdictione alterius cuiusli
 bet. Tertius si h̄z predium in diocesi
 sua de fo. cōpe. c. si. et iste casus ptinet
 ad quēcunq; alium. Quartus si cleri
 cus h̄z ciuile cām p̄tra ep̄m suū. d. c. si
 clericus. Item si crialis cā sit inter ep̄i
 scopum et clericū suum. nam tunc d̄z
 deduci ad sinodū in qua preest archi
 ep̄s. vi. q. ij. c. i. Quintus si cā defertur
 ad eum p̄ appellationem. extra de of.
 le. c. i. de of. ordi. duo. Et hoc casu di
 stingue put̄ habetur in. c. venerabili
 bus. §. sane. et duobus. §. se. de senten.
 excō. li. vi. vbi dicitur. qd si certū est ex
 cōicationis sniam esse iustaz: velut cū
 p̄ manifestum excessus est in aliquē
 p̄mulgata sup̄ior iudex nisi piculum
 sit in mora excōicatum ad excōicatorē
 prorsus remitte e d̄z. nec d̄z eum absol
 uere nisi excōicator requisitus maliciose
 illum absolvere nolet. et gl. in ver. nec
 d̄z dicit si tñ absolueret tenz absolutio
 vt infra. §. vbi qd est valde notanduz
 Segitur si s̄o p̄stet h̄mōi sniam esse
 iniustā: nequaq; remittēdus est excōi
 catus ad suū excōicatorē: Sed d̄z si
 ne difficultate aliqua mor absolui. si
 aut̄ dubitet̄ vtz iusta sit vel iniusta su
 p̄ior nisi excōicatori deferat: relaxare
 iusta formaz ecclesie p̄t illaz. q̄q; ho
 nestius aget: si ei deferat in hoc casu.
 hoc ibi. si autem nō fuit appellatum:
 sed p̄ simplicē querellā sup̄iorē adiuit.
 dic sc̄dm gl. in. c. p̄ tuas. de sen. excō.
 qd d̄z eum remittere ad inferiorē: vt ip
 sum absoluat. Et si inferior ipsum ab
 soluere nolit: archieps̄ ipsuz absoluat.

de offi. ordi. ad reprimēda. tamen si pi
 culum esset in mora p̄ h̄mōi remissio
 nem ipsum statim absoluat. de sen. ex
 cōicatio. sacro. Sitr si viderit sniaz. ex
 cōicatiois ab ep̄o latam esse iniustā cui
 denter: poterit archieps̄ declarare sub
 ditum irrationabiliter fuisse ligatū. s̄z
 nō sit appellatum ad ipsum de ap. soli
 tudinem. hec glo. Item qñ nō fuit ap
 pellatus: si excōicatus deponat querel
 lam apud sup̄iores de suffraganeo. vt
 iponatur ei pena et pro suo interesse su
 per iniusta excōicatione: audire d̄z euz
 Secus si cōqueratur de ipso: vt relaxe
 tur h̄mōi snia Contra se ab eo. Pro
 alio p̄mulgata qm̄ tueri h̄c cām. nō
 ad ipm̄ suffraganeū: sed ad eū p̄ quo
 est snia lata: spectat. Alit̄ si suffraganeus
 vel extra iudiciū p̄ suoz defensio
 ne iuriū vel etiā in iudicio ex suo p̄ce
 dens offō ingrendo v̄z: vel filie qd agē
 do aliquē excōicet. in hoc casu p̄ueniē
 dus est suffraganeus corā archiepo: vt
 eius officiali qz ipsius itereff̄ defende
 re cām suā hoc in. d. c. venerabilibus
 in p̄n. Sextus est s̄m p̄no. in. c. in lit
 teris. de of. dele. vbi dicit qd citra reme
 diū appellatiois p̄t archieps̄ se ipedi
 re de cāis subditoz sui suffraganei. vt
 puta p̄ vltimū nullitatis. Exēpluz excōi
 catus coram sup̄iore dicit sniam nullā
 Eo qd sit lata post appellationē: vt qz
 p̄tinet intollerabilē errorē. Limita er
 go iura dicētia qd citra appellationes
 nō aditur archieps̄. nā d̄z sup̄leri: vt
 p̄ aliud eq̄pōlēs remediū. Et no. s̄m
 asten. li. vij. ti. xij. qd fortius extimē sub
 lectus a iurisdictione suffraganei p̄ ap
 pellationē q̄z p̄ querellā. nā q̄ cito ap
 pellar q̄ ad illā cām est exēptus a sua
 iurisdictione. de ap. directe et c. pasto
 ralis. nō sic est de illo qd cōqueritur. qz
 quousq; litē fuerit p̄testatus: nō d̄r age
 re. s̄z velle agē. ff. rē ra. h̄a. amplius s̄z
 hūc snie obiecti. nōne et is qd nō appel
 lat s̄bo s̄z vadit ad q̄relā p̄ponēdam
 itinere accepto vt ipso facio appella
 re sic extra d̄ ap. dilecti. S̄z illud h̄z lo
 cum q̄tū ad appellationē ex iudiciuz

factam. et an ordinatione case post mo-
dum. n. necessaria esset appellatio vocis
h. asten. Septimus cum eps e negligentis
ix. q. iij. cum simus. Et pa. in. c. ex frequen-
tibus. de isti. facit regulam generale: quod
sola negligentia episcopi deferat iurisdic-
tione in archiepiscopum. et vide gl. singulares
in. c. romana. de sup. neg. pre. li. vi. q. di-
ctum est notabiliter: quod in negligentia episcopi archi-
episcopus supplet vices eius: non in delicto
hoc nisi limita. secundum doc. in. d. c. ex frequen-
tibus. et ibi pa. dicit nisi delicta sint no-
toria. et sic iste erit alius casus. in quo
archiepiscopus exercet iurisdictionem suam in
subditos suorum suffraganeorum. s. rone no-
torietatis delicti. et h. tex. in. c. romana
§. notoria. de cen. li. vi. loquatur de vi-
sitatione: tunc doc. ceterum extendit etiam dum
non visitat quod est notandum.

¶ An autem index ad actum absolutionis
teneat citare partem aduersam. & pa. in. c.
qua fronte. de ap. dicit h. doc. ceterum quod
sic cum pars aduersa possit pretendere inter-
esse. forte. n. fecit expensas quas prosequi debet
ante absolutionem: vel h. m. d. c. tunc ceterum
dicit ibi: quod si de facto fiat absolu-
tio: parte non vocata tunc: vide etiam gl. in. c.
excusatos. xi. q. iij. q. v. limitare pre-
dicta ut pars sit vocanda ad actum absolutionis.
quoniam index excusavit aliquem ad in-
stantiam partis. Secus si inero officio. et
hoc dicitur per h. pa. Sed si predicta est textus
notabilis in. c. romana. §. inias de ap.
li. vi. vbi dicitur quod si iura excusationis: vel iter-
dicti nullatenus est reuocanda: parte non
vocata. et per illam textus arguit Jo. an. contra
opinionem predictam ut non teneat absolutio
parte non vocata. Sed per concordiam dicit pa.
quod aut absolutio sit ab ipso excusatore
sive superiore concurrere cum eo ad actum iurisdic-
tionis circa excusatum. et tunc tunc abso-
lutio: parte non vocata textus est cum gl. i. c. cum
ab ecclesiarum de offi. or. vide et textus cum gl.
in. d. c. venerabilibus. §. vbi tradit re-
gula generalis: quod absolutio facta a iudice
suo iustitiam iniusta tunc. Quia fit ab
solutio a iudice ad quem deuoluit iuris-
dictio solum via appellacionis: ut in archi-
episcopo et hoc casu dicitur: quod si non est appella-

tum ad eum: non valet absolutio: nisi reci-
piat appellacionem ex probabili causa emissa
tunc. n. tunc absoluto ab eo facta. h. et parte
non vocata h. fit iniusta: quia hoc casu iudex
est. hoc est per p. d. §. vbi. q. proprie lo-
quitur de iudice ad quem. vbi dicitur. Ubi autem
superiori competit de excusatione cogno-
scere: absolutio quam ipse fecit tunc: h. iustitiam
tan sit iniusta. quam et si ius litigatoris
non tunc ius personis absolutio. aut vult
iniam excusatoris reuocare tanquam in-
iustam: vel eam denunciare nullam et non potest
nisi partibus vocatis. Et si aliter faceret: re-
uocatio vel declaratio non teneret: et hoc
casu intelligit. d. §. inias. et Jo. an. ibi
Rō est. quia hoc casu est quasi diffinitive
pronunciare. et est actus iudicialis nec
competit sibi partibus nisi prius examinauerit
causam. h. pa. Sed si hoc vultum sa-
cit. d. §. vbi nam si fuit appellatus ad ar-
chiepiscopum ut supponitur in. d. §. inias. er-
go ad eum spectat de excusatione cog-
noscere. et si sic ergo et ab ea absolue-
re: reuocare: vel eam denunciare nullam h.
iniuste faciat. nec ob. d. §. inias quia fate-
or quod archiepiscopus reuocans dictas inias: vel
declarans esse nullas non vocatis partibus
male facit non tunc legitur quod absolutio sit
nulla: quia ibi nulla est clausula irritans
factum. simile habemus secundum glo. in. d. §.
inias in. d. c. cum ab ecclesiarum in fi. ibi sine
grua satisfactio: et absque plebant con-
scientia non relaxes et tunc absolutio ali-
ter facta tenuit secundum gl. ibi et ceterum doc.
et predicta vident tenere doc. ut ipsemet
pa. dicit in. c. qua fronte. ut dictum est. s.
et ex predictis habet in quibus casibus archi-
episcopus potest se immittere de subditis suo-
rum suffraganeorum. primo cum ad eum
fuerit appellatus. secundo cum constat sen-
tentiam episcopi esse euidenter iniustam vel
cum factum est notorium etiam quando non
visitat. Tertio quoniam episcopus aliquem excomu-
nicat ex mero officio. Quarto cuius ad-
itur archiepiscopus per viam nullitatis. Quinto
quoniam archiepiscopus est aditus et viam querel-
le remittit excusatum absoluendum ad
episcopum quem. si episcopus nolit absolvere ipse
archiepiscopus absouet. Sexto vbi periculum

esset in mora remittendi excoꝛcatus ad ep̃m: tunc archiep̃s posset absolueretiam nō vocatis partibus vt vult gl. in. d. s. sententias. Que aut sit d̃fia inter absolutionem ⁊ reuocationē. vide infra excoꝛcatio. xxix. s. xv.

3 **C** Per solam vacationē ep̃alis sedis nō archiep̃s sed caplm supplet vices ep̃i. de sup. ne. pre. si ep̃s. ⁊. c. ecclie lib. vi. Sicut si ep̃s sit excoꝛcatus. ṽ sup. ne. prela. d. c. romana. li. vi. aut captus a paganis. vt in. d. c. si ep̃s:

4 **C** Archiep̃s p̃t suā puñciā visitare lz nō sint eius suffraganei negligentes ⁊ iterate visitationē: ⁊ pcuraciones recipere nō obstante p̃suetudine p̃ria. ⁊ dum visitat p̃t p̃fessiones subditoꝛuz suffraganeoz audire absolueret ⁊ penitentias iniungere ⁊ etiā alijs cōmittere de censi. perpetuo li. vi.

5 **C** Utz aut archiep̃s p̃t absolueret illos q̃ inciderūt in canones in puñciali cōcilio factos. s̃. asten. li. vi. ti. xij. de mēte ho. dicit q̃ statutū aut est formatuz in p̃sona p̃ciliy: aut in p̃sona archiep̃i. Si in p̃sona p̃ciliy: vt si dicat nos p̃ciliū ṽ nos archiep̃s de cōsensu suffraganeoz ñfoꝛ statimuz ⁊c. tūc sine p̃sensu illoꝛ nō p̃t absolueret: nisi ep̃i hoc sibi p̃cesserint: ṽ nisi h̃eat hoc ex p̃uilegio vel p̃suetudine ar. ex. de tē. or. si archiep̃s. ⁊. c. se. Si aut in p̃sona archiep̃iscopu: vt si dicat nos archiep̃i scopus de p̃silio fratru ñfoꝛ ⁊c. sic archiep̃iscopus p̃ se p̃t absolueret: q̃ p̃siliuz nō ip̃ortat necessitatē. vt i. c. cū oliz. de arbi. iūcta gl. S̃ archi. xvij. di. i. sūma. ⁊ q̃ in viroꝛ casu nō soluz archiep̃iscopus poterit absolutionē ip̃endere suo subiecto: imo hoc poterit gl̃bet suus suffraganeus in suū subditū exercere cū talis sit iñia canonis ⁊ hoc ar. de cre. nup. de sen. ex.

6 **C** Archiep̃iscopus p̃t p̃ciliū celebrare irregitū p̃mate. xij. di. sigs.

7 **C** Archiep̃s trāsies p̃ quouis loco sue puñcie p̃t facere añ se crucē portari ⁊ b̃ndicere pp̃lo in p̃otificalibus celebrare. ⁊ h̃mōi. Sicut ⁊ ep̃iscopus c̃ in

loco exēptis sine dioceſis vt i. cle. archi e po de p̃ul. Nec tñ fieri d̃fit sine p̃iudicio ⁊ grauamine exēptoz vt ibi.

8 **A** Rchip̃resbyter ecclie cathedra- lis dz h̃re curā q̃uo alijs sacerdotibus diuina officia celebrent debito mō ⁊ in ab̃ntia ep̃i p̃t s̃otes b̃ndicē: alijs sacerdotibus p̃niaz iniungere. c. ij. de offi. archip̃re. Insti. alio noie dicitur decant.

C Utz possit absolueret oēs de ep̃iscopatu. s̃. q̃ p̃t oēs q̃ ad ip̃sum p̃ p̃niaz recipēda recurrūt q̃ est p̃ochialis sacerdos oīuz de ep̃iscopatu. c. offi. eo. ti. in tex. ⁊ in gl. ⁊. l. di. in capite.

C Utz idē possit archip̃resbyter ruralis s̃. q̃ nō. nisi in quātū ep̃iscopus dat ei auctoritatē. plēbibus. n. solūmō p̃est ⁊ nihil dz facere sine relatōe ep̃iscopu aut s̃ eius decreta. c. si. eo. ti.

A Rguere a sili ad simile idē est in dicitū. de p̃sti. trās lato. vbi querte pa. an lex sp̃ possit extēdi ad simile casum. ⁊ dicit q̃ vbi est casus s̃ilis ⁊ h̃ casuz sp̃ales in p̃ria. nō dz fieri extētio q̃ nō dz fieri legū correctio ex similitudine rōnis. S̃ vbi nō rep̃t p̃ria b̃ p̃t fieri extētio. Et sic itellige. l. nō p̃fit. ff. de le. Et soc no. bar. in. l. nō. dubiū. C. de legi. vbi dicit idē esse in p̃suetudinibus ⁊ statutis p. l. de q̃bus. ff. de le. Et sic no. q̃ statutū municipale ⁊ p̃suetudo p̃nt ad alios casus ex idēptitate rōis extēdi: dūmō illi casus nō h̃eant leges p̃ria. Et sic itellige q̃ no. in. c. in ñra de iur. vbi tennerūt multi ⁊ male. q̃ statutū nō dz extēdi q̃ ē stricti iur. S̃ vt dixi illud p̃cedit q̃ extētio fieret cū legis correctio ne alias secus. no. etiaz pa. in. c. ad audientia de deci. q̃ diuersitas vocabuloz iducit diuersitatē rez Et raro p̃tingit q̃ duo vocabula. Idē p̃ oia ip̃ortent: q̃ alias ars iduceret s̃ p̃silitatem. de hoc est pulcher. tex. in. l. si idē codicilli. C. de codi. ⁊ ad hoc. d. c. ad audientia. quod quottidie solet allegari cōtra p̃uertētes intellectū iurū ⁊ improprianes vocabula legū. Nam si p̃nceps alr intellexisset. bene sc̃uit set ponere vocabulum acōmodatiuz.

Et Jo. de lig. ponit sibi quaedam verba circa interpretationem iurium. dicit enim quod aut apparet de mente legis. et est ei status. et per ipsum significatum verborum. ut in l. cum pro. §. dulcissimis. de le. ij. ubi verba restringuntur per rationem expressam: Ratio est. quia verba deseruiunt intentioni: et non est habitus enim se verba et intentio seu ratio putat corpus et anima nam sicut anima dicitur corpori: ita ratio legis dicitur verbis ad hoc. d. l. non dubium. aut non constat de mente. et tunc si verba sunt clara non est ab eis recedendum. ut in c. si de for. h. §. intelligo quoniam ratio non est expressa in lege: nec potest conjecturari ratio naturalis legis. nam ut singulis inquit. l. i. et alij post eum in d. l. non dubium. ubi ratio non est expressa in lege: debemus conjecturari per similia rationes naturales que potuit mouere legislatores: nam sine ratione non fuit motus cum sine ratione non sit lex. iij. di. erit autem. Et per illam rationem conjecturata possumus extendere et restringere legem etiam odiosam. §. ubi non potest hec ratio naturalis conjecturari. tunc procedat de iure de lig. v. §. recurrat ad verba si clara sunt: si autem sunt dubia: tunc fida est interpretatio per alia leges si fieri potest quia iura debent iuribus concordari: ut in c. cum expediat de elec. li. vi. Si vero per alia iura non potest apparere intellectus: tunc recurrendum est ad consuetudinem civitatis ut l. minime. et l. si de interpretacione. ff. de legi. et in c. cum dilectus. de consue. Si autem non apparet de consuetudine loci recurrendum est ad similia ut in d. l. non potest. in defectu vero omnium recurrendum est ad principem quia eius est interpretari cuius est condere nam ubi intelligi dicta auctoritas quoniam per remedia supra dicta. vel similia non potest haberi certitudo legis. Et sic intellige. l. vnicam. C. de pfe. iniur. §. sta. li. xij. ubi dicitur doctoribus potestas interpretandi. idem etiam in iudicibus. iuxta no. in c. cum spali de appella. Uide nam quod notat Bar. in l. non aliter de le. §. ij. ubi dicitur quod primo debemus inspicere quod senserit testator: quia nisi omnia voluntas testatoris dominat. l. cum virum C. de fideico. deinde si non apparet debemus inspicere quod est verisimile. l. si mater. C. de insti. et subiti. sub §. di. fac. et l.

mulier in prin. ff. ad tre. Et si non apparet quid sit verisimile: tunc inspicimus propriam significationem verborum et ita loquitur. d. l. non aliter. vide etiam gl. singularem quam omnes sequuntur in l. tale pactum. §. si. ff. de pac. q. dicitur quod dispositio facta in vno casu trahitur ad alium de quo si disponentes cogitassent verisimiliter idem disposuissent et not. hoc quia facit ad multa.

¶ An autem constitutio penalit possit extendi. §. glo. in c. sepe. de tempo. ordi. li. vi. dicitur quod constitutio penalit extenditur ad alium casum quam comprehendit: quoniam est eadem ratio et omnimoda similitudo. et tunc proprie non dicitur extensio. Et do. Pe. dicit istam glo. esse singularem. §. Jo. de imo. dicit quod non putat istam glo. esse veram quia etiam ubi est eadem ratio et omnimoda similitudo non fit extensio constitutionis penalit. ut notat Jo. an. in regula odia. de re. iur. li. vi. Bns an. etiam dicit istam glo. non procedere. §. enim datur omnimoda similitudo et subsit eadem ratio: non tamen fit extensio legis penalit. Et ista est conclusio vera. Hoc probat. c. constitutione. de reg. li. vi. ubi patet quod constitutio loquens de predicatoribus et minoribus non habet locum in alijs mendicantibus: §. subesset eadem ratio. Et propter ideitatem rationis lex prorogavit ad alios mendicantes. hec regula habet multas fallentias. vide Be. in d. c. sepe. alij etiam dicunt quod fallit quoniam in statuto vel lege apponitur ratio expressa. quia extenditur ad comprehensa sub illa ratione: nec proprie dicitur extensio: cum id quod est ex ratione legis sit ipsa lex. sed istud cõiter non tenet: nisi alia concurrant sicut do. An.

¶ Panormitanus autem in cle. Abbates de rescri. 2 ptis dicit quod in hac materia extensionis Jo. an. fuit sibi multum contrarius in glo. suis. nam in c. dispensa de rescrip. lib. vi. dicit quod per hoc locum dispositio. per ideitatem rationis licet non pena. Aliter tamen sensit in cle. i. de elec. Nec Panormitanus. Et sic vult posse concludi quod in hoc non potest dari certa regula. Uide tamen Panormitanum in c.

ex tenore. qui. ff. fin. le. vbi dicit secundum
Joan. an. q. constitutio penalis
debet et potest extendi et largo modo in
interpretari quando emanat: Ut euenti
pericula animarum.

3 Adde vnum singulare quod notat
Barto. in. l. quemadmodum. C. de agr.
et cen. libro vndecimo q. licet lex pena
lis et odiosa extra proprium significatum
nullatenus extendatur vt in regula odia
na vbi extensio tendit in fauorem repu
blice: ita debemus ipsam extendere si
cut legem ifauorabilem. Et id cum pertineat
ad fauores rei publice punit maleficia
ad hoc vt prouincia quieta permane
at. vt. l. congrui. ff. de offi. presi. si p sta
tutum punitur faciens: etiam punie
tur heri faciens.

Arra siue subarratio. Arra dicitur
annulus pectore. siue alie res date
sponse. Quarum datio subarratio vo
catur pcpue quando fit per annuli imis
sione q. vulgo desponsatio dicitur. Et si qui
dem fiant inter sponsum et sponsam no
dico q. hantur sponsalia sed psumitur p
matrimonio nisi pbetur q. riu vel esset
q. riu consuetudo vel repugnaret etas. vt
no. extra de despon. impu. c. tue. Si ve
ro fiant a parentibus tunc sola sponsalia
contrahuntur vt ibi dicitur in gl. Et hoc in
tellige p. modum quo sponsalia a parenti
bus contrahi possunt. De quo vide in
fra. Matrimoniu. ij. s. xvi. et xvij.

1 Arra sponsalitie non secuto matrimo
nio debet restitui hoc modo. Si matri
moniu non fuerit secutu absq. alterius
culpa: vt pp. superuenientem mortem
vel religionis ingressum et huiusmodi
debent restitui arre simplr. Si vero si
fuerit secutu pp. culpam dantis perdit
arras. Si pp. culpa recipientis restituet
eas in duplu. C. de spo. l. arris. et l. fi.
De hoc vide. j. Sponsalia. s. viij.

Assasini. Assassini fuerunt quidam
infideles qui ex quibusdam falsis opi
nionibus de facili mittebantur ad occi
dendum xpianos non curantes si ob hoc
occidendi essent ipsi. Contra quorum pestem
statuit. Inj. iij. q. quicunq. princeps vel

prelatus vel alia persona aliquem xpianum
assasino interficere fecerit vel madauerit:
et si mors si fuerit subsequuta. Et q. assas
inos receptauerint vel occultauerint
non solum excommunicationis et deponis incur
rant sed etiam ipso facto: s. sint etiam cum oi
bus suis bonis xpianis expositi et ppe
tuo diffidati: ita q. ex quo de predictis
vel aliquo predictorum pbabilibus p. stite
rit documentis: nulla alia excommunicationis
deponis seu diffidationis sententia requiratur
s. beneficia talium per illos ad quos perti
net collatio libere conferantur: extra d. ho
mi. p. humani. li. vi. Et secundum gl. ibi
isti infideles dicebantur esse del. vexo de
la montagna.

Uix autem bona predictorum sint capien
tium. Re. q. sic si sunt bona mundana.
Tunc secundum Arch. et Jo. an. ibi regit
prius sententia iudicis declaratis ipm assa
sinum vel fauorem talium: antequam liceat
q. tales pcedere i personis vel bonis. Et
ad tex. ibi respondet non regit aliam sen
tentiam. s. que det iniuriam occidendi et hu
iusmodi. q. sufficit sit declaratum ipsum
esse assassinum vel fauorem. Et faciunt re
gulam generalem que valet ad infinitos
casus. q. oia iura mundi que dicunt pe
na imponi ipso iure vel ipso facto: de
bet intelligi dummodo secuta sit sententia decla
ratoria p. quam declaratum sit fuisse
commissum id pp. quod veniebat impo
nenda illa pena: alias illa pena effectum
et executionem non sortiretur. Idem Alex.
de imo. in. l. si quis maior. C. de trasac.
Et ex hoc dicto concludit q. l. tale factum
sit notorium factum. s. q. non possit aliqua
tergiuersatione celari. tamen adhuc re
quiritur ista sententia declarativa. l. panor.
in. c. cum non ab homine de iudi. tenue
rit q. riu et male. Voluit etiam idem pan.
in. c. canonu: de consti. q. vbi bona ali
cuius sunt confiscata ipso iure q. talis cum
bona conscia non potest retinere illa bona:
q. s. etiam statim illa bona sunt acquisita fisco.
Et etiam in hoc reprehenditur ab oibus.
Et talis quantumcumq. occultus perdit
usuum et administrationem illorum bo
norum. vt voluit. Bar. in. l. post q. riu. ff.

de dōa. Et sō sine tale factū sit pbabi-
le sine nō: sempp dicit dñm z admuni-
strationē. No. nō q vbi lex vl stantū
privaret aliquē bonis vel alr ipō scō
z aderet q nulla regratur declaratio
ēt sup scō: tūc nō regrit snia declarati
na sicut fecit Pau. secūdu in extraua
gātū q incipit. Ambitiose. et ista est op
tima cautella. de qua vide infra. em-
phitheosis. §. iij.

2 **C**En at tales diffidati possunt interfi-
ci ipune. Et an si sint clerici sint puati
omni privilegio clericali. Vide infra.
Degradatio. §. si.

3 **C**En aut illi q faciunt p assassinos in-
terfici xpianos pp pecuniā zprehendā
tur sub cōsuetudine: Vide infra. excōi-
catione. xxxij. §. ij.

Avaricia virum sit peccatum mor-
tal. §. h. thō. in. ij. se. q. cxvij. Aua-
ricia p̄t accipi duplr. vno. mō q aligs
accipiat. vel retineat iniuste res aliēas
qd̄ p̄tinet ad rapinā vl ad furtū: z sic
ex suo genere mortale ē z̄ingit tū in h̄
cāu q̄ ē v̄iale pp̄ impfectionē actus
sicut de furto. Alio mō p̄t accipi aua-
ricia s̄m q̄ importat iordiatū amozes
diuitiarū q̄ si in t̄m̄ crescat q̄ p̄feratur
caritati. vt. s. pp. amozē diuitiaz aligs
nō vereat facere q̄ amozē dei z̄ proximi
tūc erit peccatū mortale. Si at̄ iordina-
tio amozis in hoc p̄sistat: vt. s. hō quā-
uis supflue diuitias amet n̄ p̄ferat eaz
amozē amoz. diuino. s. q̄ pp. diuitias
nō velit aliqd̄ facere cōtra deū z̄ proxi-
mū: sic est peccatum veniale.

1 **C**Utz mercatio sit licita. §. Alex. de
ales dicit q̄ nō lz nisi pp̄ duo. Primo
pp̄ necessitatē: vt valeat satisfacere sibi
z̄ sue familie s̄m decētiam status sui.
Secdo pp̄ pietatē. s. vt lucretur ad di-
strbuēdū paupib⁹ vl ad alia p̄tas cās
tūc licita ē. Mercari s̄o pp̄ s̄bitiam
cumulada si lz. an at̄ sit peccatus mor-
tale dic vt̄ p̄ime dictū ē s̄m Thō. v3
q̄ si ista inordinatio z̄ cupiditas diui-
tiarū in t̄m̄ crescat q̄ sit patus face-
re q̄ amozē dei z̄ proximi sic ē mortale
si sūt n̄ p̄feratur ista iordinatō carita-

ti dei z̄ proximi nec p̄ hoc aliqd̄ morta-
le p̄mitterz sic est veniale qz sic si dicit
ponere finē vltimū in diuitijs.

Additio. Et ex ista doctrina thō. 3
hēs p̄rio qm̄ appetit di-
uitiaz est peccū mortale vel v̄iale nā si
iste appetit⁹ ita inordinate crescat q̄ p̄-
feratur caritati dei vl̄ proximi. ita q̄ pa-
tus esset facere q̄ p̄cepta dei vel proximi
tūc est mortale vt̄ puta ad h̄ndū diui-
tias patus eēt dimittere missas i festis
facere s̄ctus in eis turare falsū decipe
proximū z̄ p̄phas z̄ nephas acgrere di-
uitias. sec⁹ si. j. lites dei z̄ proximi cōsi-
stat talr q̄ amozē diuitiarū non p̄fert
amozē dei nec proximi tunc non d̄ frui
creatura nec ponit finē vltimū in diui-
tijs z̄ sic non peccat mortalr.

Secdo ex dicta theonica thō. possu- 4
mus scire qm̄ qz̄ trasgredit̄ p̄mum p̄ce-
ptū decalogi qd̄ ē diliges dñm deum
tūm ex toto corde tuo z̄c. nā si qz̄ ita di-
ligit diuitias vel p̄sem vel filios. z̄ hōi
z̄ taliter q̄ patus eēt trasgredi p̄cepta
dei vl̄ p̄xi tunc peccaret mortaliter qz̄
frueret̄ creatura z̄ aliqd̄ diligeret. s.
deū. Sec⁹ si pp̄ p̄dicta nollet aliqd̄ di-
ligere. s. deū nec egle deo: s̄ infra deū
tē eēt v̄iale. De h̄. vide. j. caritas. §. i.

Tertio ex dicta doctrina hēmus co- 5
gnoscere qm̄ gula est peccatū mortale
vel ne. si. n. appetitus gule ita iordinate
ferat̄ q̄ ad h̄ndū suo appetitui cōveni-
entia eēt patus facē q̄ p̄cepta dei vt̄pu-
ta comedere carnes i q̄dragesima vel
vi. feria vel h̄mōi tūc eēt peccatū mor-
tale. si at̄ iste appetitus sit infra deum
ita q̄ pp̄ hoc nollet offendere deū vl̄
proximū tūc esset peccatum veniale.

Quarto ex dicta doctrina habes co- 6
gnoscere qm̄ supbia: vel appetitus ho-
noris: vel vaneglorie sit peccatū morta-
le vel ne. qz̄ si appetitus honoris ferat̄
supra deū vel equale deo tunc est mor-
tale. Secus si infra deum. vt̄ qz̄ p̄pter
hoc nollet offendere deum nec peccare
mortaliter: tūc est veniale. De hoc vl̄-
de. j. Bilia vana z̄c. Supbia: §. i. z̄. ij.

Quinto ex dicta doctrina habes vi 7

- dere qñ cōcubitus infimōialis sit peccatū mortale vel ne. Si. n. maritus ita inordinate feratur ad vxores suam in tactibus & alijs actibus q̄ patus esset talia facere etiā si nō eēt vxor sua tunc peccaret mortaliter Si autē actu vel habitu cōsistit infra fines matrimonij: ita q̄ nō vellet cōcubere cū ea si non esset sua vxor: tūc esset veniale. qz tunc n̄ fructur creatura nec ponit finem in ea. et si eā cognosceret cā satiade libidinis Be hoc vide. j. de bitū. §. iij.
- 8 **C** Et nota p̄dicta qz fere habes viam cognoscēdi quādo auaricia: superbia: vanagloria: gula: & cōcubitus matrimonialis sunt peccata mortalia
- 9 **C** Habes et in. c. Inuidia. §. ij. duas optimas regulas ad cognoscendū qñ inuidia: ira: odiū in corde sint mortalia vel vicialia. & nūq̄ errare poteris.
- 10 **C** Item in. c. Accidia. §. ij. habes qñ accidia cōstituit duplex peccatū mortale vel quādo ē circumstantia. Item de hoc vide infra. De munitate. §. ij.
- 11 **C** Itē. in. c. iurare. §. ij. in quinqz conclusionibus ibi positis hēs qñ blasfemia in deum vel sanctos est peccatum mortale. vel quando quis iurat p̄ que cunqz iuramenta.
- 12 **C** Itē in. c. mendacium. habes alias quinqz conclusiones ex qbus clarissime patet quando mendaciū p̄ciosus offensū vel locosum sunt peccata mortalia etiam quo ad religiosos.
- 13 **C** Itē. in. c. cōtumelia. §. i. ij. iij. habes quādo dicēs cōtumeliā vel cōstitū alteri est peccatū mortale: vt puta dicendo. tu es spurius: latro: vel huiusmodi malo animo: qz semper est mortale. Secus si imprecaretur ei malū sancti Antonij: vel leprā: vel fluxū sanguinis vel huiusmodi: tūc enī nō est peccatum mortale: nisi quādo sedato furore vellet q̄ ei acciderēt. alias secus.
- 14 **C** Itē hēs de. iij. p̄cepto in. c. Dñica §. ij. & se. q̄ audiens missas in diebus festiuis satisfactū illi p̄cepto. lz alijs horis diei vacet mūdantis. & sic non est necessaria p̄tritio vel attritio. nec oŕo

nec p̄dicatio. Est tñ necessariū q̄ abstineat se ab ope seruili. Et. in. c. Ferie §. vij. & se. habes q̄ tñ opus suile materialiter & finaliter est p̄hibitum sub pena peccati mortalis. Et ex hoc hēs qd. dicēdū de laborantibus in festis aduocatis. doc. studentibus in festis v̄ legendibus. piscantibus. venantibus: medicis: barbitoribus: macellaris & Luntibus ad mercata & similibus an peccēt mortaliter.

C Itē hēs de q̄rto p̄cepto. s. de honore parētū. in. c. obedientia. §. ij. quādo filij peccant mortaliter non obediendo. parentibus.

C Item habes in. c. furtum. quasi p̄ 16 totū qñ furtū est peccatū mortale.

C Item habes in. c. Delectatio. §. ij. 17 qñ quis possit delectari de re furtiua absqz peccato mortali. Et de ea q̄ genuit filius ex adulterio an possit sine peccato eē p̄tēta q̄ habuerit talē filiū

C Itē multa habes. in. d. c. de puellis 18 que delectatur de suis amasijs cogitando q̄ vellent eos amplexari. Et tangere. Itē de viduis q̄ recordantur de actibus quos gesserūt cū eoz maritis. Et tibi hēs mām cōpletā de talibus.

C Itē hēs. j. votū. ij. §. xij. quinqz conclusiones que euacuant totalem mām votoz impuberuz: puberuz: & vxorum: tam añ infimōniū q̄ in infimōnto factozū. Et in isto puo sūmario habes declarationē necessariā ad cognoscendū. vij. peccata mortalia. & x. p̄cepta v̄ calogi. & ista hodiernis t̄pibus iufficerent ad audiendū confessiones rustico & hoīuz simplicium. finis

Baptismus. i. Quo ad substantiā & formā qd est. R. s. directoriā. li. i. ti. iij. q̄ est ablutio exterior cū certa forma s̄bor. sine quo nemo saluari p̄t de cuius substantiā sūt tria. s. materiā elementī. forma verbī. & itētio mīstri copulās formā māt vnde Aug. accidit s̄bū ad elementū & fit sac̄z. i. q. i. detrahe. **C** Baptismi forma hec ē ego te baptizo in noīe p̄ris: & filij: & spiritus sancti ex de bap. c. i. vbi ex dicto. c. iuncta gl.